กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษา อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

วิทยานิพนธ์

ของ

กษมา ศิริมุกดากุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์

มิถุนายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษา อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

วิทยานิพนธ์

ของ

กษมา ศิริมุกดากุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์
มิถุนายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายกษมา ศิริมุกดากุล แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร.คมกริช การินทร์) (อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กฤษกร อ่อนละมุล) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

.... กรรมการ
(ผศ.ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

.... กรรมการ
(ผศ.ดร.เจริญชัย ชนไพโรจน์) (อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

.... กรรมการ
(ผศ.ดร.ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์) (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

....
(ผศ.ดร.ปราโมทย์ ด่านประดิษฐ์)
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

....
(ศ.ดร.ประดิษฐ์ เทอดทูล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 30 เดือน ธ.ย. พ.ศ. 2559

Mahasarakham University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดีจาก อาจารย์ ดร.กฤษกร อ่อนละมุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยา พันธะศรีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.คมกริช การินทร์ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญชัย ชนไพโรจน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ กรรมการสอบ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ที่ให้ความรู้และข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

ขอขอบพระคุณ คุณชีพชนก ศรียามาตร คุณกฤษ บาลไทยสง การุณปู รามาตร และอาจารย์เด่น วิจักษ์โยธิน ที่ให้การตอนรับและให้ข้อมูลเกี่ยวกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ ความคิด อบรมสั่งสอนให้มีปัญญา และคุณธรรม ซึ่งเป็นเครื่องชี้นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

กษมา ศิริมุกดากุล

Mahasarakham University

ชื่อเรื่อง กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษา อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
ผู้วิจัย นายกษมา ศิริมุกดากุล
กรรมการควบคุม อาจารย์ ดร.กฤษกร อ่อนละมุล และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธศรี
ปริญญา ศป.ม. **สาขาวิชา** ดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม **ปีที่พิมพ์** 2559

บทคัดย่อ

กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย และ 2) ศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ทำการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์และการสังเกต ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผมของการวิจัยด้วยวิธีการพรรณาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย มีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องโดยสามารถแบ่งออกเป็นยุคได้ 3 ยุค คือ ยุคเริ่มซึ่งเป็นยุคที่มีการเข้ามาของกีตาร์ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงที่เรียกว่าปิ๊คกิ้ง ยุคพัฒนาเป็นยุคที่เริ่มมีการศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์และมีผมงานของศิลปินที่มีรูปแบบการบรรเลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ และยุคปัจุบันเป็นยุคที่มีสื่อการสอนที่ชัดเจน มีการแสดงที่มากขึ้น จึงทำให้มีผู้สนใจบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นจำนวนมาก และยังมีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์คนไทยสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีโลก

2. กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นหลักสูตรที่คิดค้นขึ้นจากประสบการณ์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีแนวคิดและหลักการสอน โดยอาศัยความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้เรียนต้องสามารถปฏิบัติได้ มีทักษะการฟังที่ดี ซึ่งมีระยะเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตรทั้งหมดประมาณ 1 ปี โดยในหลักสูตรจะแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ในด้านสื่อการสอนอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ใช้เอกสารประกอบการสอนทั้งจากหนังสือตำรากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากต่างประเทศ และตำราที่เขียนขึ้นเองจากประสบการณ์การเรียนและการสอน และแนะนำให้ผู้เรียนเรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อออนไลน์ การวัดและประเมินผลทุกครั้งของการเรียนการสอน โดยประเมินจากพัฒนาด้านทักษะและความรู้ที่ได้รับมอบหมายในการเรียนการสอนในครั้งที่ผ่านมา

Mahasarakham University

TITLE	The Process of Teaching Fingerstyle Guitar in Thailand, Case Study : Ajarn Boonchop Thanomwongtana
AUTHOR	Mr. Kasama Sirimukdakul
ADVISORS	Dr. Kritsakorn Onlamul and Assis. Prof. Dr. Pittayawat Panthasri
DEGREE	M.F.A **MAJOR** Music
UNIVERSITY	Mahasarakham University **DATE** 2016

ABSTRACT

The Process of Teaching Fingerstyle Guitar in Thailand Case Study: AjarnBoonchopThanomwongtana. The aims of this study were 1) To study the history of playing Fingerstyle Guitar in Thailand. 2)To study the process of teaching and learning Fingerstyle Guitar of AjarnBoonchopThanomwongtana. The data collection were done through gathering data from fieldwork, interview and observation. Analysis the data and presented by descriptive research.

The results of the study revealed the following:

1. The history of playing Fingerstyle Guitar in Thailand have been developing continually. It was divided into 3 periods : 1) Early period the Guitar was played in picking. 2) Developing period, it was started to play into fingerstyle and 3)Present, It clearly has instruction media and a lot of performances. The number of people of playing into fingers style were increasing.

2. The process of learning and teaching Fingerstyle Guitar of AjarnBoonchopThanomwongtana, The curriculum of AjarnBoonchopThanomwongtana was writing from his experiences and his concept and teaching principle were from students. The students can play, perform and to be good ear training within 1 year. The curriculum was 3 steps : 1) Students tart learning from basic 2) Students begin to play into fingers style and 3) The students have to learn how to compose the piece in fingers style. The instruction media of AjarnBoonchopThanomwongtana was using international Guitar books and his own curriculum that he wrote from his experiences, he always suggests website for the students to learn more about playing Fingerstyle Guitar.

Mahasarakham University

สารบัญ

บทที่ หน้า

1 บทนำ 1
ภูมิหลัง 1
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 4
ความมุ่งหมายของการวิจัย 5
ความสำคัญของการวิจัย 5
ขอบเขตของการวิจัย 5
นิยามศัพท์เฉพาะ 5

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 6
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ 7
การเรียนการสอนดนตรี 16
การเรียนการสอนกีตาร์ 21
กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ 24
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 37
งานวิจัยในประเทศ 37
งานวิจัยต่างประเทศ 39

3 วิธีดำเนินการวิจัย 41
ขอบเขตของการวิจัย 41
วิธีดำเนินการวิจัย 43

4 กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย 45
ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย 45
กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของ
อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา 53

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 102
ความมุ่งหมายของการวิจัย 102
สรุปผล 102
อภิปรายผล 104
ข้อเสนอแนะ 106

Mahasarakham University

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	111
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	113
ประวัติย่อของผู้วิจัย	120

Mahasarakham University

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ หน้า

1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 4
2 กีตาร์คลาสสิค 8
3 กีตาร์โฟร์ค 8
4 กีตาร์อาร์ชท๊อป 9
5 กีตาร์ เซมิ อะคูสติก 9
6 กีตาร์ไฟฟ้า 10
7 กีตาร์เรซิเนเตอร์ 10
8 กีตาร์สตีล 11
9 กีตาร์แบบอื่น ๆ 11
10 ส่วนหัว ส่วนคอ ส่วนลำตัวของกีตาร์ 12
11 นัท (NUT) หรือสะพานสายด้านบน 12
12 เฟรต (Fret) 13
13 อินเลย์ (Inlay) 13
14 ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) 13
15 ลำโพง (Sound hole) 14
16 หย่อง (Bridge) 14
17 ปิ๊คอัพ (Pickups) 15
18 จิม โครเซ (Jim Croce) 46
19 ไซมอน แอนด์ กาฟิงเกอร์ (Simon & Gafigle) 47
20 จอร์น เดนเวอร์ (John Denver) 47
21 ไมเคิล เฮดเจด (Michael Hedges) 48
22 วิลเลี่ยม แอ็คเคอมาน (William Ackerman) 48
23 ลีโอ คอทเก้ (Leo Kottke) 49
24 หน้าปกหนังสือปิ๊คกิ้ง เล่ม 1 และ 2 ปี พ.ศ. 2519-2520 50
25 ปกหลังหนังสือปิ๊คกิ้ง เล่ม 1 และ 2 ปี พ.ศ. 2519-2520 50
26 ตัวอย่างเนื้อหาในหนังสือปิ๊คกิ้ง 51
27 อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ 54
28 ภาพหนังสือ Quit storm ฉบับที่ 98 ประจำเดือนพฤศจิกายน
พุทธศักราช 2532 54
29 อาจารย์สุวิทย์ กลิ่นสมิธ 55
30 อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี 56
31 การสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา 57

Mahasarakham University

ภาพประกอบ **หน้า**

32 นักเรียนกำลังศึกษาการบรรเลงกีตาร์กับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
โรงเรียนปราชญ์มิวสิค 57
33 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา กำลังบรรยายเกี่ยวกับการบรรเลง
กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ ในงาน Overdrive concert workshop 58
34 ศิลปิน อาจารย์ที่ร่วมแสดงและบรรยายให้ความรู้ ในงาน Overdrive concert
Workshop 58
35 สื่อการเรียนการสอนกีตาร์ Fingerstyle ชื่อ How to play Fingerstyle Guitar 59
36 การสอนกีตาร์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา
จากเวปไซต์ www.guitarthai.com 60
37 จำนวนสื่อการสอนกีตาร์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
จากเวปไซต์ www.guitarthai.com 60
38 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งาน Overdrive day 2 จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2550 61
39 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งาน Guitar heros unplugged 62
40 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งาน Bangkok acoustic guitar celebration 2009 63
41 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา กำลังบรรยายเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบ
ฟิงเกอร์สไตล์ ในงาน Overdrive concert workshop ณ โรงแรมวสุ
จังหวัดมหาสารคาม 64
42 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งานFingerstyle guitar day By อ.บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
วันที่ 20 กันยายน 2555 ณ ศูนย์เยาวชนและครอบครับ จังหวัดขอนแก่น 65
43 นิตยสารกีตาร์ Overdrive ฉบับที่ 133 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2552 66
44 เพลง I'LL SEE YOU IN MY DREAM ผลงานการเรียบเรียงเพลงในนิตยสารกีตาร์
Overdrive 68
45 เพลง Cannonball rag ผลงานการเรียบเรียงเพลงในนิตยสารกีตาร์
Overdrive 71
46 หน้าปกกล่องบรรจุแผ่น CD ชุด Pretty Guitar 72
47 หน้าปกกล่องบรรจุแผ่น CD ชุด Pretty guitar ทั้งสามชุด 72
48 ถ่ายรวมศิลปินที่ร่วมบรรเลงในอัลบั้มชุด Pretty guitar ประกอบด้วย อาจารย์เด่น
วิจักษณ์โยธิน กฤตวิทย์ กันจงกิตติพร ชีพชนก ศรียามาตย์ มาริสา พละกุญชร
ทักษ์ เหล็กกล้า อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาและ กฤษณ์ บาลไทยสงค์
(เรียงลำดับจากซ้ายไปขวา) 73
49 เอกสารประกอบการสอนเรื่องค่าของตัวโน้ต 76
50 เอกสารประกอบการสอนเรื่องสัญลักษณ์ต่างๆ ทางการอ่านโน้ต 77
51 เอกสารประกอบเรื่องการอ่านโน้ตเขบ็ต 2 ชั้น 78

Mahasarakham University

ภาพประกอบ **หน้า**

52 เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์ 79
53 เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์ 79
54 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ด ประเภท เมเจอร์ (Major) ไมเนอร์ (Minor) ในรูปแบบสายเปิด 80
55 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ดดอมิแนนท์เซเว่น (Dominant 7 th) ในรูปแบบสายเปิด 81
56 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับเพาเวอร์คอร์ด (Power chord) 82
57 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ดเซเว่นในรูปแบบต่างๆ 83
58 เอกสารประกอบการสอนเรื่องทางเดินคอร์ดในดนตรีบลูส์ 84
59 เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ 85
60 เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ 86
61 เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงไมเนอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ 87
62 เทคนิคการดันสาย 87
63 เทคนิค Hammer On & Pull Off 88
64 เทคนิคการ Side 88
65 Thumb Pick 90
66 Flat Pick 90
67 แสดงระนาบคอของกีตาร์แบบต่างๆ 91
68 Action ของคอกีตาร์ 91
69 แบบฝึกหัดพัฒนามือขวา 92
70 แบบฝึกหัดพัฒนามือขวา 93
71 เทคนิคบูมชิค (Boom-Chick) 94
72 เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger Roll) 95
73 ทำนองหลักของเพลงและคอร์ด 96
74 ทำนองหลักของเพลงและโน้ตเบส 97
75 ทำนองหลักของเพลงและคอร์ด 98
76 โน้ตสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ 100

Mahasarakham University

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กีตาร์ถือว่าเป็นเครื่องดนตรีตะวันตกที่ได้รับความนิยมบรรเลงกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก ซึ่งเราจะสามารถได้ยินเสียงของกีตาร์จากการบรรเลงในรูปแบบของดนตรีแบบต่างๆ แม้กระทั่งดนตรีพื้นบ้านจากทั่วโลกก็ยังมีกีตาร์บรรเลงอยู่ เช่น ดนตรีของคนบลาซิล และแอฟริกา ฯลฯ ซึ่งสามารถผสมผสานกันได้อย่างลงตัว เมื่อกีตาร์สามารถนำมาบรรเลงได้อย่างหลากหลายแล้ว รูปแบบของการบรรเลงกีตาร์ที่ผสมผสานกับดนตรีรูปแบบอื่นๆจึงทำให้เกิดรูปแบบ ลักษณะ เทคนิค ของดนตรีในแต่ละชนชาติ ฉะนั้นการบรรเลงกีตาร์ในแต่ละรูปแบบจึงต้องมีการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปเพื่อให้เข้ากับบริบทของรูปแบบ ลักษณะ เทคนิคของดนตรีนั้นๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นรูปแบบทางดนตรีดังนี้ บลูส์ (Blues) แจ๊ส (Jazz) ร็อค (Rock) โฟล์ค (Folk) โซล (Soul) ฟังค์ (Funk) เร็กเก้ (Reggae) ฟาเมนโก้ (Flamingo) ลาติน (Latin) คลาสสิค (Classic) และฟิงเกอร์สไตล์ (Fingerstyle) (Richard Chapman, 2003: 6-7)

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เป็นรูปแบบของการบรรเลงกีตาร์รูปแบบหนึ่งที่มีลักษณะการบรรเลงโดยใช้มือขวาไม่ใช้ปิ๊ค โดยทั่วไปจะใช้นิ้วทุกนิ้วยกเว้นนิ้วก้อย ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบการบรรเลงที่นำไปใช้บรรเลงเพลงได้หลากหลายรูปแบบ (แก้วใส ภูติมหาตม, 2556: ไม่มีเลขหน้า) สามารถบรรเลงคอร์ด (Chord) ทำนอง(Melody) และแนวเบสทำนอง(Bass line) ไปพร้อมๆ กัน หรือศิลปินบางท่านใช้ปิ๊ค (Pick) ผสมกับนิ้วในการบรรเลง โดยมือขวาจะเป็นการจับคอร์ด (Chord) หรือบรรเลงเมโลดี้ (Melody) (Lou Manzi, n.d.: 3) ซึ่งการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตน์นั้นมีรูปแบบและเทคนิคในการบรรเลงคล้ายกับการบรรเลงกีตาร์คลาสสิค คือในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จะต้องใช้นิ้วมือขวาในการบรรเลงโดยแยกออกเป็นนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วนาง (Nathaniel Gunod, n.d.: 100-101) ซึ่งจะแตกต่างจากการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้าที่เห็นกันอย่างแพร่หลาย คือในการบรรเลงกีตาร์ไฟฟ้าจะต้องใช้ปิ๊คในการบรรเลง กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์สามารถบรรเลงได้กับทุกรูปแบบของดนตรี เช่น รดนตรีบูลส์ โดยมีศิลปินที่มีชื่อเสียงอย่างมากคือ โรเบิร์ต จอร์นสัน (Robert Johnson) ดนตรีแจ๊ส ศิลปินที่มือชื่อคือ โจ พาส (Joe Pass) ศิลปินชาวต่างชาติที่มีชื่อเสียงในด้านของการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตน์ อาทิเช่น เมเลอร์ ทราวิส (Merle Travis), เช็ท แอทคิ้น (Chet Atkins) และ ทอมมี่ เอ็มมานูเอล (Tommy Emmanuel) (Steve Eckels, n.d.: 196-197) ศิลปินชาวไทยที่มีชื่อเสียงในด้านการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตน์นั้นยังมีน้อยมากๆ ซึ่งเป็นคนกลุ่มเล็กๆ เช่น ชีพชนก ศรียามาตร, เด่น วิจักษณ์โยธิน, ทักษ์ เหล็กกล้า, ปู บ้านบุญเรือง แต่ถึงอย่างไรการศึกษาเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยอย่างน้อยมาก กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยยังเป็นที่รู้จักกันไม่แพร่หลายนัก ด้วยประเทศไทยมีความหลากหลายทางด้านดนตรีไม่ว่าจะเป็นคลาสสิค ป็อป แจ๊ส ซึ่งดนตรีเหล่านี้มีการเรียนการสอนทั้งในสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียนดนตรีนอกระบบซึ่งเห็นได้อย่างแพร่หลายในประเทศ ซึ่งกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ยังไม่มีการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาที่ชัดเจน รวมถึงการจัดงานแสดงดนตรีก็จะสามารถเห็นได้ชัดเจนว่าการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ยังมีผู้ชม

Mahasarakham University

และศึกษาได้น้อย อาจเป็นเพราะกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นการบรรเลงกีตาร์โดยผู้บรรเลงจะต้องมีความรู้ความสามารถในการบรรเลง โดยส่วนมากผู้บรรเลงจะต้องบรรเลงเดี่ยวโดยแสดงให้เห็นถึงทักษะการบรรเลงของเสียงกีตาร์ทั้งทำนอง เสียงประสาน จังหวะในเวลาเดียว แต่ถึงอย่างไรกีตาร์ฟิงเกอร์ก็ได้แทรกซึมอยู่กับการบรรเลงกีตาร์ของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นแนวเพลงเพื่อชีวิต โฟร์คซอง หรือแนวดนตรีอื่นๆ ซึ่งสามารถหาฟังได้ แต่ในปัจจุบันการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยก็ได้รับความนิยมมากขึ้นซึ่งจะสังเกตุได้จากมีการจัดการประกวดแข่งขันกีตาร์ การจัดการแสดงดนตรี เทศกาลดนตรี การจัดอบบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากขึ้น จากการมีกิจกรรมส่วนนี้จึงทำให้การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เริ่มเป็นที่นิยมของนักดนตรี นักศึกษาดนตรีและบุคคลทั่วไปที่สนใจการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งอาจารย์ที่มีผลงานการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่โดดเด่นที่สุดก็คืออาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นนักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงในการบรรเลงกีตาร์รูปแบบฟิงเกอร์สไตล์ (Fingerstyle) ซึ่งการบรรเลงในรูปแบบของฟิงเกอร์สไตล์นั้นส่วนมากจะเป็นการบรรเลงกีตาร์เดี่ยว บรรเลงคนเดียว เหมือนกับมีมือเบสและมีคอร์ดให้ตลอดเวลา ซึ่งต้องใช้องค์ประกอบทางด้านดนตรีทุกอย่างทั้งด้าน ทำนอง (Melody) จังหวะ (Rhythm) เสียงประสาน (Harmony) และสีสันของเสียง (Tone Colour) ออกมาผ่านการบรรเลงได้อย่างลงตัว ซึ่งผู้บรรเลงในรูปแบบนี้จะต้องมีความเชี่ยวชาญและสามารถแยกประสาท ความสัมพันธ์ระหว่างมือซ้าย และมือขวา ได้อย่างดี (Rusty, 2008: 40-42) ปัจจุบันเป็นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีลูกศิษย์มากมายโดยสอนที่โรงเรียนดนตรี Prart Music โรงเรียนกีตาร์ไทยและมีผลการสอนกีตาร์ชื่อ How to Play Fingerstyle Guitar ในรูปแบบของสื่อการสอนซึ่งถือว่าเป็นสื่อในการเรียนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตน์ชิ้นแรกของประเทศไทยก็ว่าได้ และเขียนคอลัมน์ในนิตยาสารดนตรี โอเวอร์ไดร์ และ อาจารย์บุญชอบ ยังมีฝีมือการบรรเลงอะคูสติคกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่มีชื่อเสียงมากในประเทศไทย ด้วยความชื่นชอบ Chet Atkins และพยายามจะเล่นเพลงของ Chet Atkins และเพลงที่ Chet Atkins ได้ เรียบเรียงเอาไว้ อาจารย์บุญชอบได้รับอิทธิพลการเล่นกีตาร์จาก Chet Atkins, Jerry Reed, Lenny Breaue, Tommy Emmanuale, Tommy Jone และอีกมากมาย

ในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกีตาร์หลายเรื่องพบว่า กมลธรรม เกื้อบุตร(2554:บทคัดย่อ) ศึกษากระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิคของกีรตินันท์ สดประเสริฐ พบว่ากีรตินันท์ สดประเสริฐ เป็นนักกีตาร์ที่มีผลงานโดดเด่น คือ การเรียบเรียงเพลงไทยเพื่อบรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิค วิธีการบรรเลงที่หลากหลาย เช่น การใช้เทคนิคการดีดแบบรัว(Tremolo) กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิค ประกอบด้วยหลักสูตรกีตาร์คลาสสิคที่แบ่งระดับการสอนเป็น 3 ระดับ คือระดับชั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง โดยมีแนวคิดเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการปฏิบัติที่ถูกต้อง ชัชชญา กัญจา(2555:บทคัดย่อ) ศึกษาเพลงพื้นบ้านล้านนาสำหรับกีตาร์คลาสสิค ของมนูญ พลอยประดับ พบว่าเริ่มฝึกกีตาร์ด้วยตนเอง จากนั้นจึงเรียนกีตาร์คลาสสิคอย่างจริงจังและเรียนการเรียบเรียงเสียงประสานเพิ่มเติม ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งครูสอนกีตาร์คลาสสิค ประจำอยู่ที่โรงเรียนดนตรีสยามกลการ จากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าช่วงเสียงที่ใช้มีความกว้างประมาณ 3 ช่วงคู่แปด มีการใช้โน้ตประกับอย่างอิสระ มีการสร้างทำนองเพิ่มเพื่อใช้เป็นบทนำ บทเชื่อม และบทจบ วรเทพ

Mahasarakham University

รัตนาอัมพวัลย์ (2533: 28) ศึกษาการสอนกีตาร์ขั้นพื้นฐานพบว่า ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด การสอนโดยใช้บทเพลงที่นักเรียนคุ้นเคยหรือได้ฟังอยู่เป็นประจำมาสอนจะผลช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นและช่วยให้นักเรียนสามารถเล่นเทคนิคต่างๆได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรหาบทเพลงเสริมให้นักเรียนเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่นทั้งโน้ตและคอร์ดในเพลงแบบต่างๆ ต่อพงศ์ อุตรพงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาการศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาดนตรีปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก : กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล)มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่าด้านหลักสูตร การเรียนวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิคมีอยู่ในรายวิชาทักษะดนตรี 1-8 มีการกำหนดให้มีการเรียนการสอนปฏิบัติเป็นกลุ่ม ด้านผู้สอนจบปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการแสดงดนตรี ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่แล้วมีพื้นฐานทางด้านดนตรีที่ต่างกัน นักศึกษาเครื่องมือเอกส่วนใหญ่ทำการฝึกกีตร์คลาสสิคเป็นเวลาสั้นๆ ก่อนเข้าศึกษาต่อ นักศึกษาวิชาโทส่วนใหญ่มีพื้นฐานในการจับคอร์ด นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการฝึกซ้อมเท่าที่ควร การจัดการเรียนการสอนมีการกำหนดไว้เป็นแบบกลุ่มแต่ในการสอนปฏิบัติจริงอาจารย์มีการใช้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม อาจารย์เป็นผู้กำหนดบทเพลงสำหรับนักศึกษาแต่ละคน การจัดกิจกรรมกีตาร์คลาสิคยังน้อยอยู่ สื่อการเรียนการสอน กีตาร์คลาสิคที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นยังมีคุณภาพเสียงที่ยังไม่ดีนัก ขนาดของห้องเรียนเหมาะกับการเรียนเดี่ยวมากกว่าการเรียนเป็นกลุ่ม มีการวัดผลเทอมละ 2 ครั้งและใช้เกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ ทรงวิรัตน์ สุดงาม (2550: บทคัดย่อ) งานวิจัยเรื่องศึกษาวิธีการคัดเลือกบทเพลงสมัยนิยมสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิกของครูโรงเรียนดนตรีสยามกลการ พบว่า 1) ผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การนำบทเพลงสมัยนิยมมาสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิคนั้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนและเพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อกับการเรียน ซึ่งผู้สอนใช้บทเพลงสมัยนิยมกับนักเรียนในระดับชั้นต้น โดยไม่เน้นว่าเป็นบทเพลงประเภทใด แต่บทเพลงนั้นต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน 2) ผู้สอนมีการคัดเลือกบทเพลงในด้านต่างๆดังนี้ ด้านภูมิการดนตรีคือ เป็นบทเพลงที่มีรูปแบบพื้นฐาน ไม่ซับซ้อน นักเรียนรู้จักและได้ฟังอยู่ประจำ ด้านความเหมาะสมในการปฏิบัติคือ มีวิธีการเล่นที่ชัดเจน โดดเด่น ไม่ซับซ้อน มีองค์ประกอบทางดนตรีในด้านต่างๆ ที่ชัดเจน และนักเรียนสามารถเล่นได้ ด้านการดัดแปลงองค์ประกอบของเพลงคือ ผู้สอนดัดแปลงองค์ประกอบต่างๆของบทเพลงให้ง่ายขึ้น นักเรียนสามารถเล่นได้ และพอนักเรียนเล่นได้แล้วจึงดัดแปลงให้ยากขึ้นไป จนเป็นเหมือนต้นฉบับของเพลง ด้านการคัดเลือกบทเพลงเพื่อสร้างแรงจูงใจคือ ผู้สอนใช้วิธีการถามนักเรียนถึงบทเพลงที่ต้องการเล่น ก็จะทำให้รู้ถึงแนวเพลงที่นักเรียนชอบและสามารถคัดเลือกบทเพลงได้สะดวกยิ่งขึ้น

จากศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยพบว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษากระบวนการของกีตาร์คลาสสิค หลักสูตรสำหรับกีตาร์คลาสสิค และมีบางประเด็นที่น่าสนใจนำมาศึกษาต่อยาวได้ ทำให้พบว่ากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ยังไม่มีผู้ที่ศึกษาและเล็งเห็นถึงความสำคัญโดยเฉพาะการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ สำหรับผู้ที่ที่สนใจหรือกำลังศึกษาอยู่

Mahasarakham University

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยไว้ ดังภาพประกอบ 1

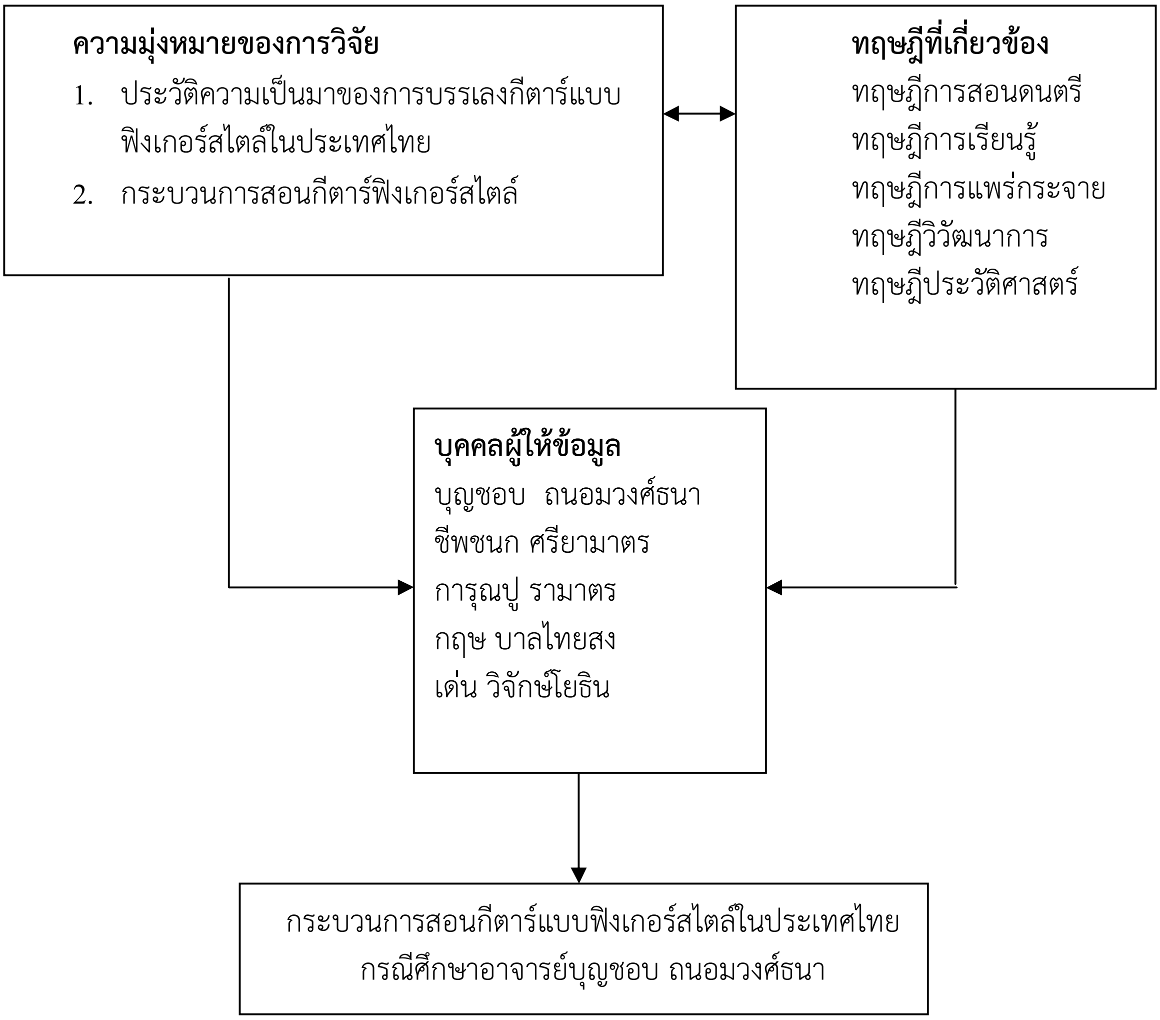

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

Mahasarakham University

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษากระบวนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ของ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงกระบวนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
3. เป็นแนวทางการศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์สำหรับอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โรงเรียน และบุคคลทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย โดยจะศึกษาเฉพาะข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญและมีชื่อเสียงในด้านการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เฉพาะของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

2. มกราคม 2557 - มกราคม 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สำหรับการบรรเลงกีตาร์โดยอาศัยความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้เรียนต้องสามารถปฏิบัติได้ มีทักษะการฟังที่ดี ซึ่งมีระยะเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตรทั้งหมดประมาณ 1 ปี โดยในหลักสูตรจะแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ หมายถึง เป็นรูปแบบของการบรรเลงกีตาร์ชนิดหนึ่ง ที่สามารถบรรเลงคอร์ด ทำนอง และแนวเบสทำนองไปพร้อมๆ กัน โดยมักจะต้องใช้นิ้วมือขวาในการบรรเลง หรือใช้ปิ๊คผสมกับนิ้วมือขวาในการบรรเลง

Mahasarakham University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกีตาร์ การเรียนสอนดนตรี และการสอนกีตาร์ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย เรื่องกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของ อ.บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา โดยผู้วิจัยได้แยกเอกสารจากการศึกษาไว้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์
   1.1 ประเภทของกีตาร์
   1.2 ส่วนประกอบของกีตาร์
2. การเรียนการสอนดนตรี
   การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ
3. การเรียนการสอนกีตาร์
   3.1 ประเภทการสอนกีตาร์
   3.2 รายละเอียดการสอนกีตาร์
4. กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์
   4.1 ความรู้ทั่วไปกับกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์
   4.2 หลักการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์
   4.3 เทคนิคในการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์
5. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
   5.1 ทฤษฎีการสอนดนตรี
   5.2 ทฤษฎีการเรียนรู้
   5.3 ทฤษฎีการแพร่กระจาย
   5.4 ทฤษฎีวิวัฒนาการ
   5.5 ทฤษฎีประวัติศาสตร์
6. งานวิจัยทีเกี่ยวข้อง
   6.1 งานวิจัยในประเทศ
   6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Mahasarakham University

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์

กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในกลุ่มเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายที่เล่นโดยใช้นิ้วมือดีด (Plucking Music Instrument) จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับเครื่องดนตรีที่ได้เสียงจากการสั่นของสาย (Chordophone) เช่น ไวโอลิน (Violin) ฮาร์พ (Harp) มีความเกี่ยวพันกับวิวัฒนาการของเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายจากแหล่งอารยธรรมโบราณแถบตะวันออก (วิทยา วอสเบียน, 2531: ไม่มีเลขหน้า) กีตาร์มีทั้งแบบกีตาร์อะคูสติก และกีตาร์ไฟฟ้า บางตัวก็เป็นได้ทั้งสองอย่าง กีตาร์มีส่วนตัวเป็นกล่องกำทอน ซึ่งในกีตาร์อะคูสติกจะเจาะเป็นช่อง ส่วนกีตาร์ไฟฟ้ามักจะตัน และมีโพรงในส่วนคอกีตาร์ โดยทั่วไปแล้วส่วนหัวของกีตาร์จะยืดขึ้นไปจากคอ เพื่อใส่ลูกบิดหมุนสายสำหรับปรับเสียง กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่นิยมใช้แพร่หลายและใช้กับดนตรีหลากหลายสไตล์ นับเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมใช้บรรเลงเดี่ยวอย่างกว้างขวางที่พบเห็นมากที่สุดคือกีตาร์คลาสสิค และยังเป็นเครื่องดนตรีหลักในวงดนตรีประเภทบลูส์ และดนตรีร็อกอีกด้วย กีตาร์สามารถเล่นในยามว่าง หรือ เป็นงานอดิเรก ได้ดี ปกติกีตาร์จะมี 6 สาย แต่แบบ 4- 7- 8- 10- 12- สายก็มีเช่นกัน (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 1)

1. ประเภทของกีตาร์

ประเภทของกีตาร์ แบ่งออกตามลักษณะของการใช้งานและการกำเนิดของเสียง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ กีตาร์โปร่งและกีตาร์ไฟฟ้า ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 กีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์ (Acoustic guitar) คือกีตาร์ที่มีลำตัวโปร่ง ไม่อาศัยไฟฟ้าในการทำให้เกิดเสียง มีเสียงก้องกังวานในตัวเอง กีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์ บางตัวสามารถมีระบบไฟฟ้าในต่อขยายเสียงได้ กีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์ สามารถแบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

1.1.1 กีตาร์คลาสสิค (Classic Guitar) เป็นต้นแบบของกีตาร์ในยุคปัจจุบันซึ่งมีลักษณะเด่นก็คือ คอและฟิงเกอร์บอร์ด (Finger board) ที่ใหญ่กว่ากีตาร์ประเภทอื่นที่มีจำนวนสายเท่ากันคือ 6 สาย โดยมีความกว้างของคอประมาณ 2 นิ้วและมีลักษณะแบนราบ โดยสายจะใช้สายเอ็นหรือไนล่อน ส่วน 3 สายบน (สายเบส) จะทำด้วยไนล่อนหรือใยไหมแล้วพันด้วยเส้นโลหะเช่นเส้นทองแดงหรือบรอนซ์ ซึ่งทำให้มีความนุ่มมือเวลาเล่นไม่เจ็บหากเทียบกับกีตาร์ประเภทที่ใช้สายโลหะ (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 4-5)

กีตาร์คลาสสิคมีลักษณะของเสียงที่ไพเราะนุ่มนวล ซึ่งทำให้การเล่นกีตาร์คลาสสิคนั้นจะสามารถบรรเลงได้ทั้งทำนอง (Melody) คอร์ด (Chord) และเบส (Bass) ได้ นอกจากนี้กีตาร์คลาสสิคยังสามารถใช้เทคนิคลูกเล่นต่าง ๆ อีกมากมาย ทำให้การเล่นกีตาร์คลาสสิคนั้นมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น ดังภาพประกอบ 2

Mahasarakham University

ที่มา : http://www.musiciansfriend.com/guitars/takamine-concert-classic-132s-acoustic-guitar/516338004000000?condition=used#used

ภาพประกอบ 2 กีตาร์คลาสสิค

1.1.2 กีตาร์โฟล์ค (Folk Guitar) หรือกีตาร์โปร่งสายเหล็ก (Steel-String Guitar) เป็นกีตาร์อีกประเภทหนึ่งที่นิยมและรู้จักกันมาก หาซื้อได้ง่ายราคาไม่แพงจนเกินไปสามารถฝึกหัดได้ง่าย ลักษณะทั่ว ๆ ไปจะคล้ายกับกีตาร์คลาสสิค แต่คอและฟิงเกอร์บอร์ดจะมีขนาดเล็กกว่ากีตาร์คลาสสิคมีลักษณะโค้งเล็กน้อยรับกับนิ้วมือ มีลำตัว (body) ที่ใหญ่กว่ากว่ากีตาร์คลาสสิค ใช้สายที่ทำจากโลหะ เนื่องจากคอกีตาร์ที่เล็กและสายที่เป็นโลหะกีตาร์ประเภทนี้จึงเหมาะกับการเล่นด้วยปิค (Flat Pick) หรือการเกา (Finger Picking) ลักษณะของเสียงจะดังชัดเจน สดใสกว่ากีตาร์คลาสสิค จึงเหมาะกับการเล่นกับดนตรีรูปแบบทั่ว ๆ ไป ซึ่งอาจเล่นเดี่ยวหรือเล่นเป็นวงก็ได้กีตาร์โฟล์คนั้นมีขนาดและรูปร่างต่าง ๆ กันไปบ้างตามแต่ละความต้องการใช้ประโยชน์ (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 5) ดังภาพประกอบ 3

ที่มา : http://www.musiciansfriend.com/guitars/blueridge-bg-60-contemporary-series-slope-shoulder-dreadnought-acoustic-guitar

ภาพประกอบ 3 กีตาร์โฟร์ค

1.1.3 กีตาร์อาร์ชท๊อป (Arch top Guitar) เป็นกีตาร์อีกประเภทที่อาจจะไม่ค่อยเห็นคนนิยมนำมาบรรเลงมากนักลักษณะทั่วๆ ไป จะมีลักษณะคล้ายกับกีตาร์โฟล์ค แต่ด้านหน้าจะโค้ง (Arch แปลว่าโค้ง) ซึ่งกีตาร์โฟล์คจะแบนราบ โพรงเสียงส่วนใหญ่จะไม่เป็นแบบช่องกลม แต่จะเป็นรูปตัว Fซึ่งจะมีลักษณะแบบเดียวกันกับ ไวโอลิน (Violin)อยู่ 2 ช่องบนด้านหน้าของลำตัว ส่วนสะพานยึดสายด้านล่างมักเป็นแบบหางปลา (Tail Piece) ส่วนมากจะใช้เล่นในดนตรีแจ๊ส (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 5) ดังภาพประกอบ 4

Mahasarakham University

ที่มา : http://www2.gibson.com/Products/Electric-Guitars/ES/Gibson-Memphis/ES-175.aspx

ภาพประกอบ 4 กีตาร์อาร์ชท๊อป

1.1.4 กีตาร์เซมิ อะคูสติก (Semi - Acoustic Guitar) เป็นกีตาร์ที่มีลักษณะผสมระหว่างกีตาร์โปร่งกับกีตาร์ไฟฟ้า แต่ไม่ใช่กีตาร์โปร่งไฟฟ้า กีตาร์โปร่งไฟฟ้าก็คือกีตาร์โปร่งที่ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์ขยายเสียงเรียกว่าปิ๊คอัพ (Pickup)ประกอบเข้าไปกับตัวกีตาร์โปร่งทำให้สามารถต่อสายสัญญานจากกีตาร์เข้าเครื่องขยายเสียงได้โดยไม่ต้องเอาไมค์มาจ่อที่กีตาร์ แต่กีตาร์เซมิ อะคูสติกจะมีลักษณะขอลำตัว (Body)โปร่ง และจะมีปิ๊คอัพ (Pickup)ติดอยู่บนลำตัว และมักจะมีช่องเสียงเป็นรูปตัว f เช่นเดียวกับกีตาร์แบบ Archtopซึ่งทำให้กีตาร์ประเภทนี้มีคุณสมบัติของกีตาร์กึ่งโปร่งคือโดยจะนิยมต่อเครื่องเข้ากับเครื่องขยายสามารถเล่นได้เช่นเดียวกับกีตาร์ไฟฟ้า ส่วนใหญ่กีตาร์ประเภทนี้มักจะพบว่าใช้ในดนตรีบลูส์ หรือดนตรีแจ๊ส (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556 : 6) ดังภาพประกอบ 5

ที่มา : http://www.musiciansfriend.com/guitars/gibson-es-339-semi-hollow-electric-guitar-with-30-60-neck/515256?condition=used#used

ภาพประกอบ 5 กีตาร์ เซมิ อะคูสติก

1.2 กีตาร์ไฟฟ้า (Solid Body ElectricGuitar) กีตาร์ไฟฟ้า เป็นกีตาร์ชนิดหนึ่งที่เป็นรู้จักกันอย่างแพร่หลายซึ่งมีอยู่หลายแบบแต่ลักษณะเด่นก็คือลำตัวจะเป็นลำตัวแบบตันประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญในการรับสัญญานเสียงคือ ปิ๊คอัพ (Pickup)สำหรับแปลงสัณญาณเสียงเป็นกระแสไฟฟ้าเข้าไปยังเครื่องขยายกีตาร์ประเภทนี้จำเป็นต้องมีเครื่องขยายเสียง ข้อดีของกรตาร์ประเภทนี้คือสามารถที่จะปรับแต่งเสียงได้อย่างอิสระด้วยการปรับปุ่ม volume หรือ tone และยังใช้ร่วมกับอุปกรณ์แต่งเสียง (Effect) ต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดสีสันในการบรรเลง เช่น เสียงแตก (Distortion ,Overdrive), Flanger กีตาร์ไฟฟ้าปัจจุบันเป็นที่นิยมกันมากในวงการดนตรี ป๊อป (Pop), ร็อค

(Rock)เพราะมีเสียงหนักแน่นเล่นได้ทั้งแบบริทึ่ม (Rhythm) หรือการโซโล่ (Solo) แสดงถึงสำเนียงของกีตาร์และทักษะการบรรเลงของแต่ละคนซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นมาก (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 6) ดังภาพประกอบ 6

ที่มา : http://intl.fender.com/en-TH/guitars/stratocaster/american-standard-stratocaster-rosewood-fingerboard-olympic-white/

ภาพประกอบ 6 กีตาร์ไฟฟ้า

1.2.1 กีตาร์เรซิเนเตอร์ (Resonator Guitar)เป็นกีตาร์อีกประเภทที่ไม่ค่อยได้เห็นบ่อยนัก มีอีกชื่อหนึ่งเรียกว่า โดโบร (Dobro) มีลักษณะเด่นคืออาศัย การกำเนิดเสียงซึ่งจะทำให้เกิดเสียงสะท้อนหรือขยายเสียงให้ดังโดยทำให้เกิดกำทอน (Resonance) มีทั้งแบบ Tri-plate Resonator คือมีวัสดุที่ใช้เป็นกำทอนเสียง 3 แผ่น และแบบ Single-resonator คือมีวัสดุที่ใช้เป็นกำทอนเสียงแผ่นเดียวโครงสร้างโดยส่วนใหญ่จะทำด้วยโลหะ สำหรับกีตาร์ประเภทนี้มักจะเล่นกับเพลงบลูส์เช่นพวกเดลต้าบลูส์ (Delta Blues) หรือบลูแกรซ (Bluegrass) โดยใช้ไสลด์กีตาร์ในการบรรเลง หรือเล่นกับเพลงแบบฮาวาย (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 7) ดังภาพประกอบ 7

ที่มา : http://www.musiciansfriend.com/folk-traditional-instruments/fender-fr50ce-cutaway-acoustic-electric-resonator-guitar?condition=used#used

ภาพประกอบ 7 กีตาร์เรซิเนเตอร์

Mahasarakham University

1.2.2 กีตาร์สตีล (Steel Guitar) หรือ Pedal Steel Guitar โดยเท่าไปแล้วนั้น อาจไม่คุ้นเคยกับเจ้ากีตาร์แบบนี้เท่าไรนัก ส่วนใหญ่กีตาร์แบบนี้จะเล่นในเพลงประเภทเพลง country และแบบ ฮาวาย ส่วนมากเวลาเล่นจะเล่นด้วยสไลด์ (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556: 7) ดังภาพประกอบ 8

ที่มา : http://www.musiciansfriend.com/folk-traditional-instruments/asher-guitars-lap-steels-electro-hawaiian-junior-lap-steel-guitar

ภาพประกอบ 8 กีตาร์สตีล

1.2.3 กีตาร์แบบอื่น ๆ นอกจากกีตาร์ประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีกีตาร์แบบพิเศษอื่น ๆ ซึ่งอาจจะทำขึ้นมาเพื่อประโยชน์เฉพาะประเภท หรือเล่นเป็นพิเศษกับเพลงนี้โดยเฉพาะ เราจะไม่ค่อยเห็นมากนักเช่นกีตาร์ที่มีจำนวนสายแปลก ๆ มีรูปร่างแปลก ๆ เช่นกีตาร์ 7 สาย กีตาร์ Harmony Sovereighแบบ 9 สาย กีตาร์ที่ใช้สายของกีตาร์เบสประกอบด้วย กีตาร์ 2 คอ กีตาร์ 2 คอรูปตัว V หรือ 4 คอ รูปตัว X (ชลกฤษ รัตนนิธิพร, 2556 : 8) ดังภาพประกอบ 9

ที่มา : http://bcrichguitars.jp/dvg.html

ภาพประกอบ 9 กีตาร์แบบอื่น ๆ

2. ส่วนประกอบของกีตาร์

จากการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของกีตาร์ทำให้เห็นได้ว่ากีตาร์มีอยู่หลากหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งประเภทของกีตาร์แต่ละชนิดนั้นก็จะใช้ในบทเพลงที่แตกต่างกันออกไป แต่ถึงกีตาร์จะมีหลากหลายชนิด เช่น กีตาร์คลาสสิค กีตาร์โปร่ง กีตาร์ไฟฟ้าและอื่นๆ อีกมากมาย แต่ส่วนประกอบของกีตาร์แบบต่างๆ ก็จะมีส่วนประกอบที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นส่วนๆได้ทั้งหมด 3 ส่วนคือ 1) ส่วนหัว 2) ส่วนคอ และ 3) ส่วนลำตัว ดังภาพประกอบ 10 (Richard Chapman, 2003: 30-31)

Mahasarakham University

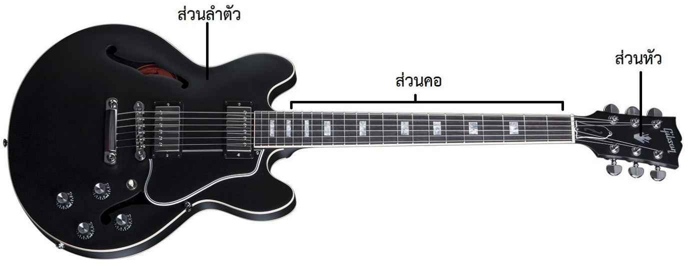

ที่มา : http://www.gibson.com/Products/Electric-Guitars/2015/Memphis/ES-339-Satin.aspx

ภาพประกอบ 10 ส่วนหัว ส่วนคอ ส่วนลำตัวของกีตาร์

2.1 ส่วนหัว เป็นส่วนที่มีความคัญอย่างหนึ่งของกีตาร์ คือเป็นส่วนที่มีอุปกรณ์ที่เรียกว่าลูกบิดอุปกรณ์ชิ้นนี้มีหน้าที่เพื่อปรับเสียง สูง ต่ำ จะมีลักษณะเป็นหมุนกลมๆเล็กๆ สำหรับหมุน แต่สำหรับกีตาร์บางชนิดก็ไม่มีส่วนหัว ซึ่งเป็นกีตาร์ที่ถูกออกแบบให้มีความกระทัดรัด และลูกบิดจะไปอยู่ส่วนท้ายของกีตาร์แทน

2.2 ส่วนคอ เป็นส่วนที่มีความสำคัญอีกส่วนหนึ่งคือเป็นส่วนที่จะทำให้เกิดโน้ตในระดับเสียงต่างๆ โดยส่วนคือจะมีส่วนย่อยๆ ดังนี้

2.2.1 นัท (NUT) หรือสะพานสายด้านบน มีหน้าที่เป็นจุดพาดสายระหว่างคอกับหัวกีตาร์ วัสดุที่ใช้ทำส่วนใหญ่จะทำมาจากกระดูกสัตว์ ดังภาพประกอบ 11

ที่มา : http://www.sweetwater.com/sweetcare/articles/my-guitar-wont-stay-in-tune/

ภาพประกอบ 11 นัท (NUT) หรือสะพานสายด้านบน

2.2.2 เฟรต (Fret) มีหน้าที่แบ่งเสียงโน้ตดนตรีให้มีระดับเสียงสูง ต่ำ แตกต่างกัน วัสดุที่ใช้ทำส่วนจะเป็น สแตนเลส ดังภาพประกอบ 12

Mahasarakham University

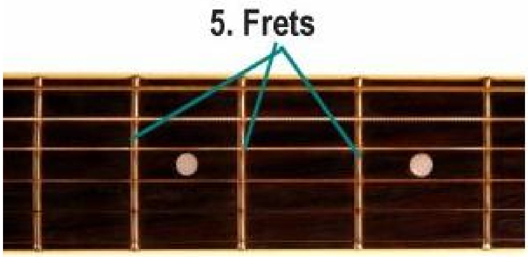

ที่มา : http://guitaralliance.com/total-beginner-guitar-course/how-to-fret-the-guitar/

ภาพประกอบ 12 เฟรต (Fret)

2.2.3 อินเลย์ (Inlay) มีหน้าที่บอกตำแหน่งของช่องกีตาร์เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้บรรเลงให้มีความแม่นยำในการบรรเลงง่ายยิ่งขึ้น ดังภาพประกอบ 13

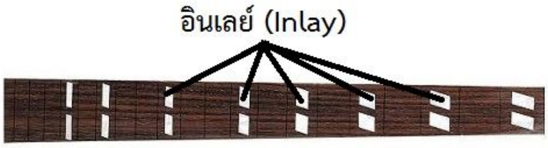

ที่มา : http://www.hiwtc.com/products/guitar-inlay-2849-29269.htm

ภาพประกอบ 13 อินเลย์ (Inlay)

2.2.4 ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard) เป็นส่วนประกอบที่เป็นส่วนด้านหน้าของคอ และเป็นส่วนที่จะรองรับ นัท (Nut) เฟรต (Fret) อินเลย์ (Inlay) วัสดุส่วนใหญ่ที่ใช้ทำมักจะทำมาจากไม้ ดังภาพประกอบ 14
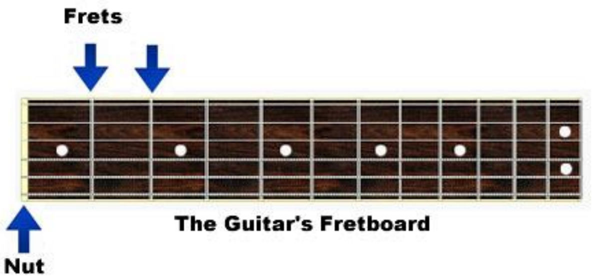
ที่มา : http://www.hiwtc.com/products/guitar-inlay-2849-29269.htm

ภาพประกอบ 14 ฟิงเกอร์บอร์ด (Fingerboard)

2.3 ส่วนลำตัว เป็นส่วนที่มีความหลากหลายของวัสดุที่นำมาใช้ในการผลิต ส่วนใหญ่ จะผลิตมาจากไม้ ซึ่งกีตาร์โปร่งและกีตาร์ไฟฟ้าก็จะผลิตจากไม้คนละชนิดกัน โดยในส่วนของลำตัวก็จะมีส่วนย่อยๆ ดังนี้

2.3.1 ลำโพง (Sound hole) เป็นส่วนที่จะสามารถพบเห็นได้ในกีตาร์คลาสสิค และกีตาร์โปร่งส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีลักษณะเป็นรูปวงกลม สำหรับเป็นช่องให้เสียงของกีตาร์ออกมา ดังภาพประกอบ 15

ที่มา : http://www.zozomusic.com/musicstore/pc/catalog/rd-06w_soundhole_846_detail.jpg

ภาพประกอบ 15 ลำโพง (Sound Hole)

2.3.2 หย่อง (Bridge) เป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งคือเป็นจุดที่สายของกีตาร์จะพาดผ่านและทำให้กีตาร์เกิดเสียงได้ โดยหย่องในกีตาร์แต่ละชนิดก็จะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ดังภาพประกอบ 16

ที่มา : http://www.gear-vault.com/wp-content/uploads/2010/09/electric-guitar-bridge-types.png

ภาพประกอบ 16 หย่อง (Bridge)

2.3.3 ปิ๊คอัพ (Pickups) เป็นส่วนที่สำคัญมากสำคัญกีตาร์ไฟฟ้าเพราะปิ๊คอัพจะเป็นส่วนที่รับเสียงจากกีตาร์ไปขยายที่เครื่องขยายเสียงทำให้กีตาร์ไฟฟ้าสามารถบรรเลงได้ ซึ่งในกีตาร์โปร่งไฟฟ้าก็จะมีปิ๊คอัพเช่นกัน ดังภาพประกอบ 17

ที่มา : http://www.guitar-rich.com/category/2/%E0%B8%9B%E0%B8%B4%E0%B9%8A%E0%B8%84%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%9E-pickup

ภาพประกอบ 17 ปิ๊คอัพ (Pickups)

จากการศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ ผู้วิจัยสามารถสรุปความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกีตาร์ไว้ดังนี้ กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนานมีการพัฒนารูปแบบ รูปลักษณ์ในหลายลักษณะ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท กีตาร์แต่ละประเภทจะสามารถใช้งานในรูปแบบของดนตรีที่หลากหลาย ซึ่งจะมีลักษณะของการเกิดเสียงที่แตกต่างกัน กีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์เป็นกีตาร์ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายด้วยลักษณะของกีตาร์ที่ให้เสียงกังวานในตัวเอง สามารถพกพาไปบรรเลงตามสถานที่ต่างๆ ได้ ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ประเภท โดยแบ่งตามลักษณะการใช้งานและการเกิดเสียง คือ กีตาร์โปร่ง และ กีตาร์ไฟฟ้า โดยกีตาร์ทั้งสองประเภทก็จะสามารถแบ่งย่อยได้อีกซึ่งมีลักษณะเด่นโดยสามารถสังเกตุได้จากคุณภาพของเสีย เช่น กีตาร์โปร่งสายเหล็ก กีตาร์อาร์ชท๊อปมีลักษณะคล้ายกับกีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์ โดยลักษณะการให้เสียงที่เหมือนกัน แต่เสียงที่ออกมานั้นจะมีลักษณะเสียงที่แข็งกว่ากีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์ เพราะจากกระบวนการผลิตกีตาร์อาร์ชท๊อปจะใช้ไม้ที่มีขนาดที่หนากว่าในการทำไม้หน้าของกีตาร์โปร่ง หรือ อะคูสติกกีตาร์ ซึ่งเหมาะกับการบรรเลงเพลงในรูปแบบของแจ๊สที่ต้องการเสียงของโน้ตที่มีความชัดและสั้น กีตาร์เซมิ อะคูสติกเป็นกีตาร์ที่เหมาะกับการบรรเลงในรูปแบบของดนตรีที่ต้องการความเป็นธรรมชาติของเสียงผสมผสานกับการให้เสียงที่เหมาะสมกับการแสดงบนเวทีที่ต้องใช้เครื่องขยายเสียง ซึ่งกีตาร์ประเภทนี้จะเหมาะกับรูปแบบดนตรี เช่น บลูส์ แจ๊ส กีตาร์ไฟฟ้าเป็นกีตาร์ประเภทที่ได้รับความนิยมมาก เพราะสามารถบรรเลงได้กับทุกรูปแบบของดนตรีโดยอาศัยการปรับแต่งเสียง อุปกรณ์ช่วยเหลือต่างๆ ซึ่งทำให้ตอบสนองการบรรเลงได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะลักษณะการบรรเลงที่ต้องใช้เครื่องขยายเสียงขนาดใหญ่การใช้กีตาร์ไฟฟ้าใน

Mahasarakham University

การบรรเลงจะสามารถทำให้ศิลปินหรือผู้บรรเลงสามารถบรรเลงเพลงออกมาได้เป็นอย่างดีซึ่งจะตัดปัญหาเสียงรบกวนต่างๆได้อย่างดี ซึ่งแตกต่างจากกีตาร์ประเภทอื่นๆ กีตาร์เรซิเนเตอร์ (Resonator Guitar) เป็นกีตาร์ที่มีเอกลักษณ์ของเสียงที่ความเป็นตัวอย่างตัวเอง โดนการกำเนิดเสียงนั้นจะกำเนิดผ่านโลหะ ซึ่งปกติกีตาร์ประเภทอื่นๆ จะกำเนิดผ่านใหม่ซึ่งทำให้ลักษณะเสียงที่ออกมานั้นเป็นลักษณะที่มีความแข็งของสายกระทบกับโลหะ ด้วยปกติแล้วมักจะบรรเลงคู่กับอุปกรณ์ชนิดหนึ่งชื่อว่าสไดล์ เป็นอุปกรณ์สำหรับสวมที่นิ้วมือข้างซ้ายถูลงไปบนสายของกีตาร์

กีตาร์ที่นิยมบรรเลงในปัจจุบันมีรูปแบบ ลักษณะ รูปทรงที่หลากหลาย ซึ่งจะบ่งบอกคุณสมบัติของกีตาร์แต่ละประเภทจากลักษณะของเสียงที่แตกต่างกันออกไปด้วยวัสดุที่ให้กำเนิดเสียงที่มีวัสดุที่แตกต่างกันออกไป เช่น ไม้ โลหะ หรืออุปกรณ์ขยายเสียง ซึ่งผู้บรรเลงจะต้องเลือกคุณสมบัติคุณลักษณะของกีตาร์ให้เหมาะกับการใช้งาน เพื่อจะเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรเลงและถ่ายทอดบทเพลงที่ดี เช่น กีตาร์ไฟฟ้าเหมาะกับการบรรเลงเพลงร็อคเพราะสามารถบรรเลงโดยใช้อุปกรณ์เสริมแต่งเสียงต่างๆได้โดยไม่มีเสียงรบกวน หรือถ้าจะบรรเลงเพลงที่มีลักษณะของเสียงที่มีความนุ่มนวลก็ควรที่จะเลือกใช้กีตาร์คลาสสิคเพราะสายกีตาร์ของกีตาร์คลาสสิคทำมาจากเอ็นจึงทำให้เสียงที่บรรเลงนั้นมีความนุ่มนวลตามที่ผู้บรรเลงหรือผู้ประพันธ์ต้องการ ส่วนประกอบต่างๆของกีตาร์ทุกชิ้นส่วนต่างมีความสำคัญ โดยสามารถแบ่งออกเป็นส่วนๆ ได้ทั้งหมด 3 ส่วนคือ ส่วนหัว ส่วนคอ และส่วนลำตัว ซึ่งมีหน้าที่สำคัญทุกชิ้นส่วนหากขาดสิ้นส่วนใดสิ้นส่วนหนึ่งไปแล้วนั้นก็จะไม่สามารถบรรเลงได้หรืออาจจะบรรเลงได้ไม่ดี ซึ่งชิ้นส่วนต่างๆของกีตาร์ที่กล่าวมานั้นจะต้องผ่านการดูแลรักษาเป็นอย่างดี มิเช่นนั้นจะทำให้เกิดอุปสรรคระหว่างการบรรเลงได้ เช่น หากลูกปิดของกีตาร์เสื่อมคุณภาพก็อาจจะทำให้เสียงเพี้ยนขณะการบรรเลงหรือจะต่างตั้งเสียงอยู่บ่อย หรือหากคอของกีตาร์มีความโค้งงอ ก็จะทำให้การบรรเลงลำบากมากยิ่งขึ้น

การเรียนการสอนดนตรี

ดนตรีที่ถูกสร้างขึ้นบนโลกของเราแต่ละประเภทนั้นต่างมีรูปแบบเฉพาะ แตกต่างกันออกไปในแต่ละท้องถิ่น หลากหลายประเภทจึงทำให้ดนตรีมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของรายละเอียดทางดนตรีต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้ที่จะเริ่มศึกษาการบรรเลงกีตาร์ จะต้องหาวิธีการศึกษาที่ถูกต้องถูกวิธี มีแนวทางการเรียนการสอนที่ถูกต้อง เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียเวลาในการเรียนการสอน ดังนั้นการเรียนการสอนดนตรีจึงมีความหมายและความสำคัญมาก สำหรับผู้ที่จะศึกษาการบรรเลงดนตรีที่ถูกต้อง

จากการศึกษาเอกสารและตำราการสอนดนตรี ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541: 47-48) ได้กล่าวว่าการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้นผู้เรียนในวัยนี้ควรยอมรับกับตนเองได้แล้วว่าตนเองเป็นผู้มีความสามารถ ความถนัดทางดนตรีมากน้อยเพียงใด เพราะตนมีโอกาสศึกษาเล่าเรียน นานพอที่จะตัดสินใจเลือกเรียนดนตรีเป็นวิชาเอกของตน ผู้เรียนในช่วงนี้จะต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากการเรียนที่เปลี่ยนไปกล่าวคือต้องปรับตัวให้เข้ากับระบบการศึกษา ซึ่งเป็นระบบที่ต้องช่วยเหลือตัวเองอย่างมาก

Mahasarakham University

ในด้านทักษะ การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานี้ต้องการความสามารถของผู้เรียนเป็นอย่างมากไม่ว่าในด้ารเทคนิค ความเข้าใจในเพลงที่ศึกษา ซึ่งผู้สอนควรปลุกฝังให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในโครงสร้าง องค์ประกอบที่สำคัญของบทเพลงหรือเทคนิคที่จำเป็น ก่อนที่จะให้ผู้เรียนฝึกซ้อม มิฉะนั้นผู้เรียนจะซ้อมหรือเล่นเพลงนั้นไปอย่างไร้ความหมาย กล่าวคือผู้สอนควรเน้นในการตีความหมายของบทเพลงออกมาให้ได้เสียก่อนและใส่ความเป็นตัวเองเข้าไป โดยไม่ทอกทิ้งลักษณะเฉพาะของบทเพลงในแต่ละบุคแต่ละสมัยของผู้ประพันธ์ในแต่ละคน สิ่งหนึ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้เช่นนี้ ได้แก่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฟังเพลง และให้ผู้เรียนวิเคราะห์การแสดง โดยผู้สอนเป็นผู้แนะนำ ชี้แสดงลักษณะเฉพาะของบทเพลง และความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดความเป็นตัวของตัวเองออกมา ซึ่งเหตุนี้หลักสูตรดนตรีในระดับอุดมศึกษานี้จึงบังคับให้ผู้เรียนที่ต้องการจะเป็นนักดนตรี ศึกษาด้านทฤษฎีและประวัติศาสตร์ดนตรีควบคู่ไปกับการฝึกทักษะไปด้วย เพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเล่นดนตรีได้อย่างเข้าใจและซาบซึ้งอย่างแท้จริง

1. การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ

การเรียนการสอนดนตรีถือว่าเป็นวิชาที่ต้องใช้ความสามรถ ความเชี่ยวชาญในการบรรเลงอย่างมาก ซึ่งผู้ที่สามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้อย่างเชี่ยวชาญนั้น ก็จะบ่งบอกถึงทักษะ ความชำนาญ เชี่ยวชาญ ในการบรรเลงเป็นอย่างดี จากที่กล่าวไปการเรียนการสอนดนตรีจึงถือว่าทักษะเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนดนตรีอย่างมาก จากที่ ณรุทธ์ สุทธ์จิตต์ (2544: 68-69) กล่าวว่าองค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ควรคำนึงถึง มีดังต่อไปนี้

1.1 ผู้เรียนทุกคนควรได้ปฏิบัติเครื่องดนตรีและในการประกอบกิจกรรม

1.2 เครื่องดนตรีควรอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด

1.3 ปลูกฝังการเก็บรักษาเครื่องดนตรีหลังจากการเล่น

1.4 วิธีปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างถูกวิธีเพื่อถนอมเครื่องดนตรีไม่ให้ชำรุดเสียหายอย่างรวดเร็ว

1.5 การปฏิบัติดนตรีทั้งแบบกลุ่มแบบวงและแบบเดี่ยว

1.6 การเล่นดนตรีโดยการอ่านและสร้างสรรค์

1.7 การฟังการเล่นของตนเองเพื่อประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง

1.8 ราคาเครื่องดนตรี

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2523: 274) กล่าวว่า การฝึกทักษะเครื่องดนตรีจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับวิธีต่างๆ ดังนี้

1. ในการจัดเวลาฝึก ควรฝึกโดยใช้เวลาสั้นๆ ดีกว่าฝึกโดยใช้ระยะเวลานานๆ
2. เน้นการฝึกส่วนย่อยแล้วจึงฝึกส่วนรวม
3. เน้นการฝึกความแม่นยำก่อนความรวดเร็ว
4. การวัดความก้าวหน้าของทักษะเป็นระยะๆ แล้วสะท้อนกลับให้ผู้เรียนรับรู้
5. ควรฝึกสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุด
6. การเชื่อมโยงทักษะเดิมให้สอดคล้องกับทักษะใหม่
7. การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาปรับปรุงวิธีการเรียนทักษะให้ทันสมัย

Mahasarakham University

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2529: 271) กล่าวว่า การฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี จะได้ผลดีมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับวิธีต่างๆ ดังนี้

1. การจัดเวลาฝึก ควรฝึกโดยใช้ระยะเวลาสั้นๆ ดีกว่าฝึกโดยใช้ระยะเวลานานๆ
2. เน้นการฝึกส่วนย่อยแล้วจึงฝึกส่วนรวมเน้นการฝึกความแม่นยำก่อนความรวดเร็ว
3. การวัดความก้าวหน้าของทักษะเป็นระยะๆ แล้วสะท้อนกลับให้ผู้เรียนรับรู้
4. ควรฝึกในสภาพที่เป็นจริงให้มากที่สุด
5. การเชื่อมโยงทักษะเดิมก่อนทักษะใหม่ โดยการถ่ายโยงการเรียนรู้
6. การใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาปรับปรุงวิธีการเรียนทักษะให้ทันสมัย

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2534: 271) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จำเป็นในการเรียนการสอนทักษะ การปฏิบัติ ควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ 2 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียน ได้แก่ วุฒิภาวะ ประสบการณ์เดิม ความพร้อม แรงจูงใจ เป็นต้น
2. อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ วิเคราะห์ทักษะที่จะสอน การศึกษาภูมิหลักของผู้เรียนฝึกฝน ทักษะที่ยังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ และส่งเสริมทักษะที่มีอยู่แล้วให้มีความชำนานมากขึ้น อธิบายและสาธิตทักษะที่ฝึกอย่างช้าๆ ให้เข้าใจ และชัดเจนตามลำดับทุกขั้นตอน พยายามแจ้งผลการฝึกกลับไปยังผู้เรียนบ่อยๆ หรือทันทีที่ฝึกสำเร็จเข้าใจแต่ละชั้น

ชูชาติ พิทักษากร (2535: 141) กล่าวว่า การฝึกซ้อมประจำวันเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดในการฝึกทักษะการปฏิบัติดนตรี ผู้ฝึกต้องการแผนให้รอบคอบ และเหมาะสมกับเวลาที่ตนเองมีอยู่การฝึกซ้อมควรแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

1. การฝึกซ้อมเทคนิค แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

1.1 การแก้ไขข้อบกพร่องทางเทคนิคของแต่บุคคล ซึ่งผู้ฝึกต้องสำรวจตัวเองว่ามีจุดใดที่จะต้องแก้ไขบ้าง และแก้ไขอย่างไร การแก้ไขข้อบกพร่องเป็นสิ่งแรกที่พึงกระทำในการฝึกซ้อม หากไม่รีบแก้ไขจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาการฝึกทักษะ

1.2 การพัฒนาเทคนิคควรฝึกให้ถูกวิธีการฝึกซ้อมอย่างช้าๆ มีสติทุกครั้งที่ฝึกของบทเพลงให้เข้าใจก่อนลงมือฝึกซ้อม และฝึกซ้อมให้มั่นใจว่าจะสามารถเล่นได้อย่างถูกต้องทุกครั้ง

2. การฝึกซ้อมเพลง ผู้ฝึกควรนึกเพลงนั้นๆ ไว้ในก่อนทำการฝึกซ้อม ควรตีความหมายของบทเพลงให้เข้าใจก่อนลงมือฝึกซ้อม และฝึกซ้อมให้มั่นใจว่าจะสามารถเล่นได้อย่างถูกต้องทุกครั้ง

3. การฝึกการแสดงจริง ควรไปตามโปรแกรมที่จัดไว้ หากมีการผิดพลาดเกิดขึ้นอย่าหยุดเล่น เพราะในการแสดงจริงๆ จะหยุดเล่นไม่ได้ ควรบันทึกเสียงไว้ เพื่อนำมาแก้ไขข้อบกพร่องหลังจากจบการฝึกแสดงนั้น ดังนั้นการฝึกซ้อมทักษะจึงไม่เพียงแต่ฝึกเพื่อเล่นได้เล่นได้ถูกต้องเท่านั้นแต่ต้องซ้อมจนกว่าจะเล่นได้โดยไม่ผิดจึงจะใช้ได้

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524: 97) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี มีดังต่อไปนี้

Mahasarakham University

1. สถานที่ฝึกปฏิบัติต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาฝึกปฏิบัติเป็นการลงมือทำงานจริงปฏิบัติงานในสภาพใกล้เคียงหรือเป็นจริงมากที่สุด

2. เอกสารฝึกปฏิบัติ เช่นคู่มือหรือแบบฝึกปฏิบัติ

3. การเตรียมตัวของผู้เรียนและผู้สอน เช่น ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึก กำหนดเนื้อหา เตรียมเอกสาร อุปกรณ์ สถานที่และกำหนดเวลา ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ มีทักษะขั้นพื้นฐาน เข้าใจขั้นตอนและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524: 95) กล่าวว่า ความสำคัญของทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีว่ามีความสำคัญ 2 ลักษณะ คือความในแง่ของการศึกษา เพราะทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในลักษะนะของการนำไปใช้ส่วนทางด้านไดมีโอกาสเห็นผงการสอนของตนในทันทีทันใด

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542: 155-156) กล่าวถึง ทักษะ (Skill) ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง

1. ครูจะต้องอธิบาย เพื่อแนะนำให้ผู้เรียนทราบว่า ทำอย่างไร และให้ประโยชน์อะไรบ้างเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจไปพร้อมกับการสาธิตวิธีการประกอบ

2. ครูจะต้องพยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดโดยลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทันที ภายหลังจากการอธิบายและสาธิตจบลง

3. ครูจะต้องพยายามให้ผู้เรียนได้กระทำซ้ำๆ ในลักษณะที่ถูกวิธีพร้อมกับให้แรงเสริมควบคู่กันไปตลอดเวลา

4. ในระหว่างการแนะนำ และฝึกหัด ครูจะต้องพยายามให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด เพื่อเป็นการฝึกหัดที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อไป

5. ครูจะต้องพยายามสร้างบรรยากาศ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ครูจะต้องระลึกอยู่เสมอว่าบรรยากาศที่ตึงเครียด การวิจารณ์ที่รุนแรงในการใช้คำพูดจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะลงมือเล่นด้วยตนเอง เพราะความกลัวจากการถูกวิจารณ์และจะทำได้ไม่ดี

นอกจากการเรียนการสอนที่จะต้องมีความถูกต้องแล้วนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนนั้นก็คือ เครื่องมือ อุปกรณ์ ก็มีส่วนสำคัญ โดยศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2547: 12) กล่าวว่า ทักษะการปฏิบัติเป็นธรรมชาติของการเรียนกานสอนวิชาดนตรี การปฏิบัติในวิชาดนตรีจะถูกเรียกว่าฝึกทักษะดนตรีปฏิบัติ เนื้อหาสาระทางดนตรีจะถูกสอนผ่านทักษะเสมอ

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2540: 8) กล่าวว่า ทักษะดนตรี เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจสาระดนตรี และจัดเป็นหัวใจของการศึกษาดนตรีสำหลับผู้ที่จะเป็นนักดนตรีต่อไป ทักษะดนตรีแต่ละประเภทย่อมมีความสำคัญเท่าเทียมกันดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีควรมีการเสนอทักษะดนตรีต่างๆ อย่างครบถ้วน ซึ่งทีกษะดนตรีดังกล่าวประก่อบด้วย การร้อง การเล่น การอ่าน การเคลื่อนไหวและการสสร้างสรรค์

สุกรี เจริญสุข (2529: 76-78) กล่าวถึงการฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีไว้ดังนี้

1. ปรัชญาของการฝึก "ฝึกทำทุกอย่างให้สมบูรณ์เพราะการฝึกที่ผิดเป็นเหตุให้ปฏิบัติผิด" ทำไมต้องฝึกเพราะการฝึกคือ การพัฒนาวิทยายุทธไปสู่ความเก่ง พัฒนาทักษะ กล้ามเนื้อและพรสวรรค์ทางดนตรีให้เจริญไปในทางที่ถูกต้อง

2. สถานที่ฝึก ควรเป็นสถานที่ที่สงบ สามารถสร้างสมาธิในการฝึกโดยไม่มีสิ่งใดมารบกวน หรือไม่รบกวนผู้อื่น ห้องฝึกควรเป็นห้องส่วนบุคคล อากาศถ่ายเทได้สะดวก อุณหภูมิที่เหมาะสมคือ 75องศาฟาเรนไฮต์

3. การฝึกปฏิบัติควรฝึกเป็นกิจวัตรประจำวัน ควรฝึกอย่างน้อยวันละ2 ชั่วโมง การฝึกควรอย่างยิ่งที่จะฝึกอย่างสม่ำเสมอในขณะฝึกเมื่อรู้สึกเหนื่อยควรหยุดพักเพราะไม่มีประโยชน์ที่จะฝึกเมื่อร่างกายอ่อนเพลียไม่สามารถควบคุมได้ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลน้อย นอกจากจะทำให้เหนื่อยมากขึ้นแล้วยังทำให้จิตใจเบื่อหน่ายต่อการฝึกอีกทอดหนึ่ง พึงระลึกเสมอว่า การฝึกจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อร่างกายและจิตใจสมบูรณ์

4. ลักษณะนิสัยที่ดีในการฝึก

4.1 การฝึกที่ดีต้องคำนึงถึงคุณภาพฝึกเป็นสำคัญ ระยะเวลาที่ใช้ฝึกขึ้นอยู่กับสมาธิใช้เวลาสั้นแต่มีสมาธิย่อมดีกว่าใช้เวลานานแต่ไม่มีสมาธิ

4.2 ฝึกด้วยอัตราจังหวะช้า ถือว่าเป็นหัวใจของการฝึกเพราะการฝึกช้าๆ มีโอกาสแก้ไข ข้อบกพร่อง สามารถสร้างสมาธิในการฝึกได้

4.3 ฝึกจุดอ่อน วลีที่ยาก กระสวนจังหวะที่ปฏิบัติไม่ถูก

4.4 ใช้เครื่องเคาะจังหวะและเครื่องตั้งเสียงในการฝึก ต้องมีเครื่องเคาะจังหวะควบคู่การฝึกด้วยตลอดเวลาเพื่อสร้างความแม่นยำของจังหวะ นอกจากนี้ควรมีเครื่องตั้งเสียงเพื่อฝึกให้เคยกับเสียงที่ถูกต้อง

4.5 ทุกครั้งที่ฝึกควรมีกระจก เพราะกระจกเป็นครูที่จะบอกให้เราทราบว่า ท่านั่งในการฝึกปฏิบัติถูกต้องหรือไม่

4.6 มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึก นอกจากสร้างสมาธิที่ดีในการฝึกแล้ว ควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อการฝึก ฝึกเพื่อดนตรี ไม่ควรฝึกเพราะถูกบังคับ หรือฝึกดนตรีเพราะฐานะทางสังคม

4.7 บันทึกเทปทุกครั้งที่ฝึก เพื่อฟังและแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึกครั้งต่อไป

4.8 ฝึกความจำโดยฝึกวลีสั้นๆ 10 เที่ยว (ดูโน้ต10 เที่ยว อาศัยความจำ 10 เที่ยว และอีก 10 เที่ยวดูโน้ตอีกครั้งหนึ่ง)

4.9 การฝึกทุกครั้ง ควรจัดตารางว่า ฝึกอะไรบ้าง นานเท่าใด ไม่ควรฝึกอย่างใดอย่างหนึ่ง อย่างเดียวจนเบื่อหน่ายต่อการฝึก

จากการศึกษาการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าในการสอนทักษะปฏิบัติดนตรีนั้น จะต้องมีองค์ประกอบของเนื้อหาทฤษฎี ความพร้อมของเครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ บรรยากาศ เวลา สถานที่ รวมถึงการดูแลรักษาเครื่องดนตรี ตัวอย่างเช่นในเรื่องของสถานที่ซ้อมจะมีบรรยากาศที่น่าฝึกซ้อมซึ่งจะทำให้สามารถฝึกซ้อมได้นาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักสำคัญที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ เนื้อหา การฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี ให้ผลสัมฤทธิ์ที่ดี จะต้องอาศัยการ

Mahasarakham University

ฝึกซ้อมที่ดีมีคุณภาพ โดยฝึกซ้อมเป็นส่วนๆ ซึ่งสิ่งสำคัญในการเรียนดนตรีอย่างหนึ่ง คือการวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน เพื่อที่จะทดสอบในเรื่องของพัฒนาการทางทักษะซึ่งเป็นสิ่งที่ดี และสิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้เลยคือการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีจะต้องมีระบบระเบียบที่ชัดเจน เป็นขั้นเป็นตอน ตัวอย่างที่สำคัญคือต้องกลับมาแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองโดยการบันทึกเสียงขณะซ้อม ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีเพราะการฝึกซ้อมแต่ละครั้งหากฝึกผ่านการบันทึกเสียงจะให้เกิดภาวะกดดันตนเอง เพราะในการบันทึกเสียงเครื่องบันทึกเสียงอาจจะบันทึกเสียงที่ผู้ฝึก อาจจะไม่ได้ยินในขณะการฝึกซ้อม

การเรียนการสอนกีตาร์

1. ประเภทการสอนกีตาร์

การเรียนการสอนกีตาร์มีกระบวนที่หลากหลาย เนื่องจากเป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมบรรเลงกันอย่างแพร่หลาย และยังสามารถบรรเลงในรูปแบบของดนตรีที่แตกต่างกันออกไปได้หลายรูปแบบ เมื่อรูปแบบของการเรียนการสอนกีตาร์มีหลากหลายฉะนั้นการเรียนการสอนกีตาร์จึงต้องมีรูปแบบที่ถูกต้องเพื่อประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน โดย Jody Fisher (n.d.: 12-15) ได้แบ่งประเภทการเรียนการสอนกีตาร์ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 การสอนแบบตัวต่อตัว เป็นการสอนที่ถือว่าได้รับความนิยมมากในการเรียนการสอนกีตาร์เพราะง่ายต่อการผู้สอนในการที่จะสอน ที่จะสอน ถามตอบกันได้อย่างสะดวก รวมถึงการเช็ครายละเอียดของผู้เรียนได้ง่ายกว่า ในการเรียนแบบตัวต่อตัวนั้นผู้สอนจะสามารถปฏิบัติเทคนิคต่างๆเป็นตัวอย่างให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และยังสามารถแนะนำ อธิบายวิธีทางการแก้ไขในขณะที่ผู้เรียนเกิดข้อผิดพลากได้ง่ายกว่า

1.2 การเรียนการสอนแบบชั้นเรียน เป็นการเรียนการสอนที่แตกต่างจากการสอนแบบตัวต่อตัวมาก การสอนในลักษณะนี้ที่มักจะพบเห็นก็คือการสอนตามโรงเรียน หรือสถานที่ต่างๆ ซึ่งขนาดของห้อง สถานที่จะมีความกว้างซึ่งเป็นการยากมากที่จะสามารถควบคุมชั้นเรียนได้ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีเทคนิคในการสอน และควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

1.3 การเรียนการสอนแบบจัดอบรม โดยส่วนมากการเรียนการสอนแบบนี้จะถูกจัดขึ้นโดยโรงเรียน หรือสถาบันทางดนตรีต่างๆ โดยผู้ที่เข้าร่วมอบรมส่วนใหญ่มักจะมีความสนใจ ความพร้อมในการมาเข้าร่วม แต่ปัญหาของการจัดอบรมคือผู้เรียนแต่ละคนจะมีพื้นฐานที่แตกต่างกันอย่างมาก

จากการศึกษาประเภทการสอนกีตาร์ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าประเภทของการสอนกีตาร์นั้นมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าเนื้อหาในการเรียนการสอนเลยเพราะประเภทของการสอนนั้นจะมีขอบเขตของการถ่ายทอดของเนื้อหา โดยประเภทของการสอนนั้นจะแบ่งได้จากจำนวนของผู้เรียนซึ่งโดยปกติแล้วหากมีการเรียนการสอนที่อยู่ในลักษณะที่ต้องสอนกันอย่างใกล้ชิดมีการปรับเพลงที่ละเอียดควรเลือกใช้การสอนประเภทการสอนแบบตัวต่อตัว หากต้องการในจำนวนที่มากขึ้นแต่มีสนานที่มีไม่ใหญ่จนเกินไปสามารถตอบโต้ สื่อสาร กันได้ควรเลือกใช้การสอนประเภทการสอนแบบการเรียนการสอนแบบชั้นเรียน

2. รายละเอียดการสอนกีตาร์

ในการเรียนการสอนกีตาร์นั้นไม่ว่าจะเป็นการบรรเลงในรูปแบบใด ก็จะต้องมีพื้นฐานที่ควรจะต้องรู้และฝึกฝน ซึ่งพื้นฐานการบรรเลงกีตาร์ที่จะต้องรู้และฝึกฝนนั้น Jody Fisher (n.d.: 47-49) ได้แบ่งออกเป็นหัวข้อต่าง 8 หัวข้อ

2.1 การนั่งและการวางกีตาร์

ท่าทางที่ดีที่ถูกต้องเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะทุกส่วนของร่างกายจะทำงานได้ดีก็ต่อเมื่อท่าทางการนั่งบรรเลงหรือฝึกนั้นจะต้องอยู่ในท่าที่หลังตรง โดยจะต้องอธิบายท่าทางท่านั่งที่ถูกต้อง มั่นคง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรเลงเพลงได้สมบูรณ์แบบ เพราะหากท่าท่างทางในการบรรเลงไม่ถูกต้องแล้วจะส่งผลต่อการบรรเลงเนื่องจากอาจทำให้กล้ามเนื้อผิดปกติได้ ส่วนในเรื่องของการวางกีตาร์สำหรับการบรรเลงนั้นจะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปคือในรูปแบบของการจับกีตาร์ในรูปแบบการบรรเลงคลาสสิคจะต้องมีที่พักเท้าโดยเท้าซ้ายจะต้องเหยียบอยู่บนที่พักเท้า และกีตาร์จะต้องพักอยู่ที่ต้นขาซ้าย ซึ่งโดยทั่วไปกีตาร์ไฟฟ้า และกีตาร์โปร่ง จะพักกีตาร์อยู่ที่ต้นขาของขาขวา การวางกีตาร์ในขณะบรรเลงควรวางในตำแหน่งที่ตรงและใกล้ชิดกับตัวผู้เล่น เพราะผู้เรียนหลายๆ คนมักจะชอบจับกีตาร์เฉียงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบรรเลงของมือขวา หรือผู้เรียนบางคนมักจะชอบจับกีตาร์ห่างกับลำตัวของผู้เรียนมากเกินไป ในการจับคอกีตาร์จะต้องจับในตำแหน่งที่ถูกต้อง เพราะผู้ที่เริ่มต้นในการศึกษากีตาร์มักจะชอบจับคอกีตาร์เบนออกไปข้างหน้าให้ใกล้จากตัวเอง หรือบ้างคนก็จับคอกีตาร์ดึงเข้ามาใกล้จนเกินไป

2.2 การใช้สายสะพายกีตาร์

เรื่องของการใช้สายสะพายกีตาร์ว่ามีความสำคัญมากอย่างหนึ่ง อาจสามารถทำให้ทักษะในการบรรเลงกีตาร์ลดน้อยลงได้ ถ้าหากใช้สายสะพายที่เหมาะสมก็จะสงผลต่อการบรรเลงทำให้การบรรเลงมีความง่าย และสมบูรณ์แบบมากขึ้นการปรับสายสะพายให้มีระดับสูงนั้นจะสามารถบรรเลงสั่งการกีตาร์ได้ดี และการปรับสายสะพายกีตาร์นั้นควรจะปรับให้อยู่ในตำแหน่งเดิม ไม่ว่าจะยืนบรรเลงหรือนั่งบรรเลง เพื่อความมั่นคงในการบรรเลงซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

2.3 ตำแหน่งมือซ้ายและการวางตำแหน่งนิ้ว

ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือโดยทั่วไปแล้วควรจะอยู่ในตำแหน่งหลังคอกีตาร์ และหากในการบรรเลงเทคนิคอื่นเช่นๆ เทคนิคการดันสายก็สามารถเปลี่ยนการวางตำแหน่งนิ้วหัวแม่มือในลักษณะของการกำคอกีตาร์เพื่อให้กำลังในการบรรเลง แต่ควรพยายามวางตำแหน่งนิ้วหัวแม่มือไว้ที่หลังคอกีตาร์ตำแหน่งของการวางข้อมือก็เช่นกัน ควรวางให้ตรง เพื่อที่จะสามารถเคลื่อนที่ได้สะดวก และพยายามไม่ให้ข้อมืองอมากจนเกิน เล็บก็มีส่วนสำคัญในการบรรเลงเช่นกันคือ หากเล็บของนิ้วมือข้างซ้ายยาวจนเกินไปก็จะทำให้ส่งผลต่อการบรรเลงคือจะทำให้เล็บชนกับฟิงเกอร์บอร์ดของกีตาร์ซึ่งทำให้เกิดการบรรเลงที่ติดขัดได้เนื่องจากนิ้วไม่สามารถกดลงบนฟิงเกอร์บอร์ดได้ เพราะโดยทั่วไปนั้นการจับคอร์ดหรือโน้ตบนกีตาร์นั้นจะต้องใช้ใช้ปลายนิ้วในการบรรเลงเพื่อให้การบรรเลงมีความคล่องตัวและการวางนิ้วมือลงบนสายกีตาร์ ควรจับให้มีความมั่นใจและหนักแน่น เพื่อให้มีคุณภาพเสียงที่ตรงและมีคุณภาพที่ดี

Mahasarakham University

2.4 เทคนิคพื้นฐานในการใช้ปิ๊คกีตาร์

การใช้ปิ๊คกีตาร์ควรเลือกใช้ปิ๊คที่มีขนาดมาตรฐาน ไม่ควรใช้ปิ๊คที่มีลักษณะเฉพาะมากจนเกินไป ในการดีดคอร์ดเทคนิคพื้นฐานการดีดคอร์ดในตำแหน่งสายเปิด โดยเน้นและให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมือในการเคลื่อนไหว และในการดีดขึ้น-ลง น้ำหนักเสียงและโทนเสียงที่ดี ในการดีดโน้ต จะต้องดีดโน้ตโดยที่ปิ๊คจะต้องไปพักในอีกสายต่อไปที่ใกล้ที่สุดโดยการดีดลง เมื่อสามารถฝึกได้แล้ว ควรฝึกแบบฝึกหัดนี้ในทุกๆสายของกีตาร์ หลังจากนั้นให้เริ่มฝึกการดีดขึ้นและดีดลง และถ้าจะให้เป็นแบบฝึกที่ดีควรฝึกดีดแบบดังกล่าวสายละ 2 นาที ต่อวัน ซึ่งต้องให้เสียงของการดีดขึ้น-ลง สม่ำเสมอกัน

2.5 เทคนิคพื้นฐานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

ตำแหน่งของมือขวา ผู้สอนควรอธิบายเกี่ยวกับตำแหน่งของมือและการวางข้อมือ ผู้สอนต้องสาธิตการสั่งการของนิ้วเพื่อบรรเลงในสายกีตาร์แต่ละเส้นซึ่งจะมีความแตกต่างกัน โดยเน้นการดีดแบบพักสายฝึกจนกระทั่งเสียงที่บรรเลงออกมามีคุณภาพเสียงที่เท่ากัน สิ่งที่สำคัญต้องอธิบายชื่อของนิ้ว คือ นิ้วหัวแม่มือ คือ p นิ้วชี้ คือ i นิ้วกลาง คือ m นิ้วนาง คือ a นิ้วก้อย คือ c และการรักษาเล็บจำเป็นมากในช่วงเริ่มต้นของการฝึก ผู้สอนควรบอกถึงระยะความยาวของเล็บก็ส่วนหนังของเล็บ

2.6 การอ่านโน้ต

ผู้สอนจะต้องอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องของการอ่านโน้ต เพราะการอ่านโน้ตนั้นจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนและสามารถทำให้เข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้น ซึ่งจะส่งผลทำให้สามารถเป็นนักดนตรีที่สมบูรณ์แบบได้ ผู้สอนต้องแนะนำการอ่านหนังสือเพิ่มเติมหนังสือของดนตรีคลาสสิค เช่น คาร์ลิเน็ต ไวโอลิน ฟรุ๊ต และแซ็กโซโฟน ซึ่งเป็นการดีมากที่เพิ่มเติมเนื้อหาให้ผู้เรียน

2.7 การอ่าน แทป (TAB)

แทปเป็นสิ่งสำคัญ แทปเป็นสื่อที่ง่ายต่อการเรียนรู้และยังสามารถบอกตำแหน่งของการว่างนิ้วได้อย่างชัดเจน และสิ่งสำคัญผู้สอนต้องอธิบายแผนภาพแทป และกระบวนการอ่านแทปให้ชัดเจน

2.8 การตั้งเสียง

ตั้งเสียงด้วยหู เป็นสิ่งที่ดีมากสำหรับการเริ่มต้น โดยเป็นการตั้งเสียงโดยเทียบเสียงจากในตัวกีตาร์เอง ซึ่งวิธีนี้จะเป็นวีฝึกที่ดีอีกด้วยเพราะผู้เรียนจะได้พัฒนาการฟังไปในตัว ตั้งเสียงโดยการใช้เครื่องตั้งเสียงแบบเป่า เครื่องแบบนี้อาจเป็นที่ไม่นิยมกันมาก แต่มันสามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารภจับระดับเสียงที่เหมือนกันในการเทียบเสียงได้ ตั้งเสียงโดยการใช้เครื่องตั้งเสียงเป็นไฟฟ้า เป็นวิธีที่ง่ายและนิยมที่สุดในการตั้งเสียง แต่อย่างไรผู้เรียนควรจะฝึกตั้งเสียงด้วยหู

จากการศึกษาการเรียนการสอนกีตาร์ พบว่าการการสอนกีตาร์นั้นสามารถแบ่งออกได้หลายรูปแบบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการสอนแบบตัวต่อตัว การสอนแบบชั้นเรียน การสอนแบบการจัดอบรมซึ่งการสอนแบบต่างๆ จะมีความยากง่ายแตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะเป็นเรื่องของจำนวนผู้เรียน สถานที่ในการเรียนการสอน แต่ถึงอย่างไรพื้นฐานของการเรียนการสอนกีตาร์นั้นไม่ว่าจะเป็นดนตรีในรูปแบบใดก็จะมีลักษณะในการสอนที่ใกล้เคียงกันเพียงเป็นพื้นฐานในการบรรเลงเพลงในรูปแบบต่างๆกัน เช่น ผู้สอนควรจะสอนเรื่องของท่าทางในการบรรเลง การจับกีตาร์ ตำแหน่งของมือซ้ายและมือขวาแก่ผู้เรียน

Mahasarakham University

เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนและการฝึกซ้อม และเทคนิคต่างๆ เช่น การใช้ปิ๊ค พื้นฐานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงองค์ประกอบพื้นฐานแล้ว จึงจะสามารถบรรเลงกีตาร์ในรูปแบบอื่นๆ ได้ เช่น คลาสสิค โฟลค ซึ่งจะมีลักษณะเฉพาะในการบรรเลงที่แตกต่างกัน

กีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์โดยทั่วไปแล้วมีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลาย โดยทั่วไปมีความเข้าใจว่ารูปแบบของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เป็นรูปแบบหนึ่งของดนตรีมากกว่าเทคนิคการบรรเลง บางคนก็ให้ความหมายว่าฟิงเกอร์สไตล์คือเทคนิคการบรรเลง แต่ฟิงเกอร์สไตล์ก็ไม่ได้มีรูปแบบที่เฉพาะตายตัวซึ่งสามารถครอบคลุมดนตรีในแนวอื่นๆ ได้ (Iconedit pro v6.02. (n.d.): Wep Site) แต่ในที่นี้ฟิงเกอร์สไตล์จะมีความหมายว่ารูปแบบของการบรรเลงกีตาร์แบบหนึ่ง โดยใช้มือขวาในการบรรเลงด้วยการดีดหรือเกี่ยวสายโดยไม่ใช้ปิ๊คโดยบรรเลงทำนอง เสียงประสาน แนวเบสทำนองไปพร้อมๆ กัน จากการศึกษาการให้ความหมายของคำว่าฟิงเกอร์สไตล์ โดย ริทชาร์ท ชาร์ปแมน (Richard Chapamn, 2003: 60) พบว่า เป็นการบรรเลงโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วต่างๆ ของมือขวาลงบนกีตาร์ในบรรเลงคอร์ดสามารถมีการแปลงทำนองของเสียงประสานได้ บรรเลงแนวเบสก็สามารถมีการเดินเคลื่อนที่ได้ หรือในแนวทำนองด้วย โดยสามารถบรรเลงได้สองแนวเสียงหรือมากกว่านั้น โดยจะมีลักษณะพื้นฐานการบรรเลงคล้ายคลึงกับกีตาร์คลาสสิค โดยกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์สามารถบรรเลงกับรูปแบบของดนตรีได้หลากหลาย เช่น บูลส์ แจ๊ส ป๊อป คันทรี่ หรือแม้แต่กระทั้งการบรรเลงพร้อมร้อง

รายชื่อนักกีตาร์ที่มีความสำคัญต่อวงการการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยสามารถแบ่งเป็นหมวดหมู่ได้ดังต่อไปนี้

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์แบบดั้งเดิม

Chet Atkins
Thom Bresh
Ike Everley
Tommy Flint
Bobby Gibson
Mose Rager
Jerry Reed
Bob Saxton
Merle Travis
Paul Yandell

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่ใช้กีตาร์สายเหล็ก

Peppino D'Agostino
Pierre Bensusan

Mahasarakham University

Pat Danohue
Alex de Grassi
Tommy Emmanuel
Laurence Juber
Martin Simpson

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบเพลงคลาสสิค

Julian Bream
Christopher Parkening
Pepe Ramero
David Russell
Andres Segovia
The Los Angeles Guitar Quartet

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบลาติน

Laurinado Almedia
Sergio and Odiar Assad
Barrios
Paulo Beelinati
Manuel Barrueco
Carlos Barbosa Lima
Jorge Morel
Marco Pereira
Baden Powell

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบเพลงฟามิงโก

Paco de Lucia
Carlos Montoya
Paco Pena
Sabicas

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบเพลงแจ๊ส

Lenny Breau
Ted Greene
Earl Klugh
Lorne Lofsky
Jim Nichols
Joe Pass
Martin Taylor

Mahasarakham University

George Van Eps

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบเพลงแร็กไทม์และโฟร์ค

Duck Baker

Stephen Grossman

Ernie Hawkins

Leo Kottke

Guy Van Duser

นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบเพลงบลูส์

Rev. Gary Davis

Blind Boy Fuller

Lightin' Hopkins

Son House

Blind Lemon Jefferson

Robert Johnson

นักประพันธ์และเรียบเรียงที่มีความสำคัญในรูปแบบฟิงเกอร์สไตล์

Jim Ferguson

Jody Fisher

Sid Hudson

John Knowles

Howard Morgen

Bill Piburn

Stanley Yates

จากการศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่ากีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นรูปแบบการบรรเลงกีตาร์ชนิดหนึ่งที่สามารถสามารถบรรเลงได้ในทุกๆรูปแบบของแนวดนตรี หากกล่าวถึงเทคนิคในการบรรเลงแล้วนั้นกีตาร์เกอร์สไตล์คือลักษณะการบรรเลงกีตาร์ที่อาศัยการใช้เทคนิคนิ้วมือขวาในการบรรเลงอาจจะเป็นการใช้ปิ๊คกับนิ้วผสมผสานกันหรือการใช้ปิ๊คนิ้ว (Thump Pick) หรือหากจะอธิบายในรูปแบบของการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์คือการบรรเลงกีตาร์ที่สามารถบรรเลงแนวเบสทำนอง เสียงประสาน และทำนองหลักในเวลาเดียวกัน ซึ่งสามารถบรรเลงเพลงได้ทุกรูปแบบ เช่น บลูส์, แจ๊ส, ร็อค, ลาติน

2. หลักการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

การเลือกกีตาร์สำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ทอมมี่ ฟลินท์ (Tommy Flint, n.d.) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญมากอย่างหนึ่งคือประเภทของกีตาร์ที่ใช้ในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์มีด้วยกันทั้งหมดดังนี้

กีตาร์โปร่ง (Flat top acoustic guitar) เป็นกีตาร์ที่ไดรับความนิยม สามารถดัดแปลงให้เข้ากับดนตรีรูปแบบต่างๆ ได้ จากเทคนิคการบรรเลง เช่น การดีดคอร์ด เทคนิคทราวิสปิ๊ค กิ้ง

Mahasarakham University

(Travis Picking) เพลงบลูส์แกรซ (Blues Grass) การโซโล่ และการบรรเลงรูปแบบเช็ท แอ็ดกิ้น (Chet Atkins)กีตาร์ลักษณะนี้ยังเป็นพื้นฐานของดนตรีแนวคันทรี่ เสียงที่มีความเป็นดนตรีแบบแนชวิลล์ (Nashville)

กีตาร์คลาสสิค (Classic Guitar) เป็นกีตาร์มีลักษณะของเสียงที่มีความกลม คอและฟิงเกอร์บอร์ดมีขนาดที่กว้าง และใช่สายที่เป็นไนลอน ไม้ที่ใช้สำหรับกีตาร์คลาสสิคจะมีขนาดที่บางกว่ากีตาร์แบบอื่นๆ เพื่อต้องการให้เสียงของกีตาร์มีความชัดเจนด้วยโทนเสียงของการใช้สายไนลอน

กีตาร์ฮอโลว์บอดี้ (Hollow Body Guitar) เป็นกีตาร์ที่ได้รับความนิยมใช้การมากในดนตรีสมันใหม่ เช่น ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีร็อค ดนตรีแจ๊สถึงดนตรีคันทรี่ กีตาร์ประเภทนี้จะใช้ตัวรับเสียง (Pickup)และเครื่องขยายเสียงในการบรรเลง

กีตาร์ไฟฟ้า (Solid Body Guitar) เป็นกีตาร์ที่ได้รับความนิยมในดนตรีแนวร็อค กีตาร์ประเภทนี้จะใช้ตัวรับเสียง (Pickup)และเครื่องขยายเสียงในการบรรเลง กีตาร์โปร่งและกีตาร์ไฟฟ้าเป็นกีตาร์ที่หรับสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ทั้งคู่ ซึ่งขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของแต่ละบุคคล

กีตาร์เซมิฮอล์โลว์บอดี้ (Semi hollow Body Guitar) เป็นกีตาร์ที่นิยมใช้กันมากในดนตรีคันทรี่สมัยใหม่และดนตรีร็อค มีความคล้ายกันกับกีตาร์ไฟฟ้า

นอกจากกีตาร์แล้วสายกีตาร์ก็ยังเป็นส่วนสำคัญมากอย่างซึ่งส่งผลต่อเสียงกีตาร์อย่างมากและต้องเลือกใช้สายกีตาร์ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะการบรรเลง โดย ทอมมี่ ฟลินท์ (Tommy Flint) ได้แบ่งประเภทของสายกีตาร์ไว้หลายประเภท ดังนี้

สายแบบไนลอนโดยปกติแล้วจะใช้บนกีตาร์คลาสสิค จะให้โทนเสียงที่มีความกลมกล่อม และง่ายต่อการบรรเลงซึ่งจะทำให้เวลาบรรเลงไม่เจ็บนิ้วมาก ด้วยคุณลักษณะของสายที่มีความยืดยุ่น สูงจึงมีการตั้งสายบ่อย

สายไหมและเหล็กเป็นสายชนิดที่มีความเหมาะสมอย่างมากสำหรับการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ โดยสายประเภทนี้จะเหมาะมากกับกีตาร์โปร่งด้วย และง่ายต่อการบรรเลงซึ่งจะทำให้เวลาบรรเลง ที่สำคัญสายประเภทนี้ไม่เหมาะกับการใช้ในกีตาร์ไฟฟ้า

สายเหล็ก เป็นสายที่มีความเหมาะสมกับกีตาร์ไฟฟ้า ซึ่งสายกีตาร์ประเภทนี้บางครั้งจะพันด้วยนิคเกิล ในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์มีคำแนะนำว่าควรใช้สายขนาดที่ไม่ใหญ่มากซึ่งบางครั้งเหมาะกับเพลงบลูส์ หรือเพลงร็อค เหมาะใช้กับกีตาร์ไฟฟ้าลำตัวตัน

สายบรอน เป็นสายที่เหมาะกับกีตาร์โปร่ง เป็นสายที่ให้ความดังและความใส มากกว่าสายประเภท สายไหมและเหล็ก ในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์มีคำแนะนำว่าควรใช้สายขนาดที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งสายประเภทนี้ไม่เหมาะใช้กับกีตาร์ไฟฟ้า

สายแฟลทวาว เป็นสายประเภทที่เหมาะกับการใช้ในกีตาร์ไฟฟ้า โทนเสียงมีความนุ่มนวล ปละให้ความรู้สึกเบาในการสัมผัส ซึ่งสายประเภทนี้ในการบรรเลงสไลด์สายจะไม่มีเสียงขณะสไลด์

การเลือกใช้สายประเภทต่างๆขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผู้บรรเลงแต่ละบุคคล เสียงที่ต้องการในรูปแบบของดนตรีต่างๆ สายกีตาร์ควรมีการเปลี่ยนเพื่อคุณภาพเสียงที่ดีและการตั้งเสียงที่ตรง โดยสายกีตาร์ที่เก่าจะให้เสียงที่ไม่มีคุณภาพและยากต่อการตั้งเสียงที่ตรง อายุของสายกีตาร์ขึ้นอยู่

Mahasarakham University

กับการใช้งาน อากาศ หรือไม่ถ้ามีการทำความสะอาดหลังการบรรเลงก็จะเป็นสิ่งที่ดีทำให้คงคุณภาพเสียงที่ดี

การบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ตำแหน่งของมือขวา ผู้สอนควรอธิบายเกี่ยวกับตำแหน่งของมือและการวางข้อมือ ผู้สอนต้องสาธิตการสั่งการของนิ้วเพื่อบรรเลงในสายกีตาร์แต่ละเส้นซึ่งจะมีความแตกต่างกัน โดยเน้นการดีดแบบพักสายฝึกจยกระทั่งเสียงที่บรรเลงออกมามีคุณภาพเสียงที่เท่ากัน โดยการเรียนการสอนกีตารีฟิงเกอร์สไตล์จะอธิบายชื่อของนิ้วมือขวาที่ใช้สำหรับการบรรเลง คือ นิ้วหัวแม่มือ คือ p นิ้วชี้ คือ i นิ้วกลาง คือ m นิ้วนาง คือ a นิ้วก้อย คือ c สิ่งที่ขาดไม่ได้เลยก็คือการดูแลรักษาเล็บซึ่งจำเป็นมากในช่วงเริ่มต้นของการฝึก ผู้สอนควรบอกถึงระยะความยาวของเล็บกับส่วนหนังของเล็บด้วยโจดี้ ฟิชเชอร์ (Jody Fisher, n.d.)

จากการศึกษาผู้วิจัยหลักการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หลักการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์นั้นจะเน้นการปฏิบัติของมือข้างขวาเป็นหลัก โดยจะต้องพัฒนาให้นิ้วมือข้างขวาให้สามารถบรรเลงโดยอยากจากกันอย่างอิสระ และต้องฝึกบรรเลงให้มีจังหวะที่แน่นอน ไม่ช้าลงหรือเร็วขึ้น ในส่วนของอุปกรณ์ก็มีความสำคัญอย่างมากด้วยความหลากหลายของกีตาร์จึงจะต้องเลือกกีตาร์ให้เหมาะกับรูปแบบแนวดนตรีนั้นๆ เพราะฟิงเกอร์สไตล์สามารถบรรเลงได้กับทุกๆ แนวดนตรี

3. เทคนิคในการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ หัวข้อนี้ขาดการอ้างอิง

จากการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากหลายแหล่งข้อมูล พบว่าเทคนิคในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์นั้นมีความคล้ายกับเทคนิคการบรรเลงกีตาร์คลาสสิคหลายข้อ เช่น ลักษณะการดีดของมือขวาจะมีอยู่ 2 ลักษณะคือ การดีดแบบพักสาย (Rest Stoke) และการดีดแบบปล่อยสาย (Free Stroke) เทคนิคฮาโมนิคส์ (Harmonic) เทคนิคการอุดสายให้เสียงสั้น (Pizzicato) และการดีดรัว (Tremolo)

แต่ถึงอย่างไรเทคนิคการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จะมีเทคนิคการบรรเลงที่แตกต่างตามรูปแบบของเพลงที่ต้องการจะบรรเลง เช่น ป๊อป บลูส์ แจ๊ส คันทรี่ ก็จะเอาเทคนิคในรูปแบบต่างๆมาบรรเลงได้ โดยการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จะมีเอกลักษณ์เฉพาะจากการศึกษาทอมมี่ ฟลินท์ (Tommy Flint) ได้กล่าวถึงเทคนิคการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่พบเห็นบ่อย มีดังต่อไปนี้

เทคนิคดร๊อปทรัม (Drop Thumb) เป็นเทคนิคพื้นฐานการของการบรรเลงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยจะเน้นที่การใช้นิ้วหัวแม่มือของมือขวาและนิ้วอื่นของมือขวาด้วย ซึ่งจำเป็นมากเพราะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการบรรเลงเพลงคันทรี่ โดยเทคนิคนี้จะใช้นิ้วหัวแม่มือในหัวดีดสายเบส และนิ้วที่เหลือดีดคอร์ดสลับกันไปมา

เทคนิคดีดเบสสลับ (Alternate Bass Note) เป็นเทคนิคการดีดสายเบสสลับ เพื่อให้เกิดสีสันของแนวเบส ซึ่งเป็นการเอาเทคนิค Drop Thumb หรือ Country lick มาผสมผสานในการบรรเลง โดยเทคนิคนี้หากบรรเลงสายเบสในสายที่ห้าให้ดีดสายเบสสายหกในจังหวะต่อมาของการดีดเบสสลับกันไปมา

เทคนิคการดีดดร๊อปทรัมดับเบิ้ลสตั้ม (Drop Thumb Double Strum) เป็นเทคนิคที่มีความคล้ายกับเทคนิค Drop Thumb หรือ Country lick โดยมีรูปแบบของการดีดสายเบสเหมือนกัน

แต่ในการดีดคอร์ดจะดีดสองครั้งจากเทคนิค Drop Thumb หรือ Country lick ที่ดีดครั้งเดียว ซึ่งจะมีวิธีฝึกคือให้พูดคำว่า "Boom Chick A" "Boom Chick A" โดยสายเบสจะดีดตรงกับคำว่า Boom คำว่า Chick จะดีดในการดีดคอร์ดครั้งแรก และคำว่า Aจะดีดในการดีดคอร์ดครั้งที่สอง

เทคนิคการกลิ้งนิ้ว Finger Roll เทคนิคนี้จะสามารถแบ่งย่อยออกเป็น 2 เทคนิคย่อย ดังนี้Three Finger-roll คือการบรรเลงจังหวะของโน้ตขเบ็ต 1 ชั้น หรือการเกา (Picking) ที่มีความเร็วมากๆ โดยมีลักษณะการนับคือ Boom-a-Chick-a-Boom-a-Chick-a. และLatin Roll คือ การบรรเลงโน้ตที่มีความต่อเนื่องกัน สามารถบรรเลงไปข้างหน้า หรือข้างหลังก็ได้ โดยเริ่มจากการบรรเลงจากนิ้วหัวแม่มือ (P) นิ้วชี้ (i) หรือ นิ้วกลาง (m) และนิ้วนาง (a) ในการเน้นเสียงจะเน้นที่การดีดทีสายเบส และเน้นที่เหลือจะแตกต่างกันออกไป

เทคนิคฮาโมนิค (Harmonic) เทคนิคนี้จะเป็นเทคนิคที่สร้างสีสันให้กับการบรรเลงได้อย่างดี จะสามารถแบ่งได้ 2 ประเภทคือ Natural Harmonic ซึ่งในการบรรเลงจะเกิดขึ้นในบริเวณช้องที่ 5, 7, 9, 12, และ 16 ส่วน Artificial Harmonic เป็นเทคนิคที่ต้องใช้นิ้วมือข้างขวามาช่วยทำให้เกิดสร้าง ซึ่งลักษณะของเสียงเทคนิค Harmonic จะมีลักษณะที่แหลมใส กังวาล คล้ายเสียงระฆัง

เทคนิคการสร้างเสียงเบสสั้น (Muffle the Bass String) เทคนนิคนี้เป็นเทิคนนิคที่ทำให้เสียงเบสในสายบนเองกีตาร์ในขณะการบรรเลงมีเสียงที่สั้น เพื่อให้เกิดความกระชับของเสียงเบส ไม่ค้างงานเกินไป โดยในการปฏิบัตินั้นจะต้องใช้มีข้างขวาแตะที่สายของกีตาร์เล็กน้อยแต่ไม่ถึงกับทำให้กีตาร์เสียงบอด

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าเทคนิคในการปฏิบัติกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ จะมีความแตกต่างจากการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิคโดยเทคนิคในการปฏิบัติกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์จะเน้นที่การบรรเลงเพื่อให้เกิดสีสันที่หลากหลาย เช่นเทคนิคการ Drop Thumb และAlternate bass note จะเป็นเทคนิคที่สร้างสีสันให้กับแนวเสียงเบสเพื่อทำให้เกิดแนวเบสทำนอง และจังหวะที่น่าสนใจ เช่นเทนนิคการ Muffle the bass string ซึ่งนอกจากเทคนิคเหล่านี้ยังมีเทคนิคการ Boom-chick, Finger-Roll

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการเรียนการสอนดนตรี

ทฤษฎีของดาลโครซ (Emile Jaques-Dalcroze, 1965-1955) เน้นให้ผู้เรียนมีการเคลื่อนไหวทางจังหวะที่ดีคือ การพัฒนาความรู้สึกของผู้เรียนให้ตอบสนองต่อดนตรี และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาทางการเคลื่อนไหวเรียกวิธีการนี้ว่า ยูริธึมมิกส์ วิธีการนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในตนเอง โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนเห็นความสำคัญและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้แสดงออกทางร่างกาย โดยมีลำดับการเรียนการสอนต่อเนื่องไปเป็นลำดับ วิธีการนี้มุ่งเน้นพัฒนาทางความคิดจิตใจอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน นอกจากนั้นวิธีการนี้เป็นการพัฒนาการทางดนตรีในตัวผู้เรียนที่เป็นผลเนื่องมาจากผลของประสาทสัมผัสทางร่างกาย ความสามารถทางปัญญาความรู้สึกของผู้เรียนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรีโดยตลอด มีวิธีการเรียนรู้ทางดนตรี 3 วิธี ได้แก่

Mahasarakham University

1.1 ยูริธึมมิกส์ (Eurhythmics) โดยที่ผู้เรียนจะเคลื่อนไหวอย่างอิสระไปกับบทเพลงที่ผู้สอนบรรเลงโดยใช้เปียโนเป็นเครื่องมือหลัก ในสภาพการเรียนที่สบาย ได้แก่ การถอดรองเท้าการสวมเสื้อผ้าแบบหลวม ๆ ห้องเรียนที่โล่งกว่างและมีกระจกรอบด้านผู้เรียนจะเดินวิ่งหรือกระโดดไปตามความรู้สึกของตนที่มีต่อเสียงดนตรี ผลของการเคลื่อนไหวนี้จะนำไปสู่การพัฒนาการรับรู้และตอบสนองต่อส่วนรายระเอียดต่างๆ ที่มีอยู่ในบทเพลง

1.2 โซลเฟจ (Solfege) ใช้ระบบตัวโน้ตซอล - ฟาแบบโดอยู่กับที่ (คง Do) ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาด้านการรับรู้ต่อเสียงต่างๆ โดยเฉพาะเสียงคนตรีจากการเคลื่อนไหวทางร่างกายเป็นพื้นฐาน

1.3 อิมโพรไวเซชัน (Improvisation) คือการให้สัญญาณเป็นระยะๆ ในขณะที่ผู้เรียนเคลื่อนไหวประกอบกับการบรรเลงเปียโนของผู้สอน โดยมีสียงเปียโนสั้นๆ สอดเข้ามาเป็นระยะๆ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ผู้สอนและผู้เรียนตกลงกันไว้ก่อนแล้ว หากได้ยินสัญญาณเป็นทำนองสั้นๆ ผู้เรียนจะต้องเคลื่อนไหวไปตามความคิดของตน ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบานการคิดสร้างสรรค์และมีการพัฒนาการทางด้านการฟังด้วย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544: 221-222)

ทฤษฎีของออร์ฟ (Carl Orff, 1895-1982) ออร์ฟเสนอแนวคิดว่าการสอนดนตรีควรเริ่มจาก เพลงและแนวคิดทางดนตรีที่ง่ายที่สุด โดยเริ่มจากจังหวะการพูดเพื่อนำไปสู่แนวคิดความเข้าใจเรื่องระดับเสียงประโยคดนตรีลักษณะของเสียงและค่าของตัวโน้ต จากนั้นให้ผู้เรียนใช้การเคลื่อนไหวเช่น การตบมือตบตักการย่ำเท้าหรือการดีดนิ้วมือ ซึ่งนำไปสู่การรับรู้เรื่องของจังหวะ ผู้เรียนจะได้รับพัฒนาการทางด้านจังหวะและการเสดงออกทางดนตรี ออร์ฟ เน้นมากที่สุดในเรื่องความคิดสร้างสรรค์วิธีการพื้นฐานของออร์ฟ คือ

1. การสำรวจเกี่ยวกับพื้นที่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้เกี่ยวกับตำแหน่งและการเคลื่อนไหวของร่างกายโดยในขั้นแรกผู้สอนไม่แนะนำสิ่งใด ๆ แก่ผู้เรียนเลยผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยตนเองและพยายามแก้ไขสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยตนเองทั้งหมด

2. การสำรวจเกี่ยวกับเสียงผู้เรียนจะใช้เสียงพูดและเสียงร้องรวมถึงเสียงของเครื่องดนตรีในการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณสมบัตรของเสียงดนตรี

3. สำรวจรูปแบบของเพลง การเรียนรู้จากการเคลื่อนไหวแบบอิสระจนนำไปสู่การเต้นรำจากเสียงนำไปสู่รูปแบบของเพลง จะเกิดขึ้นพร้อมกับการเรียนรู้เรื่องพื้นที่และเสียงการเคลื่อนไหวและเสียงนำไปสู่รูปแบบของดนตรีออร์ฟ เริ่มจากการเลียนแบบไปจนถึงการคิดสร้างสรรค์จากสิ่งที่ง่ายไปสู่ยากบทเพลงที่ใช้เป็นบันได้เสียงแบบ 5 เสียง (Pentatonic Scale) เครื่องดนตรีที่ใช้คือ ระนาดที่มีขนาดเล็กไปหาใหญ่และลูกระนาดแต่ละลูกสามารถถอดได้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544: 224-226)

ทฤษฎีของโคดาย (Zoltan Kodaly 1882-1967) โคดายมีแนวคิดว่าดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของเด็ก ซึ่งควรได้รับการพัฒนาลักษณะเดียวกับภาษา หลักการสำคัญทองโคดายคือเริ่มสอนดนตรีให้กับเด็กตั้งแต่ยังเล็กโดยใช้เพลงพื้นบ้านฮังการี เด็กควรได้รับการฟังดนตรีก่อนการแสดงออกในด้านการร้องหรือเล่นเมื่อเด็กมีประสบการณ์เพียงพอ กิจกรรมด้านการอ่านและเขียนภาษาดนตรีจึงตามมาวิธีนี้เน้นการอ่านโน้ตโดยใช้ภาษาลาติน ระบบซอล - ฟาประกอบกับสัญญาณมือวิธีการของโคดายเน้น

การร้องเพลงเป็นหลัก มีวิธีการที่เป็นระบบระเบียบอย่างมาก เริ่มต้นจากแนวคิดที่ง่ายและไม่ซับซ้อน ก่อนการร้องเพลงที่ถูกต้องเสียงไม่เพี้ยนระดับเสียงที่ถูกต้องและการแสดงออกถึงความรู้สึกเป็นสิ่งที่โคดายเน้นตลอดมา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านโสตประสาทและประสบการณ์ด้านการอ่านโน้ตเพลง (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2544: 228-229)

การเรียนดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ เนื่องจากวิชาดนตรีเป็นวิชาที่เน้นจุดมุงหมายเชิงพฤติกรรม การสอนดนตรีจึงเป็นกิจกรรมประเภททักษะ ฉะนั้นการสอนจึงต้องหาทักษะให้นักเรียนได้ฝึกฝนควบคู่ไปกับการวางพื้นฐานความเข้าใจในทางทฤษฎี ฉะนั้นการสอนจึงต้องอาศัยเวลาสำหรับการฝึกฝน การได้แบบอย่างจากการวางแผนของครูที่ดี การให้เวลาสำหรับฝึกฝนและแสดงจริง (วิมลศรี อุปรนัย, 2525: 207-208)

การเรียนดนตรีเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่าง ๆ 3 ประการ ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านการเรียนรู้และความคิด (Cognitive Domain) ได้แก่ พฤติกรรมด้านสติปัญญาของมนุษย์ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และการแสดงพฤติกรรมทางความรู้ออกมา เช่น ด้านความจำความเข้าใจการนำไปใช้การวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินเกี่ยวกับความหมายสัญลักษณ์ การสื่อความหมายของเสียงดนตรี โครงสร้างของบทเพลงความคิดสร้างสรรค์และเรื่องราวเบื้องหลังของบทเพลง

2. พฤติกรรมด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจความรู้สึกอารมณ์ความเชื่อ การยอมรับหรือไม่ยอมรับต่อเสียงดนตรีที่ได้ยินได้ฟัง

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychcamoter Domain) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทางอวัยวะสัมผัสเป็นส่วนใหญ่ เช่น ความสามารถในการใช้มือใช้เท้าความประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ ตาหูหรืออวัยวะอื่นๆ ความคล่องแคล่ววo่องไวในการใช้อวัยวะต่างๆ ในด้านการบรรเลงเครื่องดนตรีหรือขับร้องเพลง (Bloom et. al, 1966: 62-67)

ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์การสอนดนตรีต้องอาศัยเวลาความตั้งใจจริงทั้งผู้เรียนผู้สอนและเทคนิคในการสอนในแง่ของการสอนทั่วไปสามารถสรุปได้ว่าวิธีสอนขึ้นอยู่กับสิ่งที่เรียน ได้แก่

1. การฝึกทักษะด้านปฏิบัติเครื่องดนตรี จะดำเนินการสอนด้วยวิธีต่างๆ ต่อไปนี้

1.1 การสาธิตการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรี แล้วให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปฝึกฝนจนเกิดทักษะ

1.2 การสอนเป็นรายบุคคลโดยแนะนำและสาธิตให้ดู

1.3 การแนะนำและดำเนินการฝึกซ้อมเป็นหมู่

1.4 ด้วยการใช้เทปบันทึกเสียงบันทึกการบรรเลงทั้งวงขาด แต่เครื่องดนตรีที่นักเรียนจะฝึก ให้นักเรียนนำเทปบันทึกเสียงไปเปิดฟังและบรรเลงไปพร้อมๆ กันกับแถบบันทึกเสียงจนเกิดทักษะ

2. การฝึกทักษะด้านการอ่านโน้ตจะดำเนินการสอนด้วยวิธีการ ต่อไปนี้

2.1 ผู้สอนสาธิตการอ่านโน้ตโดยออกเสียงสูงต่ำสั้นยาวไม่ให้ผิดเพี้ยนจากนั้นให้ผู้เรียนออกเสียงตาม

2.2 ด้วยการบรรยายและสาธิตการดำเนินจังหวะ

Mahasarakham University

2.3 ด้วยการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและฝึกฝนจนเกิดทักษะ

3. การศึกษาภาคความรู้จะดำเนินการสอนด้วยวิธีการ ต่อไปนี้

3.1 การบรรยายและสาธิต

3.2 การบรรยายและใช้เสียงเพลงจากแถบบันทึกเสียงหรือจากแผ่นเสียงประกอบ (Leonard, 1975: 227-268)

2. ทฤษฎีการเรียนรู้

การเรียนรู้ เป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนทุกหมู่เหล่า การเรียนรู้เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกที่ทุกขณะเริ่มจากสิ่งรอบตัว เพิ่มขึ้นตามวุฒิภาวะตามและความสามารถของแต่ละบุคคลนักจิตวิทยาและนักการศึกษา ได้ให้ความความหมายของการเรียนรู้ไว้หลายแนวคิด ดังนี้

ฮิลการ์ดและโบเวอร์ (Hilgard and Bower, 1975) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ดังนี้ การเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม อันเป็นผลจากการฝึกฝนและประสบการณ์ แต่มิใช่ผลจากการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ นอกจากฮิลการ์ดและโบเวอร์แล้วคิมเบิลและการ์เมซี่ (Kimber and Gemathy, 1961) ก็ได้ให้คำจำกัดความของการเรียนรู้ในทำนองเดียวกัน ดังนี้ การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร โดยเป็นผลจากการฝึกฝน เมื่อได้รับการเสริมแรงไม่ใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติ เรียกว่าปฏิกิริยาสะท้อน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553: 29-30)

การเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจะมีลักษณะที่มั่นคงถาวร (ไพบูลย์ เทวรักษ์, 2540: 10)

การเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของพฤติกรรมที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจาก การการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมและการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้ที่เรียนรู้แสดงพฤติกรรมออกมาแตกต่างกัน (Mcshance and Von Glinow, 2000: 93)

การเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้วัดได้จากการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม ซึ่งมีหลายวิธีเช่นการวัดจากการลดลงของความผิดพลาด (Reduction in Error) การวัดจากรูปแบบของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น (Topography of Behavior) การวัดจากความเข้มข้นของพฤติกรรม (Intensity of Behavior) การวัดจากความเร็วของการเกิดพฤติกรรม (Speed) การวัดจากการเปลี่ยนแปลงที่แฝงอยู่ภายใน (Latency) และการวัดจากความถี่ของการเกิดพฤติกรรม (Frequency) (Chance, 2003: 41-44)

การเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของบุคคลอันมีผลเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ โดยการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นเหตุทำให้บุคคลเผชิญสถานการณ์เดิมแตกต่างไปจากเดิม ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม คือทั้งประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ทางอ้อม (ประดินันท์ อุปรมัย, 2540: 121)

การเรียนรู้ (Leaning) สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนรู้ที่ไม่มีรูปแบบ เป็นกระบวนการที่บุคคลมีการปฏิสัมพันธ์กับระบบสังคมและวัฒนธรรม บุคคลสามารถพัฒนาทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต ค่านิยม เจตคติประเพณีอัน

Mahasarakham University

เหมาะสมในวัฒนธรรมหนึ่งโดยอาศัยกระบวนการทางสังคมพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับวัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งเป็นตัวกำหนดลักษณะการดำรงชีวิตแต่ละบุคคลนั้น เป็นการเรียนรู้อย่างไม่มีรูปแบบโดยทั่วไป เป็นการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

2. การเรียนรู้อย่างมีรูปแบบ นั้นเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะแน่นอนและมักจะเกิดขึ้นภายในสถาบันที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม ที่เรียกว่าสถาบันการศึกษา เช่น โรงเรียนวิทยาลัย มหาวิทยาลัย (วิกร ตัณฑวุฒโฒ, 2536: 106-107)

ครอนบาค (Cronbach, 1954) ให้แนวคิดว่าองค์ประกอบของการเรียนรู้มี 7 ประการ ประกอบด้วย

1. จุดประสงค์ (Goal) ก่อนทำการสอนวิชาใด ๆ ให้กำหนดจุดประสงค์ไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีการเรียนซ้ำ ๆ จนกว่าจะผ่านจุดประสงค์ใน แต่ละข้อ

2. ความพร้อม (Readiness) ก่อนการเรียนการสอนวิชาใด ๆ ต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน ทั้งด้านร่างกายจิตใจ อุปกรณ์การเรียนและสิ่งแวดล้อมจะเป็นส่วนช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น

3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ หากสถานการณ์เป็นบวกสำหรับผู้เรียนจะทำให้มีกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้นด้วย

4. การแปลความหมาย (Interpretation) เมื่อผู้เรียนพบกับสถานการณ์ไม่ว่าจะในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ตาม ผู้เรียนจะต้องสัมผัสกับสาระต่างๆจากนั้นต้องแปลความหมายให้ถูกต้อง จึงจะช่วยใช้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

5. การตอบสนอง (Response) เมื่อผู้เรียนสามารถแปลความหมายได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเกิดการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

6. ผลต่อเนื่อง (Consequence) หมายถึง การวัดผลเป็นผลต่อเนื่องจากการตอบสนองเมื่อเกิดการตอบสนองผู้สอนจะสามารถประเมินผลได้ว่าผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้หรือไม่

7. ปฏิกิริยาต่อการขัดขวาง (Reaction to thwarting) เมื่อผู้เรียนได้ดำเนินตามขั้นตอนของการเรียนรู้ทุกขั้นตอนแล้ว ผลต่อเนื่องไม่ตรงตามจุดประสงค์หรือไม่เป็นที่น่าพอใจแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนพบอุปสรรค์และไม่เกิดกระบวนการเรียนรู้จะต้องกลับไปเริ่มจากขั้นที่ 1 ใหม่ จนกระทั่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ (บรรจบ บุญจันทร์, 2546: 17-18)

กระบวนการการเรียนรู้ตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่

1. ในอดีตมนุษย์เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิต และรักษาเผ่าพันธุ์ของตนให้อยู่รอดด้วยการลองผิดลองถูก

2. มนุษย์เรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำจริงในสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริง

3. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง จากนั้นถ่ายทอดแก่คนรุ่นหลังด้วยการสาธิตวิธีการและการสั่งสอนด้วยการบอกเล่า

Mahasarakham University

4. การเรียนรู้โดยพิธีกรรมในเชิงจิตวิทยา พิธีกรรมมีความศักดิ์สิทธิ์มีอำนาจโน้มน้าวที่มีส่วนร่วมรับเอาคุณค่า และแบบอย่างพฤติกรรมที่ต้องการเน้นเข้าไว้ในตัว เป็นการตอกย้ำความเชื่อ กรอบศีลธรรมจรรยาของกลุ่มชนแนวปฏิบัติและความคาดหวัง โดยไม่ต้องใช้การจำแนกแจกแจงเหตุผล ใช้ศรัทธา ความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ของพิธีกรรม

5. ด้านศาสนา ได้แก่ หลักธรรมคำสอน ศีล วัตรปฏิบัติ และกิจกรรมทางสังคมที่มีวัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนในเชิงการเรียนรู้

6. การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างกลุ่มคนที่แตกต่างกัน ในทางชาติพันธุ์ถิ่นฐานทำกิน รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนกับคนต่างวัฒนธรรม ทำให้เกิดการขยายตัวของกระบวนการเรียนรู้

7. การผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมในการแก้ปัญหาทั้งทางสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและทางสังคมมีการนำเอาความเชื่อ และธรรมเนียมปฏิบัติสืบทอดกันมาในสังคมประเพณี มาผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมกับฐานความเชื่อเดิม

8. ครูพักลักจำ ก็เป็นกระบวนการการเรียนรู้อีกวิธีหนึ่งที่มีมาแต่เดิม

(เอกวิทย์ ณ ถลาง, 2540: 45-49)

Bloom (1974) เสนอแนวคิดว่า เมื่อเกิดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง จะต้องมีการเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น 3 ประการ จึงจะเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ความคิดและความเข้าใจ (Cognitive Domain) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และความรู้สึก (Affective Domain) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหวของร่างกาย (Psychomotor Domain) หมายถึง ทักษะหรือความชำนาญ

ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่และบริจ (Gagne and Briggs. 1988) สรุปทฤษฎีความรู้ความเข้าใจโดยมีขั้นตอนของการเรียนรู้ 7 ขั้นตอนดังนี้

1. การเรียนรู้สัญญาณ (Sign Learning) เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ต่ำสุด ได้แก่ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของร่างกายและมีส่วนที่ได้รับการสั่งสอนให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นส่วนน้อย

2. การเรียนรู้จากสิ่งเร้า - การตอบสนอง (Stimulus - Response Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง

3. การเรียนรู้แบบลูกโซ่ (Chain Learning) เป็นการเรียนรู้การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองหลายชุดติดต่อกัน เป็นการเรียนรู้ด้านทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4. การเรียนรู้ความเชื่อมโยงการใช้คำ (Verbal Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงความหมายทางภาษาให้ออกมาเป็นคำพูดและตัวอักษร เมื่อเข้าใจแล้วต้องพูดได้และเขียนอธิบายได้ถูกต้อง

Mahasarakham University

5. การเรียนรู้การจำแนกพหุคูณ (Multiple Didcrinination Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการแยกประเภทของสิ่งเร้า การตอบสนองและเห็นความแตกต่างของสิ่งที่คล้ายกัน ซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการจำแนกความแตกต่างทางด้านทักษะและภาษา

6. การเรียนรู้สังกัป (Concept Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความสามารถมองเห็นลักษณะรวม ๆ ของสิ่งต่าง ๆ เป็นความคิดรวบยอดที่มีต่อสิ่งนั้น

7. การเรียนรู้หลักการ (Principle Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำความคิดรวบยอดหลายๆ ด้าน มารวมสรุปเป็นหลักการแล้วตั้งเป็นกฎเกณฑ์จัดแก้ปัญหา เกิดขึ้นจากผู้เรียนใช้หลักการที่ได้รับ เกิดเป็นประสบการณ์ที่สะสมอยู่ในตัวแล้วดึงออกมาใช้แก้ปัญหาโดยมีสิ่งเร้าและสถานการณ์เป็นตัวกำหนดให้เลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด

3. ทฤษฎีการแพร่กระจาย

ฟริตซ์ เกรบ (Fritz Graeb) นักมานุษยวิทยาชาวเยอรมัน และวิลเฮล์ม ชมิดท์ (Wilhelm Schmidt) นักมานุษยวิทยาชาวออสเตรีย ได้เสนอแนวคิดเรื่องการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมว่าจุดศูนย์กลางของวัฒนธรรมนั้นมิได้มีเพียงจุดเดียว แต่ละจุดจะแพร่กระจายวัฒนธรรมของตนเองไปรอบๆ เป็นวงกลมเรียกว่า Culture circle หรือ Kulturkreis (ยศสันต สมบัติ, 2540: 25)

Marshal Mos (1872-1950) นักมานุษยวิทยาชาวฝรั่งเศสกล่าวว่า ระบบการแลกเปลี่ยนจะมีพันธะผูกพัน 3 แบบด้วยกัน คือ พันธะที่จะต้องให้ พันธะที่จะต้องรับ และพันธะที่จะต้องให้ คืน ระบบการแลกเปลี่ยนในสังคมต่างๆ นั้นแม้จะมีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป แต่จะมีหลักการหรือกฎเกณฑ์สำคัญสิ่งเดียวกัน คือ การได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน เฟรดริก บาร์ท (Fredrik Barth) นักมานุษยวิทยาชาวนอร์เวย์กล่าวว่า ในการติดต่อแลกเปลี่ยนของสมาชิกในสังคม มนุษย์จะตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตักตวงผลประโยชน์ต่อตนเองให้มากที่สุด และในขณะเดียวกันก็พยายามให้ตนเองเสียผลประโยชน์ให้น้อยที่สุด กฎระเบียบข้อบังคับทางสังคมเป็นเพียงทางเลือกให้กับมนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะตัดสินใจว่าเขาควรจะทำอย่างไรในสถานการณ์หนึ่งๆ โดยการตีความหมายจากกฎระเบียบและบรรทัดฐานทางสังคมการตัดสินใจก่อให้เกิดการวางแผน ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมหรือแบบแผนพฤติกรรมขึ้นมา (ยศ สันตสมบัติ, 2540: 43-44)

4. ทฤษฎีวิวัฒนาการ

เฮอร์เบิร์ตสเปนเซอร์ (Herbert Spencer, 1820-1903) นักสังคมวิทยาชาวอังกฤษได้เปรียบเทียบวิวัฒนาการทางสังคมมีลักษณะเหมือนสิ่งมีชีวิต ซึ่งเจริญเติบโตหรือมีวิวัฒนาการจากเรียบง่ายไปสู่ความสลับซับซ้อน ขั้นแรกของวิวัฒนาการทางสังคมเกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของคนหลายๆ คนในสังคม เนื่องจากคนๆ เดียวไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมจึงจำเป็นต้องมารวมตัวกัน เพื่อปกป้องภัยอันตรายต่างๆ เมื่อสังคมมีจำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้น จำนวนอาหารที่หามาได้ก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จากนั้นจึงเกิดการแบ่งแยกหน้าที่ กลายเป็นสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สเปนเซอร์เชื่อว่าสังคมที่อ่อนแอไม่เป็นปึกแผ่นจะถูกทำลายโดยสงคราม สังคมที่สมบูรณ์แข็งแรงจึงจะอยู่รอดมีความเจริญก้าวหน้าและสลับซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ เอดเวิร์ดบี ไทเลอร์ (Edward B Taylor, 1832-1917) นักมานุษยวิทยาชาวอังกฤษ ได้แบ่งขั้นตอนของวิวัฒนาการทางสังคมวัฒนธรรมออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ยุคคนป่า (Savagery) ยุคอนารยชน (Barbarism) และยุคอารยธรรม (Civilization) วิวัฒนาการของแต่ละยุคจะสอดคล้องกับวิวัฒนาการทางความเชื่อของของวัฒนธรรมนั้นๆ ขั้นตอนของวิวัฒนาการดังกล่าวใช้สังคมยุโรปในสมัยนั้นเป็นมาตรฐานวัด โดยจัดให้สังคมยุโรปอยู่ในขั้นตอนสูงสุด หรือขั้นอารยธรรม ไทเลอร์ เชื่อว่าสังคมทุกสังคมจะต้องผ่านขั้นตอนของกระบวนการวิวัฒนาการเหล่านี้ไปทีละขั้น ลิวอิส เฮนรี มอร์แกน (Lewis Henry Morgan, 1818-1881) นักกฎหมายในนิวยอร์กซึ่งภายหลังหันมาสนใจทางด้านมานุษยวิทยา มอร์แกนเชื่อว่า ขั้นตอนของวิวัฒนาการขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ คือ เทคโนโลยีการผลิตและหาเลี้ยงชีพ (Subsistence Technology) โดยแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอนด้วยกัน คือ

4.1 Lower Status of Savagery เป็นขั้นต่ำสุดของกระบวนการวิวัฒนาการ ในยุคนี้มนุษย์หารากไม้ผลไม้และพืชผักเป็นอาหาร

4.2 Middle Status of Savagery มนุษย์รู้จักหาปลาและใช้ไฟ

4.3 Upper Status of Savagery มนุษย์รู้จักคิดเครื่องมือล่าสัตว์เช่นหอกและธนู

4.4 Lower Status of Barbarism มนุษย์ประดิษฐ์ภาชนะเครื่องปั้นดินเผา

4.5 Middle Status of Barbarism มนุษย์รู้จักการเลี้ยงสัตว์การเพาะปลูกคิดค้นการสร้างเขื่อนและควบคุมน้ำ

4.6 Upper status of barbarism มนุษย์สามารถหลอมโลหะและสร้างเครื่องมือเหล็ก

4.7 Status of Civilization มนุษย์รู้จักใช้ตัวอักษรและเขียนหนังสือ

นอกจากนี้นักมานุษยวิทยาเชื่อว่า กระบวนการวิวัฒนาการของสังคมวัฒนธรรม เป็นเส้นตรงจากต่ำไปหาสูง สังคมมนุษย์ทุกแห่งทั่วโลกจะต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหมือนกันหมด (ยศสันต สมบัติ, 2540: 21-24)

จากแนวคิดทฤษฎีข้างต้นสามารถสรุปได้ดังนี้ กระบวนการวิวัฒนาการจะเริ่มจากความเรียบง่ายและจะซับซ้อนขึ้นตามลำดับ อันนี้เธอทำตัวแดงไว้? สรุปยังไม่เสดใช่ม่ะ ทำต่อนะ สู้ๆ

5. ทฤษฎีประวัติศาสตร์

ทฤษฎีประวัติศาสตร์ เป็นการศึกษาวัฒนธรรมหรือพฤติกรรมของมนุษย์ การศึกษาถึงอดีตสามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี การศึกษาทางประวัติศาสตร์เป็นวิธีการหลาย ๆ วิธีรวมกัน ได้แก่ 1) ศึกษาความเป็นมาในอดีตของวัฒนธรรมในแต่ละเนื้อหาจากอดีตถึงปัจจุบัน เป็นการศึกษาถึงพัฒนาการของวัฒนธรรม 2) สังเกตการณ์ ความเป็นตัวของตัวเองของวัฒนธรรม เป็นการศึกษาวัฒนธรรมปัจจุบันด้วยการเข้าไปสังเกตหรือดูด้วยตัวของผู้ศึกษาเอง 3) ศึกษาวัตถุและเหตุการณ์ในแง่ของเวลาและสถานที่ 4) การขุดค้น เป็นการสืบหาหลักฐานของวัฒนธรรมในอดีตไกลโพ้นด้วยการขุดค้น 5) การศึกษาแบบวิเคราะห์โครงสร้างรวม คือ การศึกษาวัฒนธรรมของสังคมใด ๆ โดยนำโครงสร้างทุกส่วนมาวิเคราะห์ร่วมกัน ในขณะเดียวกันเพื่อความเข้าใจวัฒนธรรมในภาพรวมของสังคมหนึ่ง ๆ นิยพรรณ วรรณศิริ (2550: 82-83)

ประวัติศาสตร์ หมายถึง การเรียนรู้เหตุการณ์ เรื่องราว หรือการกระทำของมนุษย์ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมภายใต้มิติของเวลาและสถานที่ซึ่งอยู่ภายใต้ความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มชนในสังคมนั้นๆ ในการสอนประวัติศาสตร์ สามารถจัดกิจกรรมการ

Mahasarakham University

เรียนการสอนได้หลายรูปแบบ เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมแพร่หลายในอดีต แต่ในปัจจุบันการสอนประวัติศาสตร์ควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ โดยการวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงการบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของผู้รู้ในท้องถิ่น สมศักดิ์ ชูโต (2527: 12); ธิดา สาระยา (2539: 10-11) และสมนึก ปฏิปทานนท์ (2545: 100)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนการสอนของ อ.บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวของ ทั้งงานวิจัยภายในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ต่อพงษ์ อุตรพงษ์ (2551: บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิค กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปะศาสตร์บัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) มหาวิทยาลัยทักษิณ : สภาพการเรียนการสอน พบว่าด้านหลักสูตร การเรียนวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิคมีอยู่ในรายวิชาทักษะดนตรี 1-8 มีการกำหนดให้มีการเรียนการสอนปฏิบัติเป็นกลุ่ม ด้านผู้สอนจบปริญญาโทและมีประสบการณ์ในการแสดงดนตรี ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่แล้วมีพื้นฐานทางด้านดนตรีที่ต่างกัน นักศึกษาเครื่องมือเอกส่วนใหญ่ทำการฝึกกีตร์คลาสสิคเป็นเวลาสั้นๆ ก่อนเข้าศึกษาต่อ นักศึกษาวิชาโทส่วนใหญ่มีพื้นฐานในการจับคอร์ด นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการฝึกซ้อมเท่าที่ควร การจัดการเรียนการสอนมีการกำหนดไว้เป็นแบบกลุ่มแต่ในการสอนปฏิบัติจริงอาจารย์มีการใช้ทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม อาจารย์เป็นผู้กำหนดบทเพลงสำหรับนักศึกษาแต่ละคน การจัดกิจกรรมกีตาร์คลาสิคยังน้อยอยู่ สื่อการเรียนการสอน กีตาร์คลาสิคที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นยังมีคุณภาพเสียงที่ยังไม่ดีนัก ขนาดของห้องเรียนเหมาะกับการเรียนเดี่ยวมากกว่าการเรียนเป็นกลุ่ม มีการวัดผลเทอมละ 2 ครั้งและใช้เกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์

ปัญหาและอุปสรรค ด้านหลักสูตร การเรียนแบบกลุ่มยังไม่มีความเหมาะสมกับการเรียนในระดับสูง ด้านผู้เรียนนักศึกษายังซ้อมน้อยเนื่องจากปัญหาในเรื่องของการแบ่งเวลา มีการจัดกิจกรรมกีตร์คลาสสิคที่น้อยไป นักศึกษาใช้กีตาร์คลาสสิคที่มีคุณภาพยังไม่ดีเท่าที่ควร และการวัดผลไม่มีกำหนดมาตรฐานของเพลงที่ใช้สอบในแต่ละชั้นปี

ทรงวิรัตน์ สุดงาม (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิธีการคัดเลือกบทเพลงสมัยนิยมสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิคของครูดนตรีโรงเรียนสยามกลการ ดังนี้

1. ผู้สอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การนำบทเพลงสมัยนิยมมาสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิคนั้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนและเพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อกับการเรียน ซึ่งผู้สอนใช้บทเพลงสมัยนิยมกับนักเรียนในระดับชั้นต้น โดยไม่เน้นว่าเป็นบทเพลงประเภทใด แต่บทเพลงนั้นต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

Mahasarakham University

2. ผู้สอนมีการคัดเลือกบทเพลงในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านภูมิการดนตรีคือ เป็นบทเพลงที่มีรูปแบบพื้นฐาน ไม่ซับซ้อน นักเรียนรู้จักและได้ฟังอยู่ประจำ

ด้านความเหมาะสมในการปฏิบัติคือ มีวิธีการเล่นที่ชัดเจน โดดเด่น ไม่ซับซ้อน มีองค์ประกอบทางดนตรีในด้านต่างๆที่ชัดเจน และนักเรียนสามารถเล่นได้

ด้านการดัดแปลงองค์ประกอบของเพลงคือ ผู้สอนดัดแปลงองค์ประกอบต่างๆ ของบทเพลงให้ง่ายขึ้น นักเรียนสามารถเล่นได้ และพอนักเรียนเล่นได้แล้วจึงดัดแปลงให้ยากขึ้นไปจนเป็นเหมือนต้นฉบับของเพลง

ด้านการคัดเลือกบทเพลงเพื่อสร้างแรงจูงใจคือ ผู้สอนใช้วิธีการถามนักเรียนถึงบทเพลงที่ต้องการเล่น ก็จะทำให้รู้ถึงแนวเพลงที่นักเรียนชอบและสามารถคัดเลือกบทเพลงได้สะดวกยิ่งขึ้น

3. ปัญหาส่วนใหญ่ที่ผู้สอนพบคือ บทเพลงสมัยนิยมส่วนมากมีองค์ประกอบทางด้านดนตรีในด้านต่างๆ ไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนเท่าที่ควร และนักเรียนบางคนก็ต้องการเล่นบทเพลงที่ยากเกินไป ซึ่งผู้สอนมีวิธีแก้ไขคือ ดัดแปลงองค์ประกอบของบทเพลงให้ง่ายเพียงพอที่นักเรียนสามารถเล่นได้ และเล่นให้ฟังพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดถึงวิธีการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ

ปกรณ์ ใหญ่แทนคุณ และคณะ (2548: 45-46) ได้วิจัยวิเคราะห์หลักสูตรกีตาร์พื้นฐานของสถาบันดนตรียามาฮ่า ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่ใช้ประกอบในหนังสือคือ GUITAR COURSE FUNDAMENTALS เนื้อหาของหนังสือเรียนเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นเล่นกีตาร์และต่างการพื้นฐานทางดนตรีที่ดีเพราะในเนื้อหาของหนังสือจะสอดแทรกความรู้ทางดนตรี ฝึกการคิด ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน ตัวโน้ตบนคอกีตาร์ ศัพท์ทางดนตรีและสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งคอร์ดด้วย โดยเนื้อหาทั้งหมดจะสอดแทรกในแบบฝึกหัดและเพลงในหนังสือเรียน

วรเทพ รัตนาอัมพวัลย์ (2533: 28) ได้วิจัยการสอนกีตาร์ขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด การสอนโดยใช้บทเพลงที่นักเรียนคุ้นเคยหรือได้ฟังอยู่เป็นประจำมาสอนจะผลช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นและช่วยให้นักเรียนสามารถเล่นเทคนิคต่างๆได้อย่างถุกต้อง ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรหาบทเพลงเสริมให้นักเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการเล่นทั้งโน้ตและคอร์ดในเพลงแบบต่างๆ

สกล ศิริพัฒนกุล (2539: 42) ได้วิจัยการเรียนกีตาร์แจ๊สของคนที่มีพื้นฐานกีตาร์คลาสสิค ผลการวิจัยพบว่า การเรียนกีตาร์แจ๊สและกีตาร์คลาสสิคมีพื้นบ้างที่คล้ายกันคือเริ่มจากการฝึกหัดอ่านโน้ต ฝึกการใช้มือขวา มือซ้าย แตกต่างกันที่มือขวาของกีตาร์แจ๊สใช้ปิ๊ค แต่กีตาร์คลาสสิคจะใช้นิ้วดีดเพียงอย่างเดียว ส่วนการจับคอร์ดมือซ้ายคลาสสิคจะไม่มีรูปแบบที่แน่นอนแต่คอร์ดของกีตาร์แจ๊สจะเป็นคอร์ดที่มีรูปแบบที่แน่นอน ส่วนปัญหาที่เกิดจากการเรียนกีตาร์แจ๊สสำหรับคนที่เรียนคลาสสิคมาก่อนจะอยู่ในช่วงระยะแรกเริ่มของการเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นปัญหาความแตกต่างของกีตาร์ทั้ง 2 ชนิด ปัญหาด้านต่างๆ มีดังต่อไปนี้

Mahasarakham University

1. ปัญหาด้านเทคนิค

การปรับตำแหน่งมือซ้ายเพื่อจับคอร์ดหรือบรรเลงเดี่ยว

การใช้ปิ๊คของมือขวาแทนการใช้นิ้ว

การใช้ปฏิภาณไหวพริบในการอิมโพไวซ์เซชั่น

การเรียนทฤษฎีแจ๊สขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความแตกต่างกับทฤษฎีคลาสสิค

การยืนเล่นกีตาร์แจ๊ส เนื่องจากกีตาร์คลาสสิคใช้ท่านั่งในการเล่น

2. ปัญหาด้านอารมณ์

การเล่นกีตาร์แจ๊สผู้เล่นไม่ศึกษาประวัติความเป็นมารวมทั้งทฤษฎีทั่วไปของเพลงอย่างละเอียด

ผู้เล่นไม่สามารถวางแผนระบบความคิดในขณะที่อิมโพรไวซ์เซชั่นได้

ผู้เล่นไม่มีความกล้าในการแสดงออก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

รีเบคก้า ครอสบี้ (Rebecca Crosby: 1990) ได้วิจัยอะไร ทำไมใช้คำว่าวิเคราะห์ งานหัวข้อนี้ต้องเป็นวิจัยเท่านั้น และการเขียนต้องเขียนฟอร์มแบบเดียวกับวิจัยในประเทศ โอเคนะ ได้วิเคราะห์ถึงการพัฒนาด้านการเคลื่อนไหวกับการเริ่มต้นเล่นกีตาร์ ซึ่งพบว่า การเคลื่อนไหวที่ดีนั้นขึ้นอยู่กับท่านั่งที่ผ่อนคลายในท่ายืดตัวตรง ในทางตรงกันข้ามหากท่าทางในการนั่งพื้นฐานและการจับกีตาร์พื้นฐานผิดเพี้ยนไป จะทำให้ส่งผลเสียต่อการควบคุมเสียงที่เล่นออกมา ไม่ว่าจะเป็น การเล่นเสียง การหยุดเสียง น้ำหนักเสียง ความชัดเจนของเสียงตลอดจนการอ่านโน้ต Sight - reading เป็นต้น ดังนั้นแนวคิดพื้นฐานนี้จึงมีความสำคัญมากต่อความรู้ความเข้าใจในทุกหัวข้อ แม้แต่การเล่นจังหวะให้ถูกต้องแม่นยำก็มีรากฐานมาจากการเคลื่อนไหวที่ดีเช่นกัน

นอกจากนั้น แองโกล จิลาร์ดิโน่ (Anglo Gilardino: 1993) ได้วิเคราะห์ถึงกระบวนการการเรียนการสอนกีตาร์จำเป็นที่จะต้องเรียนควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ทางดนตรีโดยหลีกเลี่ยงกระบวนการจำโดยการทำซ้ำอย่างเด็ดขาด ซึ่งในการวิเคราะห์นี้หมายถึง การจำแนกลงไปในรายละเอียดแต่ละหัวข้อ โดยการกำหนดข้อเท้จจริงในความทรงจำที่จะจำได้ตลอดไป ซึ่งทำให้ไม่จำเป็นต้องกลับมาเรียนอีกครั้งหนึ่ง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุป เรื่อง การศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิค กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปะศาสตร์บัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) มหาวิทยาลัยทักษิณ : สภาพการเรียนการสอนการเรียนแบบกลุ่มยังไม่มีความเหมาะสมกับการเรียนในระดับสูง การแบ่งเวลาเป็นปัญสำคัญต่อการเรียนการสอนซึ่งทำให้ผู้เรียนซ้อมน้อย การจัดกิจกรรมเป็นสิ่งที่สำคัญไม่ควรน้อยจนเกินไป กีตาร์คลาสสิคคุณภาพยังไม่ดีเท่าที่ควร และการวัดผลไม่มีกำหนดมาตรฐานของเพลงที่ใช้สอบในแต่ละชั้นปี

วิจัยเรื่องวิธีการคัดเลือกบทเพลงสมัยนิยมสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิคของครูดนตรีโรงเรียนสยามกลการ การนำบทเพลงสมัยนิยมมาสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิคนั้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนและเพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อกับการเรียน โดยจะต้องเป็นเพลงในรูปแบบพื้นฐาน ไม่ซับซ้อน นักเรียนรู้จักและได้ฟังอยู่ประจำ บทเพลงสมัยนิยมบางเพลง ไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถของ

Mahasarakham University

นักเรียนเท่าที่ควร นักเรียนบางคนก็ต้องการเล่นบทเพลงที่ยากเกินไป ซึ่งผู้สอนมีวิธีแก้ไขคือ ดัดแปลงองค์ประกอบของบทเพลงให้ง่ายเพียงพอที่นักเรียนสามารถเล่นได้ และเล่นให้ฟังพร้อมทั้งอธิบายรายละเอียดถึงวิธีการเล่นให้นักเรียนเข้าใจ ตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด การสอนโดยใช้บทเพลงที่นักเรียนคุ้นเคยหรือได้ฟังอยู่เป็นประจำมาสอนจะผลช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นและช่วยให้นักเรียนสามารถเล่นเทคนิคต่างๆได้อย่างถุกต้อง

วิจัยเรื่องการเรียนกีตาร์แจ๊สของคนที่มีพื้นฐานกีตาร์คลาสสิคปัญหาด้านเทคนิค คือ การปรับตำแหน่งมือซ้ายเพื่อจับคอร์ด การใช้ปิ๊ค การใช้ปฎิภาณไหวพริบในการอิมโพไวซ์เซชั่น การยืนเล่นกีตาร์แจ๊ส เนื่องจากกีตารีคลาสสิคใช้ท่านั่งในการเล่น ปัญหาด้านอารมณ์ คือการเล่นกีตาร์แจ๊สผุ้เล่นไม่ศึกษาประวัติความเป็นมารวมทั้งทฤษฏีทั่วไปของเพลงอย่างละเอียด ผู้เล่นไม่สามารถวางแผนระบบความคิดในขณะที่อิมโพรไวซ์เววั่นได้ ผู้เล่นไม่มีความกล้าในการแสดงออก

การนั่งพื้นฐานและการจับกีตาร์พื้นฐานผิดเพี้ยนไป จะทำให้ส่งผลเสียต่อการควบคุมเสียงที่เล่นออกมา ไม่ว่าจะเป็น การเล่นเสียง การหยุดเสียง น้ำหนักเสียง ความชัดเจนของเสียงตลอดจนการอ่านโน้ต Sight - reading และกระบวนการการเรียนการสอนกีตาร์จำเป็นที่จะต้องเรียนควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ทางดนตรีโดยหลีกเลี่ยงกระบวนการจำโดยการทำซ้ำอย่างเด็ดขาด

Mahasarakham University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Document) และเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) กับผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญในด้านกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
   1.1 เนื้อหา
   1.2 วิธีวิจัย
   1.3 ระยะเวลา
   1.4 บุคลากรผู้ให้ข้อมูล
2. วิธีดำเนินการวิจัย
   2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
   2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
   2.3 การจัดกระทำข้อมูล
   2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
   2.5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและการศึกษาภาคสนามโดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา

1.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

1.2 ศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ในด้านประวัติและผลงานของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา หลักสูตรและการสอน เทคนิคการบรรเลง สื่อการสอน การวัดและการประเมินผล

2. วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูล 2 วิธี ได้แก่ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) และการเก็บข้อมูลจากภาคสนาม (Field Research) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ข้อมูลเอกสาร ประกอบด้วย

2.1.1 เอกสารสิ่งพิมพ์ ได้แก่ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ หนังสือ เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องกีตาร์ กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และการเรียนการสอนดนตรี

Mahasarakham University

2.1.2 เอกสารที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นเสียง วิซีดี อินเตอร์เน็ต เป็นการศึกษาค้นคว้าดูหลักการวิธีการนำเสนอ การบรรเลงกีตาร์ กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และการเรียนการสอนดนตรี ตลอดจนค้นหาแหล่งกลุ่มผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เพื่อสะดวกต่อการเดินทางไปเก็บข้อมูลภาคสนาม

2.2 ข้อมูลจากภาคสนาม (Field Research) ได้จากการสำรวจเบื้องต้น การสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก การสังเกต และการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interviews) ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ (Key Informants) ได้แก่ ชีพชนก ศรียามาตร การุณปู รามาตร เด่น วิจักษณ์โยธิน กฤษ บาลไทยสง อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

2.2.2 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ที่มีประเด็นคำถามเกี่ยวกับ ประวัติของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย และกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

3. ระยะเวลา

การศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาภาคสนาม ตั้งแต่ มกราคม 2556 - ธันวาคม 2557

4. บุคลากรผู้ให้ข้อมูล ทั้งหมด 5 คนแบ่งได้ ดังนี้

4.1 บุคลากรผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย4 ท่าน ได้แก่

ชีพชนก ศรียามาตร นักกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่มีชื่อเสียงชั้นแนวหน้าของประเทศไทย

การุณปู รามาตร นักกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์บลูส์ที่มีชื่อเสียงชั้นแนวหน้าของประเทศไทย

เด่น วิจักษณ์โยธิน อาจารย์สอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่มีสื่อการสอนออนไลน์และเป็นที่นิยม มีผลงานการบรรเลงกีตาร์หลายอัลบั้ม

กฤษ บาลไทยสง นักกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่ผมงานการแข่งขันในเวทีระดับโลก Canadian Guitar Festivals 2014

4.2 บุคลากรผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้ความสามารถในการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย 1 ท่าน ได้แก่

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

Mahasarakham University

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย กรณีศึกษา อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย

1.1 แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) มี 2 แบบคือ

1.1.1 สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Form) สัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้แนวคิดจากการศึกษาหลักการและแนวคิดในการเรียนการสอน วิธีการสอนดนตรี การสอนทักษะปฏิบัติกีตาร์ และการฝึกซ้อมดนตรี โดยแยกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 บุคลากรผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้ความสามารถในการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย 4 ท่าน ได้แก่

ชีพชนก ศรียามาตร

การุณปู รามาตร

เด่น วิจักษณ์โยธิน

กฤษ บาลไทยสง

มี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มี 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยยึดหลักข้อมูลที่มีลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย สามารถตอบคำถามของการวิจัยได้ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งมีวิธีการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทสไทย และกระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา แนวคิดและทฤษฎีทางด้านการสอนดนตรี การเรียนรู้ การแพร่กระจาย และการวิวัฒนาการ อีกทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับพื้นที่ที่ทำการศึกษา โดยค้นคว้าเอกสารปฐมภูมิและทุติยภูมิ งานวิจัย ปริญญานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ อินเตอร์เน็ต และวีดีทัศน์

2.2 การเก็บข้อมูลจากภาคสนาม เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากพื้นที่ที่ทำการวิจัย โดยวิธีการสำรวจจากแบบสำรวจ การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) และไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) แบบสังเกต (Observation) ทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ดังตัวอย่าง

Mahasarakham University

รายชื่อ	วันที่	สถานที่
กฤษ บาลไทยสง	2 ธันวาคม 2557	ร้าน Earth Quake กรุงเทพมหานคร
การุณปู รามาตร	2 ธันวาคม 2557	ร้านบลูส์33 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ชีพชนก ศรียามาตร	วันที่ 2 ธันวาคม 2557	ร้าน Earth Quake กรุงเทพมหานคร
เด่น วิจักษ์โยธิน	วันที่ 4 ธันวาคม 2557	หมู่บ้านกลางเมือง (โรยัลโมนาโค) ถนนศรีนครินทร์ (ซอยอนามัย/อ่อนนุช39) แขวงสวนหลวง
บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา	4 ธันวาคม 2557 13 กรกฎาคม 2556	โรงเรียนกีตาร์ไทย กรุงเทพมหานคร โรงเรียนปราชญ์มิวสิค กรุงเทพมหานคร

3. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากการบันทึกรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยจำแนกข้อมูลแยกออกตามประเด็นความมุ่งหมายของการวิจัยที่ตั้งไว้ และตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งว่าข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนเพียงพอเหมาะสมพร้อมแก่การนำไปวิเคราะห์สรุปผลแล้วหรือไม่ ในกรณีที่ข้อมูลที่ได้มามีความไม่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยจะใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) หากมีข้อมูลส่วนใดไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

4. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยมีประเด็นในการนำเสนอแบ่งตามบทที่ 4 ดังนี้ 1. ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทสไทยโดยแบ่งเป็นยุค 2.กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา โดยแบ่งเป็นเด็น คือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ขั้นพื้นฐาน

บทที่ 4

กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

ในการศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูล โดยกระบวนการทางวิจัยเชิงคุณภาพที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อในการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย
2. กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย

ยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ประเทศไทยเริ่มได้รับอิทธิพลทางดนตรีจากอเมริกาเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2480 เป็นต้นมา มีการก่อตั้งวงดนตรีแบบต่างๆอย่างต่อเนื่อง เช่น วงดนตรีขนาดเล็กสตริงแบนด์ วงดนตรีประเภทนี้ประกอบด้วยเครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องสายล้วน ได้แก่ ไวโอลิน,แมนโดลิน,กีตาร์, และแบนโจ (ใหญ่ นภา, ม.ป.ป. : 89-90) เครื่องดนตรีที่ใช้ในการประสมวง มีลักษณะเช่นเดียวกันกับการประสมวงดนตรีที่บรรเลงเพลงประเภทบลูส์แกรส (Blues Grass) อันเป็นรูปแบบของเพลงคันทรี่ (Country)

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 พ.ศ. 2484-2488 ด้วยภาวะสงครามดังกล่าวทำให้ภาพยนตร์ที่เคยนำเข้าขาดแคลน เจ้าของกิจการโรงภาพยนตร์จึงต้องดำเนินกิจการเพื่อความอยู่รอดโดยฉายภาพยนตร์เก่าโดยสลับให้มีการบรรเลงเพลงของวงต่างๆ (ศมกมล ลิมปิชัย, 2532: 85-86) เมื่อสิ้นสงคราม ได้มีเพลงไทยสากลใหม่ปรากฏขึ้น เพลงดังกว่านี้บรรดานักแต่งเพลงเรียกกันว่า เพลงชีวิต หรือเพลงตลาด เนื้อหาสาระของคำร้องเปลี่ยนจากเรื่องของความรัก มาเป็นเรื่องราวของชีวิตแทน (ศมกมล ลิมปิชัย, 2532: 67) โดยเพลงในยุคนี้เริ่มมีการใช้กีตาร์ในการบรรเลงบ้างแล้ว

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยนั้นอาจจะยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก ซึ่งสังเกตได้จากศิลปินที่มีชื่อเสียงและอาจารย์ที่สอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อย แต่ถึงอย่างไรก็ตามกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ก็มีประวัติความเป็นมาในช่วงยุค 80 พร้อมๆ กับการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งดนตรีก็เป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมนั้น กีตาร์โปร่งหรือกีตาร์โฟล์คสายเหล็กที่เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมก็ได้เข้ามาในประเทศไทยพร้อมกับเพลงสากลที่ได้รับอิทธิพลมาจากชาวอเมริกันในยุคสมัยนั้น จากการศึกษาผู้วิจัยได้แบ่งยุคสมัยประวัติความเป็นมาของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ออกเป็น 3 ยุค คือ ยุคเริ่มต้น ยุคพัฒนา และยุคปัจจุบัน ดังนี้

1. ยุคเริ่มต้น (ประมาณ พ.ศ 2500 - 2520)

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยเริ่มแรกนั้นยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนมากนัก จะมีลักษณะการบรรเลงกีตาร์โฟล์คหรือกีตาร์โปร่งสายเหล็กประกอบกับการร้องเพลงโดยอาจจะบรรเลงคนเดียวหรือบรรเลงเป็นคู่ที่เรียกกันว่าโฟล์คซอง (Folk Song) โดยการดีดและเกาสาย ซึ่งในสมัยนั้นจะเรียกลักษณะการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะนี้ว่าฟิงเกอร์ปิ๊คกิ้ง (Finger Picking) เหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้เห็นว่ามีการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยคือ การเปลี่ยนแปลง

Mahasarakham University

สถานภาพของเพลงเพื่อชีวิต จากเพลงเฉพาะกลุ่มมาสู่ความเป็นเพลงสมัยนิยม เพลงเพื่อชีวิตในประเทศไทยเริ่มปรากฏให้เห็นชัดเมื่อปี พ.ศ. 2516 ด้วยรูปแบบของเพลงโฟร์คที่มีเนื้อหาสาระสะท้อนความอยุติธรรมระหว่างชนชั้นพร้อมทั้งเรียกร้องความเป็นธรรมให้กับคนจนชนชั้นกรรมาชีพ รูปแบบดังกล่าวนี้มีลักษณะเป็นเพลงโฟร์ค (สิเหร่, 2524: 27) เช่นเพลงของ ไซมอล แอนด์ กาแฟงเกิล, จิม โคเช่, จอร์น เดนเวอร์ ลักษณะการบรรเลงของศิลปินกลุ่มนี้มีอิทธิพลและได้รับความนิยมในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยเป็นอย่างมาก ในเวลาต่อมาการบรรเลงประกอบการร้องเพลงไม่เป็นที่นิยมเนื่องจากศิลปินเกิดความเบื่อหน่าย จึงคิดค้นวิธีการบรรเลงแบบใหม่โดยการนำทำนองของเพลงร้องมาเรียบเรียงเป็นเพลงบรรเลงพร้อมกับเสียงคอร์ดกีตาร์ในเวลาเดียวกัน การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์ปิ๊คกิ้งเริ่มได้รับความนิยมมากขึ้น ซึ่งนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ยุคนี้ได้รับอิทธิพลมาจากเพลงตะวันตกแบบอเมริกันทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นจิม โครเช (Jim Croce), ไซมอน แอนด์ กาฟิงเกอร์ (Simon & Gafigle), จอร์น เดนเวอร์ (John Denver) ดังภาพประกอบที่ 17-19 ศิลปินกลุ่มนี้เป็นอิทธิพลหลักและสำคัญที่ทำเกิดกระแสของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์แท้ๆ เข้ามาในประเทศไทย นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ได้แก่ ชีพชนก ศรียามาตย์ , ธีร์ ชัยเดช, อาจารย์น้อย ชาติชัย, พี่กุ้ง (ไม่ทราบชื่อจริง), พี่แตง เยโลมาม่า (ไม่ทราบชื่อจริง) (ชีพชนก ศรียามาตย์, 2557: สัมภาษณ์)

ที่มา : http://www.jimcrocefans.com/croce.htm

ภาพประกอบ 18 จิม โครเช (Jim Croce)

Mahasarakham University

ที่มา : http://www.simonandgarfunkel.com/us/photos/official-photos/simon-garfunkel-21

ภาพประกอบ 19 ไซมอน แอนด์ กาฟิงเกอร์ (Simon & Gafigle)

ที่มา : http://www.wtvp.org/headlines/13.05.30.john_denver.asp

ภาพประกอบ 20 จอร์น เดนเวอร์ (John Denver)

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคต้นนี้ ศิลปินชาวไทยกลุ่มหนึ่งได้รับอิทธิพลการบรรเลงจากวัฒนธรรมดนตรีตะวันตก และการศึกษาจากเทปคลาสเซ็ทค่าย วินแฮมฮิว (Windham Hill) ซึ่งเป็นค่ายเพลงค่ายเดียวในประเทศไทยขณะนั้นที่จัดจำหน่ายเพลงประเภทฟิงเกอร์สไตล์ โดยจะเป็นการรวบรวมนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ไว้ในอัลบั้มซึ่งประกอบไปด้วย ไมเคิล เฮดเจด (Michael Hedges) ดังภาพประกอบ 20 ศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่บรรเลงด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) วิลเลี่ยม แอ็คเคอมาน (William Ackerman) ดังภาพประกอบที่ 21 ศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่บรรเลงโดยใช้เทคนิคปิ๊คกิ้ง (PIcking) และลีโอ คอทเก้ (Leo Kottke) ดังภาพประกอบที่ 22 ศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่บรรเลงด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด

Mahasarakham University

(Open Tuning) และใช้อุปกรณ์สไลด์ (Slide) เทปคลาสเซ็ทจากค่ายวินแฮมฮิว (Windham Hill) เป็นสื่อเพียงทางเดียวและมีอิทธิพลอย่างมากต่อการศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคต้น

กลุ่มนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยที่สนใจและริเริ่มศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในกลุ่มแรก คือพี่กุ้ง, ชีพชนก ศรียามาตย์ และ การุณปู รามาตร ซึ่งได้ศึกษาเทคนิคและวิธีการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากเทปคลาสเซ็ทจากค่ายเพลงวินแฮมฮิว (Windham Hill) โดยศึกษาลักษณะการบรรเลงจากความสนใจส่วนตัว เช่น พี่กุ้งสนใจรูปแบบและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) ของไมเคิล เฮดเจด (Michael Hedges) ชีพชนก ศรียามาตย์ สนใจรูปแบบและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิค ปิ๊คกิ้งของวิลเลี่ยม แอ็คเคอมาน (William Ackerman) และการุณปู รามาตรสนใจรูปแบบและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิคการตั้งสายกีตาร์แบบเปิด (Open Tuning) และใช้อุปกรณ์สไลด์ (Slide) ของลีโอ คอทเก้ (Leo Kottke) (การุณปู รามาตร, 2557: สัมภาษณ์)

ที่มา :http://www.harpguitars.net/players/month-player,2-06.htm

ภาพประกอบ 21 ไมเคิล เฮดเจด (Michael Hedges)

ที่มา : http://www.innerviews.org/inner/ackerman.html

ภาพประกอบ 22 วิลเลี่ยม แอ็คเคอมาน (William Ackerman)

ที่มา : http://www.lexingtonlyric.com/5119

ภาพประกอบ 23 ลีโอ คอทเก้ (Leo Kottke)

ในยุคเริ่มต้นนี้เป็นยุคที่การบรรเลงกีตาร์แบบตะวันตกที่เรียกกันว่าดนตรีแบบอเมริกันได้เขามาในประเทศไทย โดยมีกีตาร์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นเอกในยุคสมัยเป็นเครื่องดนตรีที่เป็นที่นิยม โดยกระแสเพลงที่มีความโด่งดังการร้องเพลงประกอบการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะของการปิ๊คกิ้งหรือการเกานั้นจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

2. ยุคพัฒนา (ประมาณ พ.ศ 2520 - 2540)

การศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคพัฒนานี้ ได้มีคนไทยที่ไปศึกษายังต่างประเทศได้นำเอาตำราเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์กลับเข้ามาด้วย ซึ่งทำให้นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนอย่างถูกต้องและมีกระบวนการเรียนการสอนที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ในเวลาต่อมา ประมาณปี พ.ศ 2519 - 2520 ได้มีบุคคลซึ่งถือว่าเป็นบุคคลสำคัญของวงการกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ชื่อบุญชู กล่ำสนอง มีนามปากกาคือ ราเชล สิขารา เป็นผู้บุกเบิกการเขียนตำราการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย ซึ่งในยุคนี้เรียกลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ว่าปิ๊คกิ้ง ตำราการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยเล่มแรกจึงมีชื่อว่า Picking โดยในตำราเล่มนี้จะมีลักษณะเป็นหนังสือเพลงที่มีคอร์ดและเนื้อเพลงอยู่ด้วยกัน และจะอธิบายวิธีการบรรเลงในแต่ละบทเพลง ตำรา Picking มีทั้งหมด 2 เล่ม โดยเล่มที่ 1 ออกจำหน่ายในปี พ.ศ 2019 และเล่มที่ 2 ออกในปีถัดมาคือ พ.ศ 2520 ดังภาพประกอบที่ 23-25 เนื้อหาในตำรา Picking จะกล่าวถึงรูปแบบของบรรเลงปิ๊คกิ้งแบบต่างๆ ที่นิยมใช้ในบทเพลงสมัยนั้น โดยเขียนเป็นแทบ(Tab) ไว้อย่างสมบูรณ์ รวมถึงการรวบรวมคอร์ดเพลงด้วย ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการฝึกฝนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคพัฒนาเป็นอย่างมาก นอกเหนือจากนี้ ราเชล สิขารา ยังมีผลงานการเขียนที่เป็นหนังสือตำราเกี่ยวกับกีตาร์ที่ได้รับการยอมรับในวงการกีตาร์อีกมากมาย (ชีพชนก ศรียามาตย์, 2557: สัมภาษณ์)

Mahasarakham University

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคพัฒนาเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น โดยสังเกตได้จากการที่มีศิลปินคนไทยสร้างผลงานเพลงบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์บันทึกไว้ในอัลบั้ม คือ ปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ในอัลบั้มที่มีชื่อว่าไปทะเล โดยมีเพลงชายทะเล (ภูเก็ต) เป็นผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ปานศักดิ์ รังสิพราหมณกุล ถือว่าเป็นศิลปินคนไทยคนแรกที่มีผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่ในประเทศ ออกจำหน่ายในปี พ.ศ 2527 (กฤษณ์ บาลไทยสงค์, 2557: สัมภาษณ์)

ในยุคนี้ถือว่าเป็นยุคที่ทำให้เห็นได้ว่าการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์ได้มีการพัฒนาจากการที่มีสื่อการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์เกิด ซึ่งทำให้เห็นได้ว่ามีผู้สนใจในการบรรเลงกีตาร์ในยุคนี้สนใจการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และจากการมีสื่อการสอนที่ชัดเจนทำให้ผู้ที่สนใจกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มีแนวทางการฝึกหัดได้อย่างถูกต้องมีต้องคาดคะเนคิดเอาเองเหมือนที่ผ่าน จนทำให้ศิลปินในยุคนี้เริ่มที่จะมีผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ออกสู่สารธารณะชนในรูปแบบผลงานเพลง

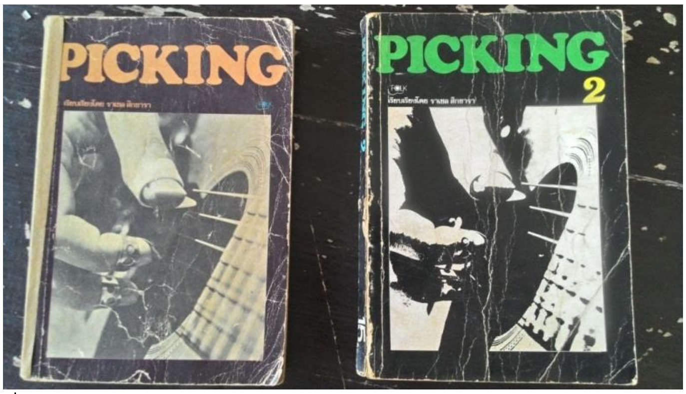

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 24 หน้าปกหนังสือปิ๊คกิ้ง เล่ม 1 และ 2 ปี พ.ศ. 2519-2520

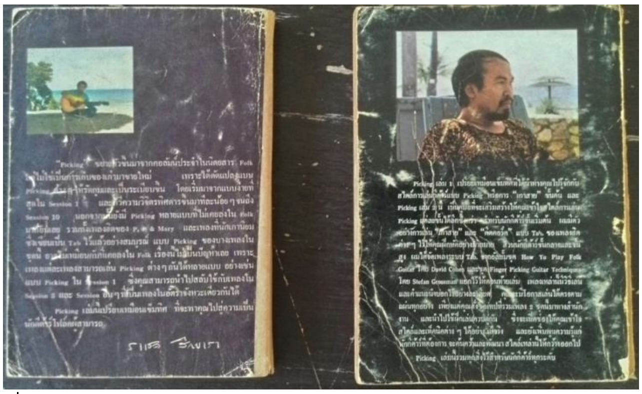

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 25 ปกหลังหนังสือปิ๊คกิ้ง เล่ม 1 และ 2 ปี พ.ศ. 2519-2520

Mahasarakham University

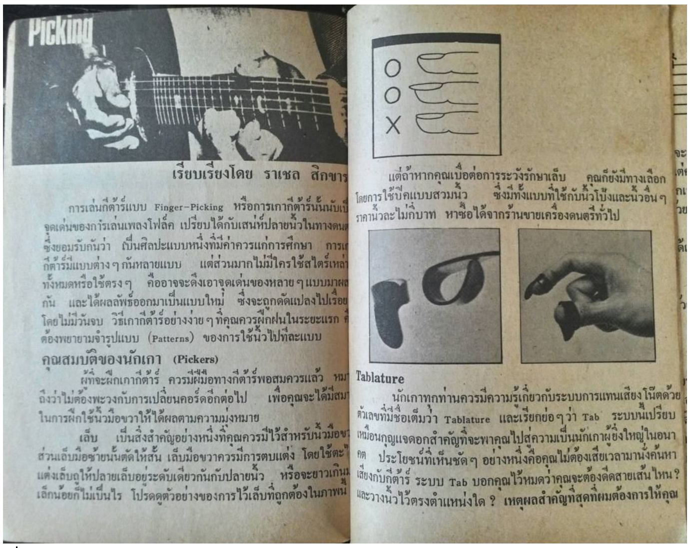

Picking

เรียบเรียงโดย ราเชล สิกขาร

การเล่นกีต้าร์แบบ Finger-Picking หรือการเกากีต้าร์นั้นนับเป็
จุดเด่นของการเล่นเพลงโฟล์ค เปรียบได้กับเสน่ห์ปลายนิ้วในทางดนต
ซึ่งยอมรับกันว่า เป็นศิลปะแบบหนึ่งที่มีค่าควรแก่การศึกษา การเ
กีต้าร์มีแบบต่าง ๆ กันหลายแบบ แต่ส่วนมากไม่มีใครใช้สไตร์เหล่า
ทั้งหมดหรือใช้ตรง ๆ คืออาจจะดึงเอาจุดเด่นของหลาย ๆ แบบมาผส
กัน และได้ผลลัพธ์ออกมาเป็นแบบใหม่ ซึ่งจะถูกดัดแปลงไปเรื่อย
โดยไม่มีวันจบ วิธีเกากีต้าร์อย่างง่าย ๆ ที่คุณควรฝึกฝนในระยะแรก
ต้องพยายามจำรูปแบบ (Patterns) ของการใช้นิ้วไปที่ละแบบ

คุณสมบัติของนักเกา (Pickers)

ผู้ที่จะฝึกเกากีต้าร์ ควรมีฝีมือทางกีต้าร์พอสมควรแล้ว หม
ถึงว่าไม่ต้องพะวงกับการเปลี่ยนคอร์ดอีกต่อไป เพื่อคุณจะได้มีสม
ในการฝึกใช้นิ้วมือขวาให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย

เล็บ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่คุณควรมีไว้สำหรับนิ้วมือข
ส่วนเล็บมือซ้ายนั้นตัดให้สั้น เล็บมือขวาควรมีการตบแต่ง โดยใช้ตะ
แต่งเล็บดูให้ปลายเล็บอยู่ระดับเดียวกันกับปลายนิ้ว หรือจะยาวเกินม
เล็กน้อยก็ไม่เป็นไร โปรดดูตัวอย่างของการไว้เล็บที่ถูกต้องในภาพน

แต่ถ้าหากคุณเบื่อต่อการระวังรักษาเล็บ คุณก็ยังมีทางเลือก
โดยการใช้ปิ๊คแบบสวมนิ้ว ซึ่งมีทั้งแบบที่ใช้กับนิ้วโป้งและนิ้วอื่น ๆ
ราคานิ้วละไม่กี่บาท หาซื้อได้จากร้านขายเครื่องดนตรีทั่วไป

Tablature

นักเกาทุกท่านควรมีความรู้เกี่ยวกับระบบการแทนเสียงโน๊ตด้วย
ตัวเลขที่มีชื่อเต็มว่า Tablature และเรียกย่อ ๆ ว่า Tab ระบบนี้เปรียบ
เหมือนกุญแจดอกสำคัญที่จะพาคุณไปสู่ความเป็นนักเกาผู้ยิ่งใหญ่ในอนา
คต ประโยชน์ที่เห็นชัด ๆ อย่างหนึ่งคือคุณไม่ต้องเสียเวลามานั่งค้นหา
เสียงกับกีต้าร์ ระบบ Tab บอกคุณไว้หมดว่าคุณจะต้องดีดสายเส้นไหน?
และวางนิ้วไว้ตรงตำแหน่งใด ? เหตุผลสำคัญที่สุดที่ผมต้องการให้คุณ

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 26 ตัวอย่างเนื้อหาในหนังสือปิ๊คกิ้ง

3. ยุคปัจจุบัน (ประมาณ พ.ศ 2540 - ปัจจุบัน)

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เริ่มเป็นที่รู้จักกันในวงกว้างมีผู้สนใจและศึกษากันอย่างมาก โดยเริ่มจากการที่มีนักดนตรีที่บรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ร้านอาหารและสถานบันเทิง ซึ่งทำให้กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เป็นที่รู้จักและทำให้มีผู้ที่สนใจศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากยิ่งขึ้น กระบวนการเรียนการสอนที่สำคัญในการศึกษากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยที่สำคัญ คือ สื่อการสอน VCD ชุด How to play Fingerstyle โดยเป็นผลงานการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ที่เป็นการรวบรวมเทคนิคกลวิธี การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น เทคนิคบูมชิค (Boom-Chick) เทคนิคฟิงเกอร์โลว (Finger-Roll) นับเป็นผลงานการสอนการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในรูปแบบสื่อ VCD ของประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

เมื่อกล่าวถึงอัลบั้มเพลงบรรเลงเดี่ยวกีตาร์คงจะไม่แปลกใจอะไรมากนัก เพราะถ้าเป็นเพลงของศิลปินชาวต่างประเทศก็สามารถหาฟังได้อย่างง่ายดาย หรือจะเป็นศิลปินชาวต่างประเทศที่มีชื่อเสียงมากในประเทศไทยคือคุณฮัคกี้ ไอเคิลมานน์ (Hucky Eichelmann) ศิลปินกีตาร์คลาสสิคชาวต่างชาติที่บรรเลงบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่9 โดยบรรเลงเลงผ่านการเรียบเรียงของคุณเขตอรัญ เลิศพิพัฒน์ แต่ถ้าเพลงบรรเลงกีตาร์เดี่ยวที่เป็นเพลงไทยจริงๆ ก็อาจจะหาฟังได้น้อยมากๆ แต่ยังมีอัลบั้มเพลงบรรเลงเดี่ยวกีตาร์ที่นำทีมโดยอาจารย์ เด่น วิจักษณ์โยธิน ที่ผลิตผลงานออกมาในรูปแบบของการบรรเลงกีตาร์เดี่ยวในลักษณ์การบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ โดยในอัลบั้มนี้มีชื่อว่า Pretty guitar มีออกมาโดยกันทั้งหมด 3 อัลบั้มทั้งหมด 36 เพลงโดยผลงานชิ้นนี้ได้รวบรวมบทเพลงอมตะของค่ายแกรมมี่หลายเพลงโดยการจัดการของค่ายเพลง LIVIN’G ในเครือของบริษัทแกรมมี่ โดยในอัลบั้มนี้ได้รวบรวมศิลปิน นักดนตรีที่มีฝีมือในการบรรเลงกีตาร์อะคูสติกในประเทศมาร่วมบรรเลงถึง 9 ท่าน คือ อาจารย์เด่น วิจักษณ์โยธิน คุณสุริยา พึ่งธงไทย คุณชีพชนก ศรียามาตย์

คุณมาริสา พละกุญชร คุณทักษ์ เหล็กกล้า คุณชวลัน บัณฑิตย์ คุณกฤตวิทย์ กันจงกิตติพร คุณกฤษณ์ บาลไทยสงค์ และที่สำคัญขาดไม่ได้คือ อาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา ซึ่งอาจารย์บุญชอบได้ร่วมเรียบเรียงดนตรีใหม่และบรรเลงในทั้ง 3 อัลบั้มทั้งหมด 3 บทเพลง คืออัลบั้มที่ 1 เพลงที่ 8 เธอรู้รึเปล่า อัลบั้มที่2 เพลงที่ 6 วิมานดิน และอัลบั้มที่ 3 เพลงที่ 5 ของเพียงที่พักใจ

ซึ่งอาจารย์เด่น ได้ให้สัมภาษณ์ในรายการ Guitarthai ในช่วง Interview Channel เกี่ยวกับอัลบั้ม Pretty Guitar ไว้ว่า อาจารย์เด่นได้รู้จักกับคุณนภาศักด์ มณีสุข ซึ่งเป็นนักดนตรีรุ่นเก่า และได้รับอีเมล์ของคุณกฤษณ์ โชคทิพย์พัฒนา โดยส่งเดโม ส่งทุกอย่าง ให้คุณกฤษณ์ โชคทิพย์พัฒนา โดยที่ไม่รู้จักกันมาก่อน เพื่อของพิจารณาในการทำอัลบั้มชุดนี้ จากการรอเป็นระยะเวลาห้าเดือน อาจารย์เด่นก็ได้รับอีเมล์จากคุณกฤษณ์ โชคทิพย์พัฒนา ซึ่งคุณกฤษณ์ โชคทิพย์พัฒนา ได้ซึ่งเดโมเพลงให้คุณอัสนี โชติกุล ฟังและให้ติดต่อพี่อู๋ แมคอินทอช แห่งค่าย LIVIN'G เพราะคุณอัสนี โชติกุล ได้ประสานได้ให้เรียบร้อยแล้วสำหรับอัลบั้มนี้ (เด่น วิจักษณ์โยธิน, 2557: สัมภาษณ์)

เมื่ออาจารย์เด่นเสนอโปรเจคผ่านแล้ว ก็ได้คุณมาริสา พละกุญชร มาสานต่อทำให้มันเป็นรูปธรรมขึ้นมาว่าจะทำอย่างไรจะมีความน่าสนใจ ด้วยการซึ่งนักกีตาร์เข้ามาเริ่มในโปรเจคนี้ซึ่ง มาริสา พละกุญชร ได้ชวน อาจารย์บุญชอบ คุณตู่ ทักเหล็กกล้า คุณกฤษ พรรณา คุณสุริยา พึ่งธงไทย คุณชีพชนก ซึ่งทำให้อัลบั้มนี้มีมีสันมากขึ้น

ซึ่งในหน้าปกอัลบั้ม Pretty Guitar ได้กล่าวไว้ว่า มีไม่มากนักสำหรับคนที่ชอบเล่นกีตาร์ แต่รักที่จะเลือกเล่นแบบ Fingerstyle ซึ่งก็คือการเรียบเรียงดนตรีขึ้นใหม่ และบรรเลงคอร์ดพร้อมกับทำนองในเวลาเดียวกัน วึ่งนับเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่มีสีสันแตกต่างกันออกไป 9 ศิลปิน Fingerstyleเหล่านี้ นับเป็นศิลปินที่มีชื่ออันดับต้นๆ ของเมืองไทยที่มีผลงานเบื้องหลังความสำเร็จของศิลปินระดับซูเปอรืสตาร์ของเมืองไทยแทบทั้งนั้น LIVIN'G ได้เชื่อเชิญมาบรรเลง เพลงเพราะๆ ฟังสบายๆ สำหรับวันใสๆ ของทุกคุณทุกๆ คน

กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยในยุคปัจจุบัน นอกจากจะมีการพัฒนาในด้านของการเรียนการสอน และการมีศิลปินเพิ่มจำนวนมากขึ้น ยังพบการจัดกิจกรรมทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์อย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้นที่สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความนิยมกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด เช่น การจัดการแสดงของศิลปินชาวต่างชาติ งานแสดงดนตรีของศิลปินกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ การจัดอบรมเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และการแข่งขันการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งนายกฤษณ์ บาลไทยสงค์ นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ชาวไทยที่ได้รับคัดเลือกเข้าแข่งขันการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ระดับโลกในงาน Canadian Guitar Festival 2014 ณ ประเทศแคนาดา (กฤษณ์ บาลไทยสงค์, 2557: สัมภาษณ์) จากผลงานของนายกฤษณ์ บาลไทยสงค์ ทำให้มีผู้สนใจศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากยิ่งขึ้น

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้พัฒนาขึ้นอย่างแต่เนื่อง จากการมีสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งทำให้ผู้ที่สนใจกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้ฝึกหัดอย่างถูกต้อง จนทำให้มีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์หน้าใหม่เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งมีฝีมือที่ยอดเยี่ยม จากการพัฒนาที่กล่าวมานั้นในปัจจุบันยังมีการรวบรวมศิลปินในรักและชื่นชาวในการบรรเลงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ มาทำอัลบั้มเพลงซึ่งถือว่าเป็นการเผยแพร่รูปแบบการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์สู่สังคมไทยอย่างแท้จริง และสิ่งที่สะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนมากที่สุดคือในยุคนี้มีนักกีตารืแบบฟิงเกอร์สไตล์ของไทยได้เข้าร่วมประกวดการบรรเลงกีตาร์แบบ

ฟิงเกอร์สไตล์ระดับโลกในงาน Canadian Guitar Festival 2014 จากที่กล่าวมาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องแน่นอน

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ สามารถสรุปได้ว่าการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์แบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ยุค คือ 1. ยุคเริ่มซึ่งเป็นยุคที่มีการเข้ามาของกีตาร์ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงที่เรียกว่าปิ๊คกิ้ง 2. ยุคพัฒนาเป็นยุคที่เริ่มมีการศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์และมีผมงานของศิลปินที่มีรูปแบบการบรรเลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3. ยุคปัจุบันเป็นยุคที่ มีสื่อการสอนที่ชัดเจน มีการแสดงที่มากขึ้น จึงทำให้มีผู้สนใจบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นจำนวนมาก และยังมีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์คนไทยสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีโลก

กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เกิดเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2513 มีภูมิลำเนาเป็นคนจังหวัดยะลา ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ 392 ถนนรัชดาภิเษก (ท่าพระ-ตากสิน) แขวงดาวคะนอง เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร มีพี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งหมด 5 คน อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเป็นบุตรคนที่ 4 ครอบครัวอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ประกอบอาชีพค้าขายเสื้อผ้า ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ดังหัวข้อต่อไปนี้

ประวัติด้านการศึกษาสามัญ

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนยะลาบำรุง จังหวัดยะลา และเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง โรงเรียนประจำจังหวัดยะลา เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้เข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม กรุงเทพมหานคร จากนั้นเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประวัติด้านการศึกษาดนตรี

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เริ่มฝึกกีตาร์ด้วยตนเองในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยได้รับแรงบันดาลใจจากการเห็นพี่ชายบรรเลงกีตาร์อยู่เสมอ เมื่อพี่ชายได้เข้าศึกษาต่อที่กรุงเทพมหานคร พี่ชายของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ได้ทิ้งกีตาร์ไว้ที่บ้านอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจึงใช้กีตาร์ของพี่ชายมาศึกษาการบรรเลงและฝึกซ้อมด้วยตนเอง แต่ในตอนนั้นก็ยังไม่สามารถบรรเลงได้เป็นเรื่องเป็นราว จนกระทั่งในช่วงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา สามารถบรรเลงกีตาร์พร้อมกับการร้องเพลงได้ เพลงแรกที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา สามารถบรรเลงได้มีชื่อว่าเพลงสู่เรือนรัก ของวงชาตรี

ในช่วงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ย้ายเข้าศึกษาที่โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม กรุงเทพมหานคร มีความสนใจดนตรีจึงเลือกเข้าเรียนวิชาเลือกเสรีวิชาดนตรี แต่ก็ยังไม่ได้เรียนกีตาร์ เพราะตอนนั้นอาจารย์ที่โรงเรียนสอนทฤษฎีการอ่านโน้ต และในขณะนั้นน้าชายของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ก็ได้ย้ายเข้าศึกษาต่อที่กรุงเทพมหานครเช่นกัน น้าชายมักจะมีการสังสรรค์กับเพื่อนและร่วมเล่นดนตรีกัน ทั้งด้นสด ทั้งแต่งเพลงกันเองที่บ้านอยู่บ่อยครั้ง เป็นอีกหนึ่งแรงบันดาลใจที่ทำให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาชื่นชอบดนตรี ต่อมาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกวงดนตรีของโรงเรียน ในช่วงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

Mahasarakham University

มีนักศึกษาเข้ามาฝึกสอนจากราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ชื่ออาจารย์ไพรัตน์ สังค์ทอง ชื่อเล่นอาจารย์แจ็ค นับว่าเป็นครูกีตาร์คนแรกของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

เมื่ออาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในช่วงนั้นมีนิตยสารเกี่ยวกับดนตรี การสอนกีตาร์รูปแบบต่างๆ ชื่อ Quiet Storm โดยมี อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ เป็นบรรณาธิการ ซึ่งอาจารย์วิชัยเที่ยง สุรินทร์และนิตยสาร Quiet Strom เป็นที่รู้จักในวงการดนตรีและมีชื่อเสียงมาก อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจึงเริ่มศึกษากีตาร์จากนิตยสาร Quiet Strom จนเกิดข้อสงสัยต่างๆ มากมาย รวมถึงการที่ได้เห็นพี่ชายและน้าชายได้เล่นดนตรีร่วมกันแบบด้นสด จึงได้ไปสมัครเรียนกับอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์โดยตรงที่โรงเรียนจนัช 79

ที่มา : http://prartmusic.blogspot.com/2008/03/billy-gibbons-zztops.html

ภาพประกอบ 27 อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์

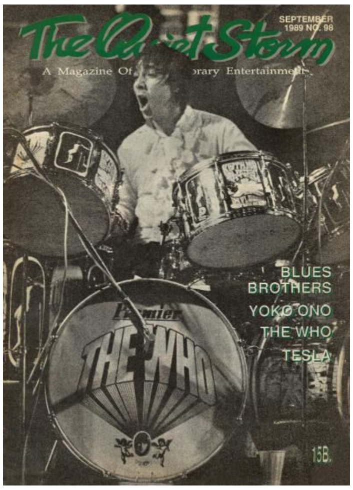

ที่มา : http://goodtimejukebox.blogspot.com/2013/02/80s-metal-apocrypha-1987-1990.html

ภาพประกอบ 28 ภาพหนังสือ Quit storm ฉบับที่ 98 ประจำเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2532

Mahasarakham University

เมื่อเริ่มเรียนกีตาร์กับอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ในครั้งแรก มีการทดสอบก่อนเรียน โดยการโซโลกับ Backing Track โดยเปลี่ยนคีย์และจังหวะที่หลากหลายเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและทักษะการบรรเลง หลังจากเสร็จสิ้นการทดสอบ อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ ก็ได้สอนทฤษฎีการอ่านโน้ตและพื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์โดยยึดจากตำราที่อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์เขียนขึ้นเอง ประกอบด้วยเรื่องโน้ต เครื่องหมายกำหนดจังหวะ บันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์และเกร็ดความรู้ต่างๆ นอกจากนี้ตำราของอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ยังมีแตกต่างจากตำราของท่านอื่น โดยจะมีเพลงประกอบในแบบฝึกหัดที่แต่งจากเมเจอร์สเกลเป็นคอร์ดกับเมโลดี้ (Read Sheet) เพื่อเป็นการฝึกทักษะการอ่านโน้ตสัดส่วนโน้ตและการปฏิบัติไปพร้อมๆ กัน แต่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เรียนกับอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ได้ไม่นานนัก เนื่องจากอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ เสียชีวิตด้วยโรคภัยกะทันหัน จากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนายังคงศึกษาต่อที่โรงเรียนจนัธ79 โดยมีอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี เป็นผู้สอนโดยใช้ตำราที่อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ เป็นผู้เขียนขึ้น ต่อจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้ศึกษาทางด้านดนตรีเกี่ยวกับการเรียบเรียงเสียงประสาน และทฤษฎีดนตรีต่างๆ เพื่อให้สามารถเรียบเรียงเพลงและเข้าใจดนตรีมากขึ้น กับอาจารย์พจนันท์ เศวตนันต์ หรือ อาจารย์อ๊อต และได้ศึกษาการบรรเลงกีตาร์เพิ่มเติมจาก อาจารย์สุวิทย์ กลิ่นสมิธ ซึ่งเป็นอาจารย์สอนกีตาร์คลาสสิค

ที่มา : http://www.music.mahidol.ac.th/th/faculty/instructor.php

ภาพประกอบ 29 อาจารย์สุวิทย์ กลิ่นสมิธ

หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้กลับมาศึกษากีตาร์กับอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสีอีกครั้งในหลักสูตร 1 ปีรุ่นที่ 1 ที่โรงเรียนปราชญ์มิวสิค โดยมีอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสีเป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาทางด้านกีตาร์จากต่างประเทศ จากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาก็ได้ฝึกกีตาร์ด้วยตนเองจนถึงปัจจุบัน

Mahasarakham University

ที่มา : http://www.starupdate.com/?p=95576

ภาพประกอบ 30 อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี

แต่การแสดงที่ทำให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้รับชื่อเสียงอย่างมากคือการแสดงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ในขณะเดียวกันได้มีโอกาสสอนกีตาร์คลาสสิคที่โรงเรียนสอนดนตรียามาฮ่าแทนอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังษี ในช่วงที่อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังษี ไปศึกษาดนตรีต่อต่างประเทศ ซึ่งการบรรเลงกีตาร์คลาสสิคก็นับว่ามีลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เช่นกัน อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้ฝึกวิชาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากการสอนกีตาร์คลาสสิค

ผลงานอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ในเรื่องประวัติส่วนตัว ประวัติทางด้านการศึกษาและประวัติทางด้านการศึกษาดนตรี ทำให้เห็นได้ว่าอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเป็นผู้ที่รักในเสียงดนตรีโดยเฉพาะในเสียงของกีตาร์โดยมีความมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆไม่ว่าจะเป็นหนังสือ นิตยสาร สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งสมัยนั้นหาศึกษาได้ยากมาก รวมถึงการได้ไปศึกษาวิชาการดนตรีจากอาจารย์ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยในขณะนั้น เช่น อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์, อาจารย์พจนันท์ เศวตนันต์, อาจารย์สุวิทย์ กลิ่นสมิธ และ อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังษี จากการเป็นนักเรียนที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจฝึกซ้อม กลายเป็นผู้ที่เริ่มมีความเชี่ยวชาญจึงทำให้อาจารย์หันเหตนเองจากการเรียนในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มาเดินในสายดนตรีเต็มตัว และในปัจจุบันอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เป็นนักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของวงการกีตาร์ในประเทศไทย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลงานโดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

1. ผลงานด้านการสอน
2. ผลงานด้านการแสดง
3. ผลงานด้านการเรียบเรียง

ผลงานด้านการสอน

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เริ่มทำการสอนในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2535 - 2536 ที่โรงเรียนจนัธ 79 และโรงเรียนดนตรีสยามกลการ โดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเป็นลูกศิษย์ที่

Mahasarakham University

ได้รับการถ่ายทอดจากอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ (ถึงแก่กรรม) ผู้ก่อตั้งโรงเรียนจนัธ 79 หลังจากอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ ได้เสียชีวิตลง อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี เป็นลูกศิษย์เอกที่มีฝีมือดีจึงได้รับความไว้วางใจจากอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ให้ทำหน้าที่สอนแทน ในเวลาต่อมาอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสีได้ลาศึกษาต่อด้านดนตรีที่ต่างประเทศ อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี เห็นถึงฝีมือและความเชี่ยวชาญการบรรเลงกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จึงมอบหมายหน้าที่ให้ทำการสอนแทนทั้งที่โรงเรียนจนัธ 79 และที่อื่นๆ ตามที่อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีประสบการณ์สอนอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสอนอยู่ที่โรงเรียนปราชญ์มิวสิคของอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี ซึ่งสอนมานานถึง 10 ปีกว่าแล้ว และสอนที่โรงเรียนกีตาร์ไทย และยังรับสอนตัวต่อตัวที่บ้าน โดยคิดค่าสอนในราคา 2,000 บาท / เดือน

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 31 การสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 32 นักเรียนกำลังศึกษาการบรรเลงกีตาร์กับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา โรงเรียนปราชญ์มิวสิค

Mahasarakham University

ในขณะที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่โรงเรียนปราชญ์มิวสิค ทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมการสอนในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการสัญจรทั่วประเทศ ชื่อโครงการ Overdrive concert Workshop อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เข้าร่วมเป็นวิทยากรในโครงการนี้ด้วย

ที่มา :http://www.prartmusic.com/pmg-musicconcert.php

ภาพประกอบ 33 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา กำลังบรรยายเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ ในงาน Overdrive concert workshop

ที่มา : http://www.prartmusic.com/pmg-musicconcert.php

ภาพประกอบ 34 ศิลปิน อาจารย์ที่ร่วมแสดงและบรรยายให้ความรู้ ในงาน Overdrive concert workshop

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีผลงานการสอนที่สำคัญและสร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักด้านกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เป็นอย่างมาก คือการสร้างสื่อการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ชื่อว่า How to play fingerstyle ซึ่งเป็นผลงานที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้ร่วมมือกับอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี เจ้าของปราชญ์มิวสิค กรุ๊ป และโรงเรียนสอนดนตรีปราชญ์มิวสิค ดำเนินโครงการผลิตสื่อการสอนที่ชื่อว่า Tone Project ซึ่งสื่อการสอนกีตาร์ How to Play Fingerstyle ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นการสอนเกี่ยวกับการบรรเลงบทเพลงในรูปแบบของ Fingerstyle Guitar

Mahasarakham University

ซึ่งลักษณะการบรรเลงกีตาร์ในเพลงรูปแบบนี้จะเป็นการบรรเลงที่สามารถบรรเลงทำนอง เสียงประสาน แนวเบสทำนองไปพร้อมๆ กัน ซึ่งจะอธิบายเกี่ยวกับเทคนิคในการบรรเลงเพลงในรูปแบบ Fingerstyle guitar เช่น เทคนิค Boom chick เทคนิค Finger-roll เทคนิค Harmonicเทคนิค Walking bass เทคนิค Double-stop และอธิบายบทเพลงของศิลปินชั้นนำในการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะดังกล่าว เช่น Chet Atkins Tommy Emmanuel Jerry Reed นอกจากนี้ยังมีศิลปินผู้เชี่ยวชาญหลายท่านเข้าร่วมโครงการ Tone project เช่น อภิสิทธ์ พงศ์ชัยศิริกุล(เอก แบล็คเฮด) จักรรินทร์ ดวงมณีรัตนชัย (ป๊อป เดอะซัน) วรวิทย์ เจริญพลนภาชัย (ป๊อป วรวิทย์) โอราฬ พรหมใจ จักรินทร์ ธีระภินันทร์ (กอล์ฟ ทีโบน) ธรรมรัตน์ ดวงศิริ (แจ็ค ธรรมรัตน์) วินัย ไตรนทีภักดี (หนึ่ง วินัย) จักรินทร์ จูประเสริฐ (ต้น ซิลิฟู) ฯลฯ
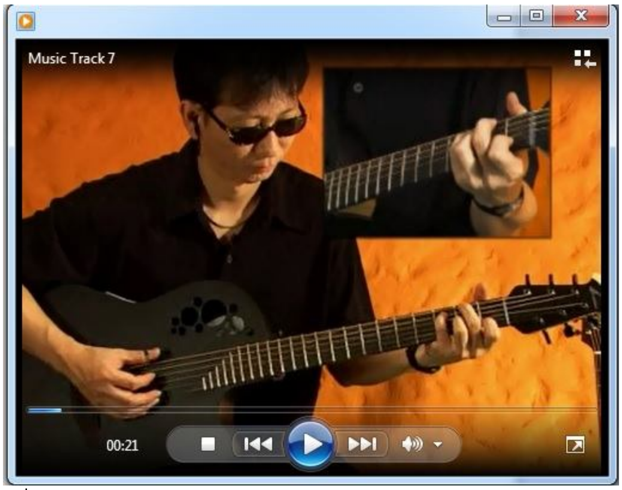
ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 35 สื่อการเรียนการสอนกีตาร์ Fingerstyle ชื่อ How to play Fingerstyle Guitar

ปัจจุบันอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีผลงานการสอนผ่านสื่อออนไลน์ กับเว็บไซต์ www.guitarthai.com ในช่วงอะคูสติก ซึ่งเป็นการสอนบทเพลงในลักษณะของฟิงเกอร์สไตล์

Mahasarakham University

ที่มา : http://www.guitarthai.com/home.asp

ภาพประกอบ 36 การสอนกีตาร์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา จากเวปไซต์ www.guitarthai.com

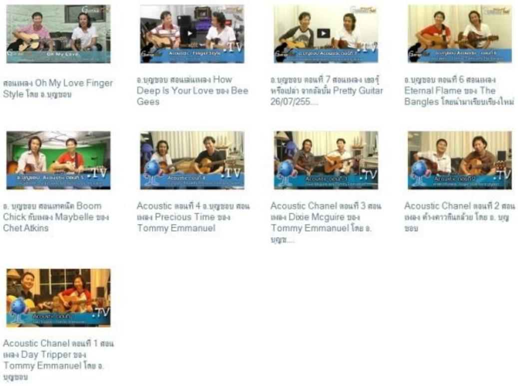

ที่มา : http://www.guitarthai.com/home.asp

ภาพประกอบ 37 จำนวนสื่อการสอนกีตาร์ผ่านสื่อออนไลน์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จากเวปไซต์ www.guitarthai.com

จากการศึกษาผลงานด้านการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา พบว่าอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นอาจารย์สอนกีตาร์ที่มีประสบการณ์ยาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลาประมาณ 21 ปี ถึงแม้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะไม่มีวุฒิทางการศึกษาเกี่ยวกับสาขาวิชาดนตรี ในระดับอุดมศึกษาแต่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาก็ได้ศึกษาจากผู้ที่มีความรู้เฉพาะทาง เช่น อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ ที่เป็นทั้งอาจารย์ที่ให้ความรู้และประสบการณ์ในการสอน ตลอดจนหมั่นฝึกฝนด้วยตนเองจนหล่อหลอมให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีความรู้ความสามารถที่ถ่ายทอดให้แก่ลูกศิษย์ได้เป็นอย่างดี

ผลงานด้านการแสดง

อาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา นอกจากจะเป็นอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและทำการสอนมายาวนานแล้ว ยังเป็นนักกีตาร์ผู้ที่มีฝีมือในการบรรเลงไม่เป็นสองรองใคร จัดอยู่ในอันดับแนวหน้าของประเทศไทย ในลักษณะของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์อาจารย์บุญชอบ ถนอม

Mahasarakham University

วงศ์ธนาได้รับโอกาสจากท่านอาจารย์ผู้ใหญ่และบุคคลรอบตัวเสมอไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการทำงาน การสอน รวมถึงโอกาสในการแสดงด้วย

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเริ่มการแสดงดนตรีจากการบรรเลงดนตรีที่ร้านอาหาร That's it โดยบรรเลงในรูปแบบวงและการบรรเลงเดี่ยว ซึ่งนับว่าเป็นสถานที่ที่สร้างชื่อเสียงและทำให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเป็นที่รู้จักเป็นอย่างมาก อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีรูปแบบการบรรเลงกีตาร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นไม่เหมือนใคร ผลงานการบรรเลงที่สร้างชื่อเสียงให้กับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา คือ ผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และการนำบทเพลงของศิลปิน เช่น Chet Atkins, Tommy Emmanuel, Jerry Reed มาแสดงที่ร้านอาหารเป็นคนแรกๆ ของประเทศไทย จนได้รับฉายาว่า 'ชอบ Atkins' ซึ่งเป็นนามสกุลของ Chet Atkins นักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ชื่อดังของอเมริกา

จากผลงานการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ จนสร้างชื่อเสียงให้กับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาและผลงานทางด้านการสอนที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น ทำให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีความรู้ความสามารถเป็นที่รู้จักในวงการดนตรีอย่างมาก อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ได้รับเชิญร่วมบรรเลงในงานแสดงต่างๆ เช่น งาน Overdrive day 2 2007 งาน Guitar hero Unplugged 2007 รายการแสดงซึ่งเป็นการบรรเลงร่วมกับศิลปินชื่อดังชาวต่างชาติ งาน Bangkok Acoustic Guitar Celebration 2009 และการแสดงที่ผสมกับการให้ความรู้ในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการ เช่น งาน Fingerstyle guitar day by อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา Overdrive Concert & Workshop on Tour 2007

ผลงานด้านการแสดงที่ได้รับเชิญร่วมบรรเลงในงานแสดงต่าง ๆ

งาน Overdrive day 2 2007 เป็นงานที่ถูกจัดขึ้นเพื่อฉลองการครบรอบ 9 ปี ของนิตยสานกีตาร์ Overdrive ซึ่งภายในงานจะมีการแสดงดนตรีมากมาย มีร้านเครื่องดนตรี ตัวแทนจำหน่าย มาเปิดร้านขายสินค้ามากมาย โดยศิลปินที่เข้าร่วมในงานครั้งนี้ อธิเช่น วงCressendo คุณเอก มันต์ โพธิพันธ์ทอง อู๊ด ยานาวา อิทธิชัย บัวแก้ว ชาตรี คงสุวรรณ อาจาย์ปราชญ์ อรุณรังสี

ที่มา : http://www.prartmusic.com/pmg-musicconcert.php

ภาพประกอบ 38 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งาน Overdrive day 2 จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2550

Mahasarakham University

ผลงานด้านการแสดงที่ได้รับเชิญร่วมบรรเลงกับศิลปินชื่อดังชาวต่างชาติ

งาน Guitar hero Unplugged 2007 เป็นงานที่เกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบอคูสติก โดยรวบรวมเอานักกีตาร์ชั้นนำของประเทศไทยมาร่วมบรรเลงในงานเดียวกัน เช่น โอฬาร พรหมใจ กอล์ฟ ทีโบน (นครินทร์ ธีระภินันทร์) ป๊อป เดอะซัน (จักรรินทร์ ดวงมณีรัตนชัย) อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา พี่ฉ่าย (สมชาย ขำเลิศกุล) ฮัคกี้ ไอเคิลมานน์ และชัย บูลส์ (วันชัย แต่งติพานิช) ซึ่งศิลปินที่ร่วมบรรเลงในครั้งนี้ก็จะมีรูปแบบการบรรเลงที่แตกต่างกันทำให้งานแสดงในครั้งนี้มีครวาม น่าสนใจอย่างยิ่ง

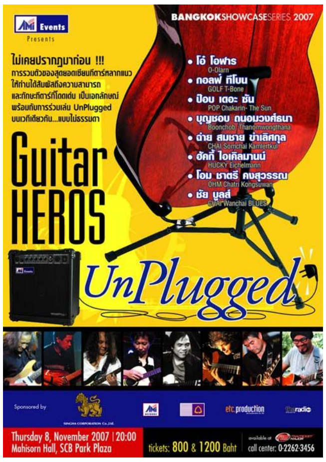

ที่มา : http://www.prartmusic.com/pmg-musicconcert.php

ภาพประกอบ 39 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งาน Guitar Heros Unplugged

งาน Bangkok Acoustic Guitar Celebration 2009 เป็นงานเทศกาลที่ไม่ใช่เพียงแค่ ผู้ที่เข้าชมจะได้ชมการแสดงต่างๆ จากศิลปินเท่านั้น แต่ผู้ที่เข้าชมยังจะได้ประสบการณ์ ความรู้ วิธีการ บรรเลงต่างๆ จากศิลปินที่ร่วมแสดงในงานอีกด้วย ซึ่งในงานครั้งนั้นศิลปินที่เข้าร่วมประกอบด้วย Tommy Emmanuel, Joe Robenson, Micheal Fix, Adam Rafferty, Masa Sumida และที่สำคัญ คือ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

Mahasarakham University

ที่มา : http://www.thaiticketmajor.com/concert/concert-detail.php?sid=645

ภาพประกอบ 40 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งาน Bangkok acoustic guitar celebration 2009

ผลงานการแสดงที่ผสมกับการให้ความรู้ในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการ

งาน Overdrive concert workshop เป็นกิจกรรมของนิตยสารกีตาร์ Overdrive ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมแบบเดินสาย เพื่อมอบความรู้ทางดนตรีให้แก่ชาวจังหวัดต่างๆ ซึ่งนอกจากจะมีการอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วยังมีการแสดงดนตรีสลับกันไปด้วย ซึ่งศิลปินที่เข้าร่วม อาทิเช่น อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสี โอฬาร พรหมใจ ชาตรี คงสุวรรณ และอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

Mahasarakham University

ที่มา : http://www.prartmusic.com/pmg-musicconcert.php

ภาพประกอบ 41 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา กำลังบรรยายเกี่ยวกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ในงาน Overdrive concert workshop ณ โรงแรมวสุ จังหวัดมหาสารคาม

งาน Fingerstyle guitar day by อ.บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา งานนี้ถูกจัดขึ้นในรูปแบบของการอบรมเชิงปฏิบัติการณ์กีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยต้องการให้ผู้ที่กำลังสนใจการบรรเลงกีตาร์ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นได้รู้จักกับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ว่าเป็นอย่างไง มีแนวคิดในการบรรเลงอย่างไร จะต้องมีพื้นฐานอย่างไรจึงจะสามารถบรรเลงได้ จึงทำเรื่องเชิญอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามาเป็นวิทยากรในการจัดอบรม ซึ่งบรรยายในเรื่องเทคนิค เรื่องทักษะ เรื่องประพันธ์ เช่นการนำเพลงธรรมดามาเรียบเรียงเป็นแบบฟิงเกอร์สไตล์ หรือว่าเพลงที่เป็นแบบฟิงเกอร์สไตล์อยู่แล้ว จะนำมาฝึกซ้อมจควรจะฝึกยังไง ซึ่งงานนี้จัดโดยร้านทอมสตูดิโอและศูนย์เยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น ในงานวันนั้นนอกจากอาจารย์บุญชอบ แล้วยังมีศิลปินอื่นๆ มาร่วมในงาน เช่น แชมป์ ธนัช เมทะนะยานนท์ แชมป์จากการประกวดกีตาร์แห่งประเทศไทยครั้งที่ 5 และ อาจารย์พิจักษณ์ วีระไทย ซึ่งมีชื่อเสียงในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

Mahasarakham University

ที่มา : Tomstudio

ภาพประกอบ 42 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ งานFingerstyle guitar day By อ.บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา วันที่ 20 กันยายน 2555 ณ ศูนย์เยาวชนและครอบครับ จังหวัดขอนแก่น

ผลงานของอาจารย์ชอบ ถนอมวงศ์ธนา นอกจากการสอนในห้องเรียนแล้วอาจารย์ชอบ ถนอมวงศ์ธนา ยังมีผลงานการแสดงตามสถานที่ต่างๆทั้งในรูปแบบของการแสดงเพียงอย่างเดียวและการแสดงในเชิงของการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้อาจารย์ชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีชื่อเสียงจากผมงานการแสดงอย่างจาก แม่กระทั้งบางการแสดงได้ร่วมบรรเลงในงานเดียวกับศิลปินชาวต่างชาติ ซึ่งถือได้ว่าอาจารย์ชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นตัวแทนของนักกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยก็ว่าได้ นักจากงานแสดงแล้วผลงานอีกอย่างหนึ่งในฐานะของศิลปินก็คือได้ร่วมบันทึกเพลงการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในอัลบั้ม Pretty guitar ของอาจารย์เด่น วิจักษณ์โยธิน ซึ่งยิ่งทำให้เห็นได้ว่าอาจารย์บุญชอบมีฝีมือในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่ได้รับการยอมรับในประเทศไทย

ผลงานด้านการเรียบเรียง

ในช่วงเวลาที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้ทำการสอนอย่างต่อเนื่องและแสดงดนตรีอย่างเป็นระยะ อาจารย์บุญชอบได้เขียนบทความลงในนิตยสารดนตรีที่มีชื่อว่า Overdrive ซึ่งเป็นนิตยสารเกี่ยวกับกีตาร์ที่มีชื่อเสียงอย่างมากในประเทศไทย ซึ่งถือว่านิตยสารเล่มนี้เป็นเพียงไม่กี่เล่มที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับดนตรี เฉพาะในเรื่องของกีตาร์ที่สมบูรณ์แบบในประเทศไทยโดยมีอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังษี เป็นบรรณาธิการและยังเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อวงการกีตาร์ในประเทศไทยคนหนึ่ง เป็นผู้บุกเบิกวงการกีตาร์ของประเทศไทยในด้านการเขียนตำรา ทำสื่อการสอน และจัดให้มีการแสดงผลงานศิลปินต่างชาติในประเทศไทย เป็นผู้พลิกรูปแบบการบรรเลงกีตาร์ของศิลปินในประเทศหลายต่อหลายคน อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังสีและอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนายังเป็นทั้งลูกศิษย์และเพื่อนร่วมงานมาอย่างยาวนาน

Mahasarakham University

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 43 นิตยสารกีตาร์ Overdrive ฉบับที่ 133 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2552

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้รับหน้าที่เป็นคอลัมนิสในนิตยสารกีตาร์ Overdrive โดยมีชื่อคอลัมน์ว่า อะคูสติกกีตาร์ เป็นคอลัมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกีตาร์อะคูสติกในรูปแบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะลงโน้ตเพลงประกอบกับการเขียนบรรยาย อธิบายเพลงด้วย ซึ่งอาจารย์บุญชอบจะต้องเรียบเรียงเพลงเพื่อลงในนิตยสารดนตรี Overdrive หรือเป็นการนำเสนอบทเพลงที่น่าสนใจ

โดยเนื้อหาในการอธิบายอาจารย์ บุญชอบถนอมวงศ์ธนา จะพูดถึงรายละเอียดของบทเพลงว่าเป็นอย่างไรเช่นในบทเพลง I'LL SEE YOU IN MY DREAM จะอยู่ในบันไดเสียง D major เทคนิคที่ใช้ในการบรรเลงที่น่าสนใจในบทเพลงนี้คือ เทคนิคการบูมชิค หรือแม้แต่กระทั่งประวัติของบทเพลง ศิลปินที่ประพันธ์เพลง และที่สำคัญคือการแนะนำวิธีการซ้อมในแต่ล่ะบทเพลงว่าต้องซ้อมอย่างไร มีจุดสำคัญของบทเพลงตรงไหน ผลงานการเรียบเรียงเพลงในนิตยสารกีตาร์ Overdrive ดังตัวอย่าง

Mahasarakham University

I'LL SEE YOU IN MY DREAM

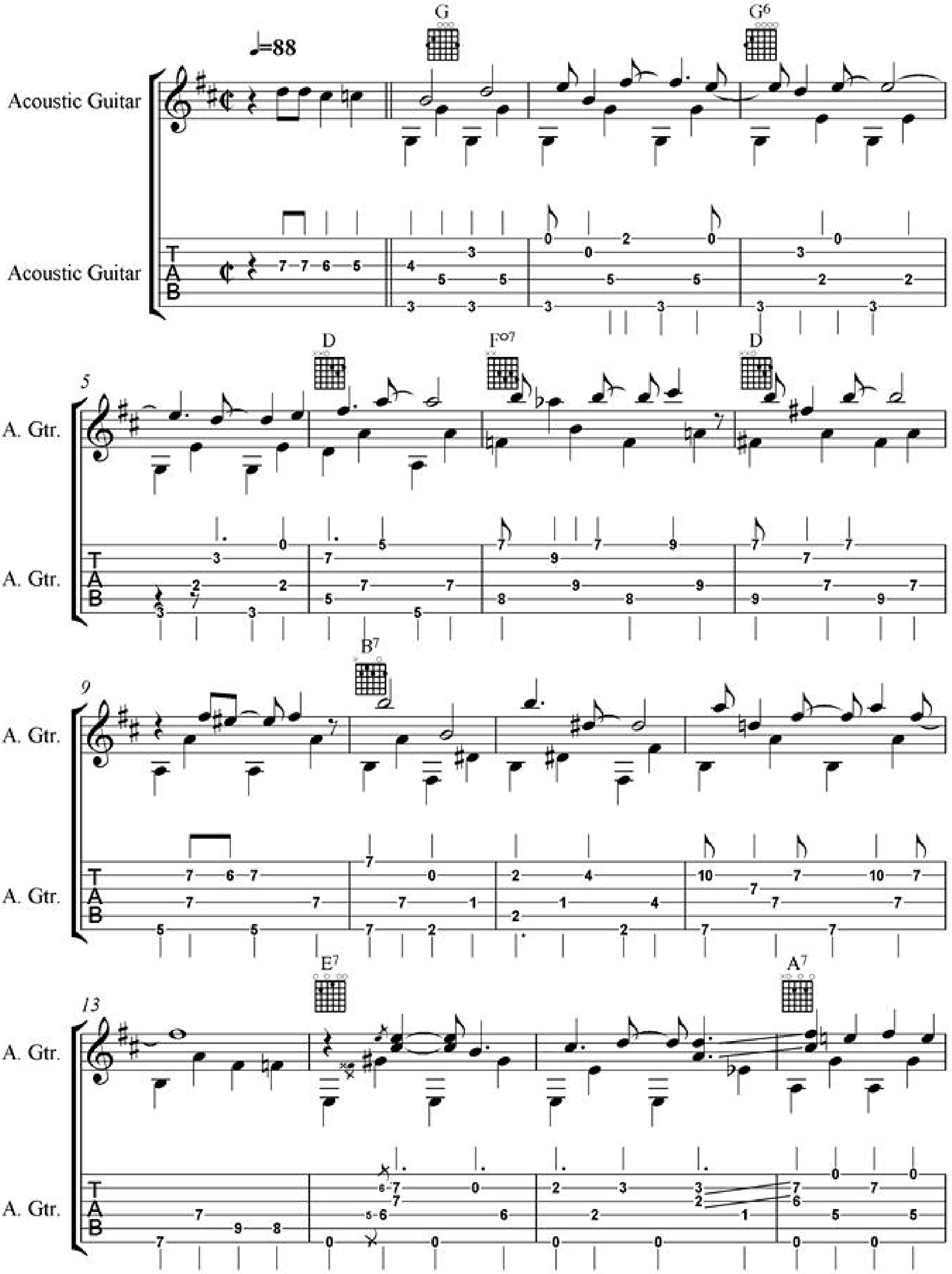

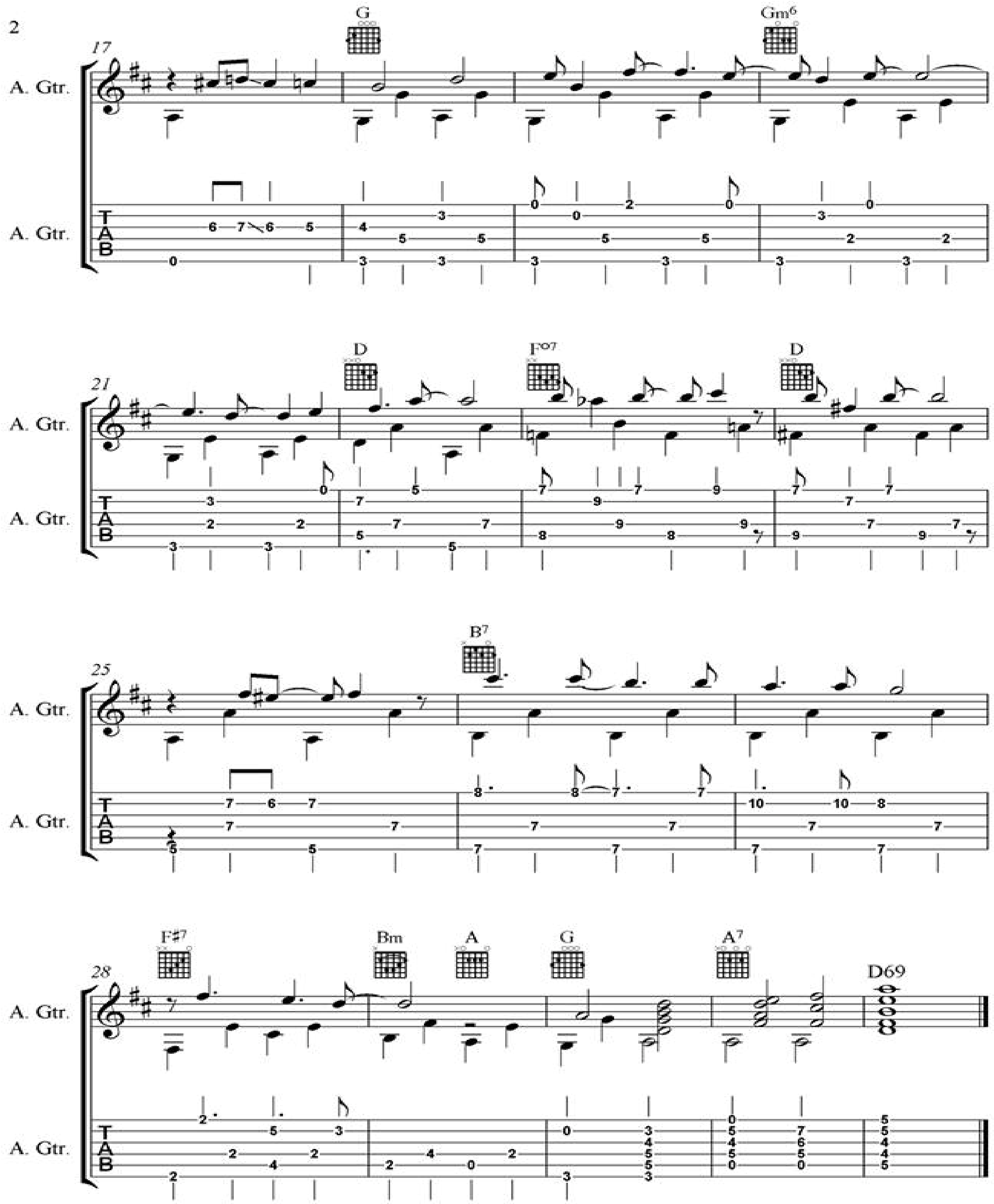

ที่มา : นิตยสารกีตาร์ Overdrive ฉบับที่ 127 เดือน กุมภาพันธ์ 2552

ภาพประกอบ 44 เพลง I'LL SEE YOU IN MY DREAM ผลงานการเรียบเรียงเพลงในนิตยสารกีตาร์ Overdrive

Mahasarakham University

เพลงของศิลปินกีตาร์ Fingerstyle ที่อาจารย์บุญชอบคัดเลือกในนิตยสารกีตาร์ Overdrive ดังตัวอย่าง

CANNONBALL RAG
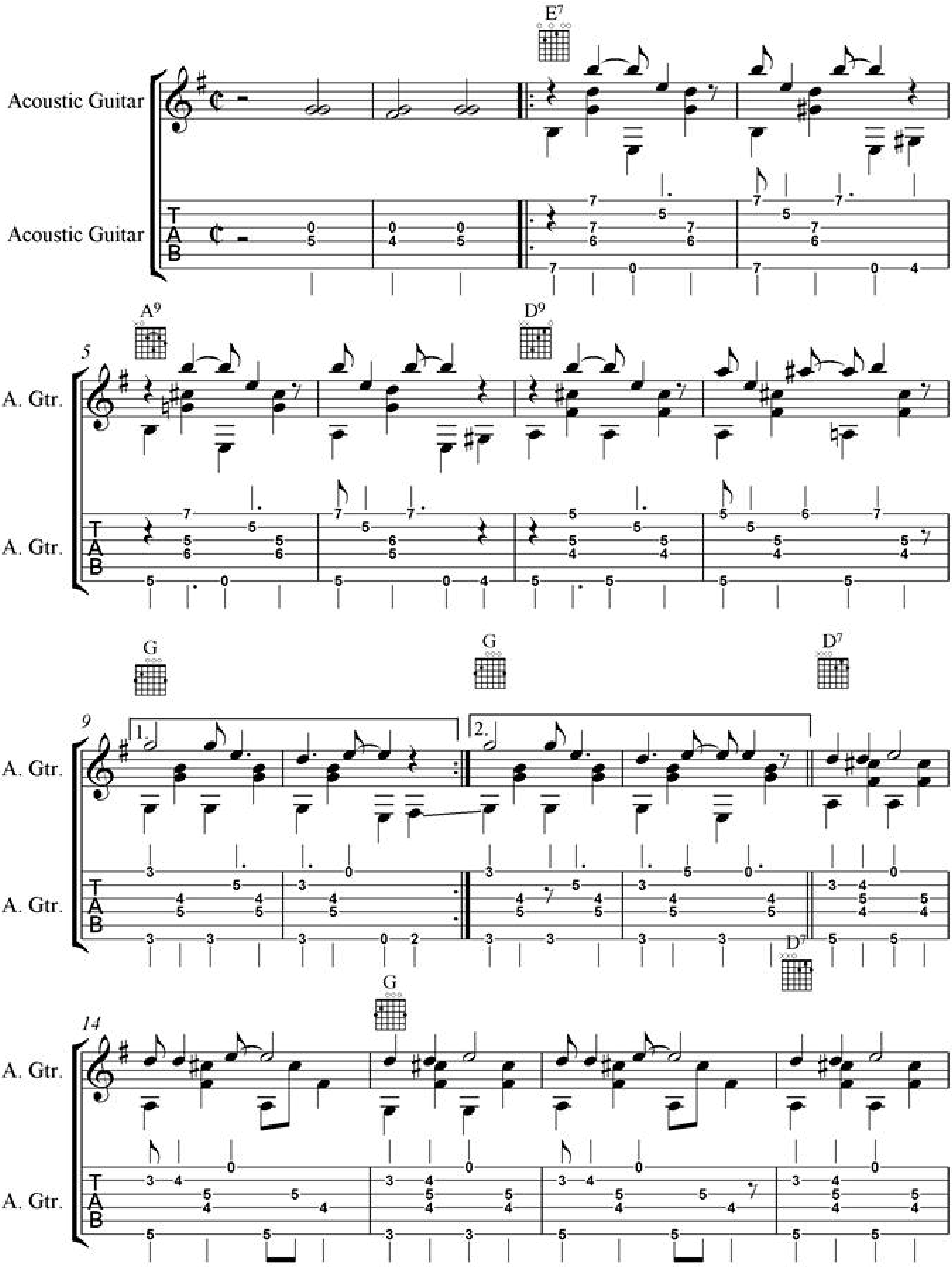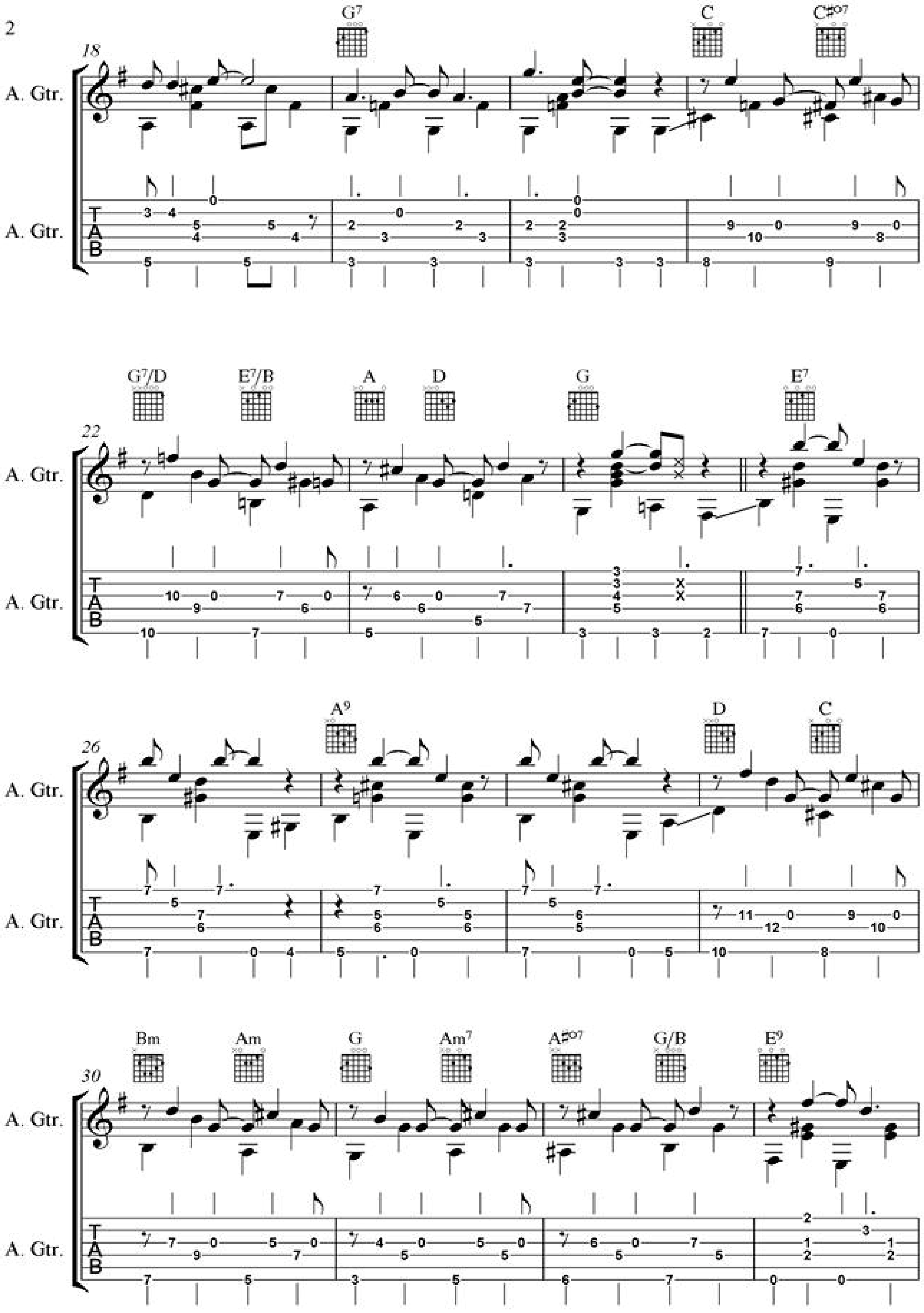
2
18
A. Gtr.
G7
C
C#o7
22
G7/D
E7/B
A
D
G
E7
26
A9
D
C
30
Bm
Am
G
Am7
A#o7
G/B
E9
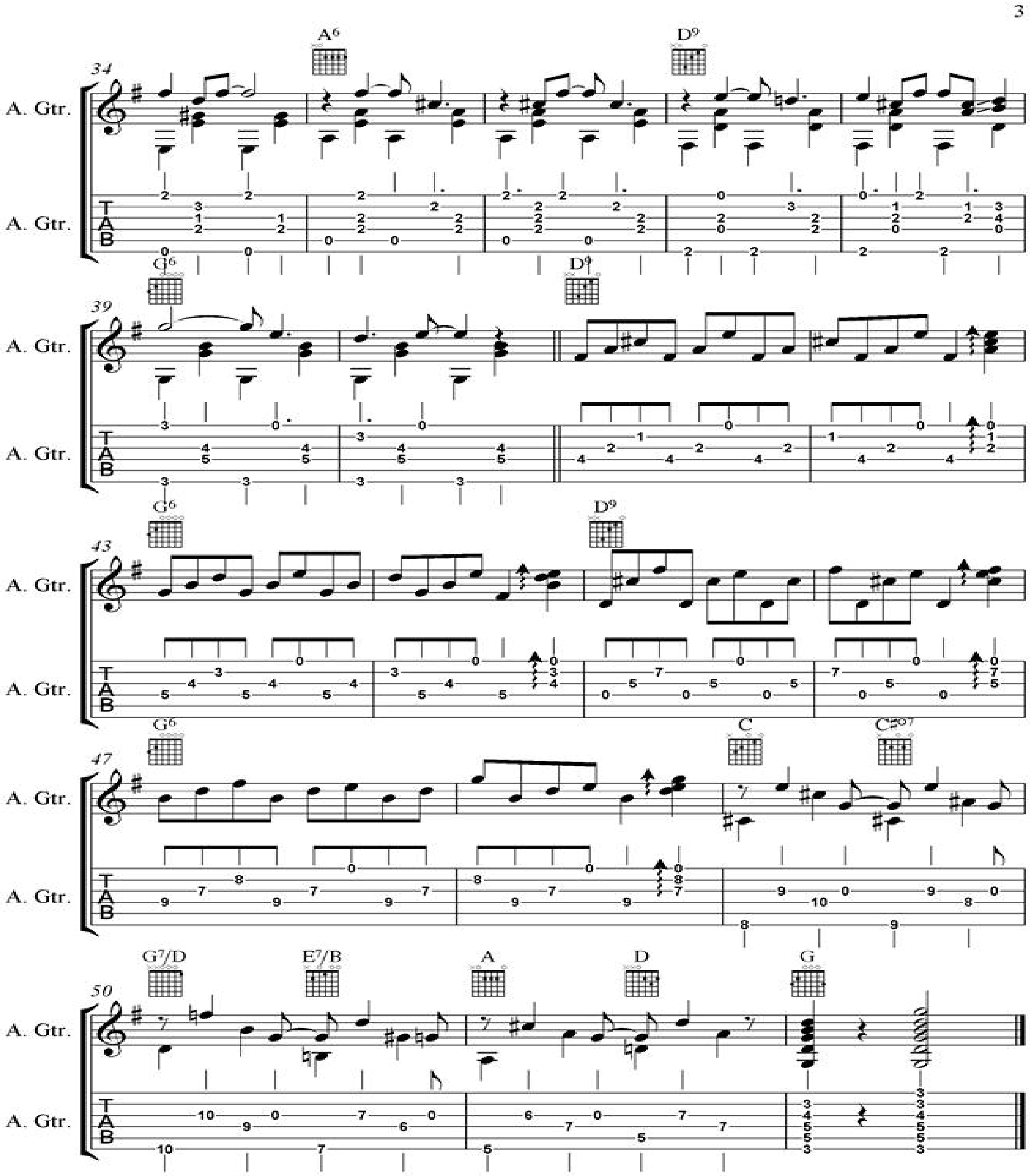
ที่มา : นิตยสารกีตาร์ Overdrive ฉบับที่ 127 เดือน กุมภาพันธ์ 2552

ภาพประกอบ 45 เพลง Cannonball rag ผลงานการเรียบเรียงเพลงในนิตยสารกีตาร์ Overdrive

Mahasarakham University

นอกจากการที่อาจารย์บุญชอบทำหน้าที่เป็นคอลัมนิสในนิตยสารดนตรี Overdrive แล้ว อาจารย์บุญชอบยังเคยมีผลงานการเรียบเรียงเพลง บันทึกเสียงเป็นอัลบั้มอีกด้วยซึ่งเป็นบทเพลงที่มีความไพเราะมาก มีชื่อว่า Pretty guitar มีออกมาโดยกันทั้งหมด 3 อัลบั้มทั้งหมด 36 เพลงโดยผลงานชิ้นนี้ได้รวบรวมบทเพลงอมตะของค่ายแกรมมี่หลายเพลงโดยการจัดการของค่ายเพลง LIVIN'G ในเครือของบริษัทแกรมมี่ โดยในอัลบั้มนี้ได้รวบรวมศิลปิน นักดนตรีที่มีฝีมือในการบรรเลงกีตาร์อะคูสติกในประเทศมาร่วมบรรเลงถึง 9 ท่าน คือ อาจารย์เด่น วิจักษณ์โยธิน คุณสุริยา พึ่งธงไทย คุณชีพชนก ศรียามาตย์ คุณมาริสา พละกุญชร คุณทักษ์ เหล้กกล้า คุณชวลัน บัณฑิตย์ คุณกฤตวิทย์ กันจงกิตติพร คุณกฤษณ์ บาลไทยสงค์ และที่สำคัญขาดไม่ได้คือ อาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา ซึ่งอาจารย์บุญชอบได้ร่วมเรียบเรียงดนตรีใหม่และบรรเลงในทั้ง 3 อัลบั้มทั้งหมด 3 บทเพลง คืออัลบั้มที่ 1 เพลงที่ 8 เธอรู้รึเปล่า อัลบั้มที่2 เพลงที่ 6 วิมานดิน และอัลบั้มที่ 3 เพลงที่ 5 ของเพียงที่พักใจ ดังภาพประกอบ 45 - 47

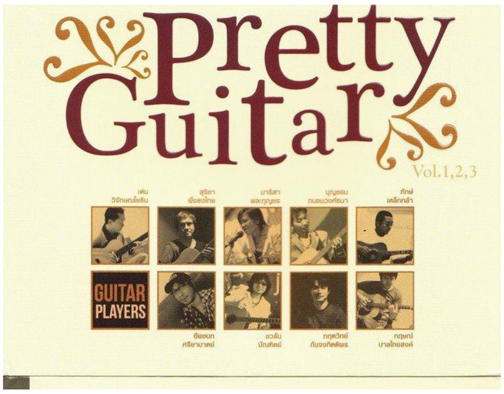

ที่มา : http://www.denfingerstyle.com/vdo_detail.php?neId=71

ภาพประกอบ 46 หน้าปกกล่องบรรจุแผ่น CD ชุด Pretty Guitar

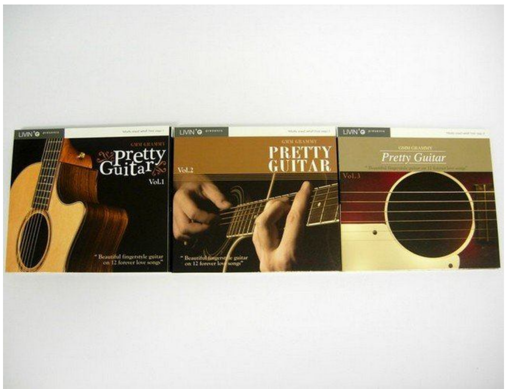

ที่มา : http://www.denfingerstyle.com/vdo_detail.php?neId=71

ภาพประกอบ 47 หน้าปกกล่องบรรจุแผ่น CD ชุด Pretty Guitar ทั้งสามชุด

Mahasarakham University

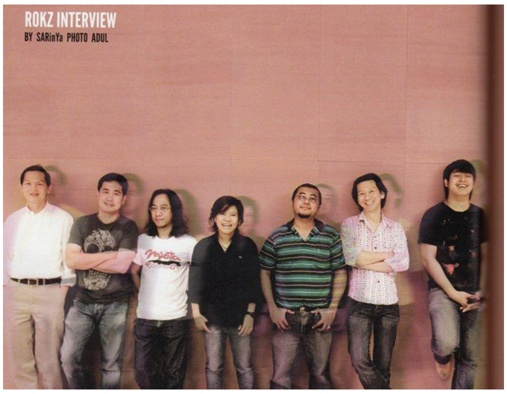

ที่มา : http://www.denfingerstyle.com/vdo_detail.php?neId=65

ภาพประกอบ 48 ถ่ายรวมศิลปินที่ร่วมบรรเลงในอัลบั้มชุด Pretty guitar ประกอบด้วย อาจารย์เด่น วิจักษณ์โยธิน กฤตวิทย์ กันจงกิตติพร ชีพชนก ศรียามาตย์ มาริสา พละกุญชร ทักษ์ เหล็กกล้า อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาและ กฤษณ์ บาลไทยสงค์ (เรียงลำดับจากซ้ายไปขวา)

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาและผลงานของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ได้แสดงให้เห็นถึงความมุมานะ อุตสาหะและความเพียรพยายามของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจากเด็กต่างจังหวัดจากจังหวัดยะลาที่มีความรักในเสียงเพลง โดยเฉพาะเสียงกีตาร์มาตั้งแต่วัยเด็ก ได้รับแรงบันดาลใจจากครอบครัว โดยเฉพาะคุณพ่อคุณแม่ที่ให้การสนับสนุนถึงแม้ว่าในยุคนั้นจะมีค่านิยมทางความคิดเกี่ยวกับงานดนตรีนาฏศิลป์ว่าเป็นอาชีพเต้นกินรำกิน หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ก็ได้เข้ามาศึกษาต่อที่กรุงเทพมหานครซึ่งถือเป็นโอกาสที่ทำให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เปิดโลกกว้างทางด้านดนตรี ถึงแม้ว่าอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะไม่ได้ศึกษาด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษาก็ไม่เป็นอุปสรรคสำหรับอาจารย์บุญชอบที่จะศึกษาทางด้านดนตรี เพราะอาจารย์บุญชอบเริ่มศึกษาการบรรเลงกีตาร์จากพี่ชาย ญาติพี่น้อง และศึกษาด้วยตนเองจากนิตยสารดนตรีชื่อดังในยุคสมัยนั้นชื่อ Quietstrom ซึ่งอาจารย์บุญชอบก็ศึกษาจนประสบปัญหาไม่เข้าใจในหลายๆ เรื่องจากการศึกษาด้วยตนเองจากนิตยสาร Quietstrom โดยในขณะนั้นอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ เป็นบรรณาธิที่การอยู่ จากนิตยสาร Quietstrom อาจารย์บุญชอบ จึงได้เริ่มเรียนดนตรี กีตาร์อย่างจริงจังกับอาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ เป็นครั้งแรก หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบก็ศึกษากับอาจารย์อีกหลายๆ ท่านซึ่งล้วนแล้วแต่มีชื่อเสียงระดับประเทศ จากการที่อาจารย์บุญชอบได้ศึกษากับอาจารย์ที่มีชื่อเสียงทำให้อาจารย์บุญชอบได้ขึ้นมาสอนแทนอาจารย์บ้างเป็นครั้งคราว สุดท้ายอาจารย์บุญชอบได้สอนท่านอาจารย์อย่างจริงจัง ซึ่งจุดนี้ทำให้อาจารย์บุญชอบเริ่มมีผลงานเกี่ยวกับด้านการสอน ซึ่งนั้นขณะเดียวกันอาจารย์บุญชอบก็ได้รับแสดงดนตรีตามที่ต่างๆ และจากการเล่นดนตรีตามที่ต่างๆทำให้อาจารย์บุญชอบได้มีโอกาสได้บรรเลงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งอาจารย์บุญชอบได้นำทักษะจากการสอนมาใช้ในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ในขณะนั้น ซึ่งในประเทศในขณะนั้นยังมีผู้ที่บรรเลงกีตาร์ในรูปแบบนี้น้อย จากการที่อาจารย์บุญชอบ บรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ อย่างต่อเนื่องและมีชื่อเสียง อาจารย์บุญชอบ จึงมีผลงานสื่อการสอนกีตาร์ชื่อว่า How to play fingerstyle ออกจำหน่ายทั่วประเทศ

อีกทั้งเป็นคอลัมน์นิสในนิตยสารกีตาร์ Overdrive เป็นการทำให้ชื่อเสียงของอาจารย์บุญชอบมีผู้คนรู้จักอย่างมาก ซึ่งส่งผลทำให้อาจารย์บุญชอบ ได้รับเชิญร่วมบรรเลงในงานแสดงดนตรีต่างๆ และร่วมออกอัลบั้มเพลงจำหน่าย

กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา หลักสูตรการเรียนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้คิดค้นขึ้นจากประสบการณ์ที่เคยศึกษาจากอาจารย์หลายๆ ท่าน ที่มีความรู้ความสามารถในระดับประเทศ ซึ่งอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เคยศึกษาการบรรเลงกีตาร์ รวมถึงทฤษฎีดนตรีต่างๆ จากอาจารย์หลายท่าน เช่น อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์ อาจารย์พจนันท์ เศวตนันต์ อาจารย์สุวิทย์ กลิ่นสมิธ และอาจารย์ปราชญ์ อรุณรังษี ผนวกกับประสบการณ์การสอนโดยการลองถูกลองผิดมาอย่างยาวนาน จนเกิดเป็นแนวคิดและหลักการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีแนวคิดและหลักการสอน โดยอาศัยความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่มีการแบ่งระดับวัยวุฒิของผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ที่สนใจเรียนมาเรียนกับอาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา นั้นมีความตั้งใจที่จะเรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์อยู่แล้ว จึงทำให้จัดการเรียนการสอนได้ง่าย โดยแนวคิดหลักของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีแนวคิดหลักคือสามารถปฏิบัติได้ ร้องได้ มีทักษะการฟังที่ดีหรือหูไม่เพี้ยน ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอ พร้อมวิเคราะห์ตามเนื้อหาของการเรียนการสอน ซึ่งมีระยะเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตรทั้งหมดประมาณ 48-50 ชั่วโมง โดยเรียนอาทิตย์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาประมาณ 1 ปี โดยในหลักสูตรจะแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน

ในกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ขั้นพื้นฐานของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา นั้น ในครั้งแรกที่ผู้เรียนได้ทำการสมัครเข้ามาเพื่อศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์กับอาจารย์บุญชอบ อย่างแรกที่สุดอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะทำการทดสอบก่อนทำการเรียนการสอน เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ในการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานมากน้อยเพียงใด โดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะให้ผู้เรียนทดสอบโดยการบรรเลงกีตาร์พร้อมกับการร้องเพลงประกอบไปพร้อมๆกันโดยไม่กำหนดเพลง หากผู้เรียนไม่สามารถบรรเลงกีตาร์ไปพร้อมกับการร้องได้หรือไม่ยอมร้องเพราะเกิดอาการเขินอาย อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาก็จะเปลี่ยนวิธีการ โดยให้ผู้เรียนร้องเพียงอย่างเดียวและอาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนาจะเป็นผู้บรรเลงกีตาร์ให้ เพื่อพิจารณาทักษะและประเมินพื้นฐานของผู้เรียน จากการที่อาจารย์บุญชอบได้มีการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้บรรเลงกีตาร์พร้อมกับร้องเพลงไปพร้อมๆ กันนั้นเพื่อที่จะทดสอบทักษะในเรื่องของการฟังและจังหวะ สิ่งสำคัญที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะทดสอบทักษะเกี่ยวกับหูหรือการฟังและจังหวะก็เพราะหากผู้เรียนมีทักษะเกี่ยวกับหูหรือการฟังที่ไม่ดีแล้วจะทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาขึ้นในขณะทำการเรียนการสอนคือไม่สามารถแยกเสียงตัวโน้ตที่ถูกต้องได้หรือที่เรียกว่าหูเพี้ยนซึ่งแก้ยากมาก ส่วนต่อไปในเรื่องของจังหวะคือหากผู้เรียนจังหวะไม่ดีก็จะไม่สามารถบรรเลงได้เพราะการบรรเลงกีตาร์นั้นจะต้องใช้ความสัมพันธ์ของมือซ้ายและมือขวาในการบรรเลง แต่อย่างไรก็ตามถ้าผู้เรียนมีปัญหาในเรื่องของทักษะการฟังและจังหวะอาจารย์บุญชอบถนอมวงศ์ธนา จะมีแบบฝึกหัดให้ผู้เพื่อฝึกฝน

Mahasarakham University

พัฒนา และผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้เรียนที่ดีก็จะสามารถบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้อย่างแน่นอน ส่วนมากปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่มีเรียนการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์กับอาจารย์บุญชอบนั้น มักจะมีปัญหาในเรื่องของเวลาเพราะผู้เรียนส่วนมากมักจะเป็นคนวัยทำงานซึ่งอาจจะมีภาระในเรื่องของการงาน ซึ่งอาจจะไม่มีเวลาฝึกซ้อม และจุดประสงค์ในการเรียนอาจจะไม่ใช้เพื่อความเป็นเลิศแต่จะเน้นในเรื่องของการบรรเลงเพื่อความสามารถพิเศษและผ่อนคลาย

หลักจากผู้เรียนได้ทดสอบพื้นฐานการบรรเลงกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ก็จะทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา พิจารณาและสามารถวางแผนได้ว่าควรจะเริ่มต้นทำการสอนและอธิบายในหัวข้อการสอนต่างๆ กับผู้เรียนแต่ละคนอย่างไร ซึ่งเอกสารประกอบการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะแจกให้ผู้เรียนทุกๆ คนเหมือนกันแต่ก็จะอธิบายแตกต่างกันเล็กน้อยขึ้นอยู่กับพื้นฐานของผู้เรียนเนื้อหาการเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานตามกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

1. การอ่านโน้ต

ในหัวข้อการอ่านโน้ตจะเป็นการอธิบายให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่านโน้ต ว่ามีความจำเป็นในการศึกษาต่อยอดในด้านดนตรีอย่างไร ซึ่งจะมีหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ ค่าของของตัวโน้ต สัญลักษณ์ต่างๆ ทางการอ่านโน้ต รูปแบบของโน้ตตัวหยุด การอ่านโน้ตเขบ็ต 1 ชั้น การอ่านโน้ตเขบ็ต 2 ชั้น การอ่านโน้ตสามพยางค์ การอ่านโน้ตประจุด การอ่านเครื่องหมายไทล์ วิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์ ซึ่งแต่ละหัวข้อจะมีตัวอย่างและแบบฝึกหัดประกอบทุกหัวข้อ

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องค่าของของตัวโน้ต

ค่าของตัวโน้ต (Duration of Note)

Whole Note (โฮลโน้ต) คือ โน้ตเต็มค่า (โน้ตตัวกลมบ้านเราแต่กรุณา อย่าใช้)

Half Note(ฮาร์ฟโน้ต) คือ โน้ตครึ่งค่า (โน้ตตัวขาว)

Quarter Note (ควอเตอร์โน้ต) คือ โน้ตแบ่งสี่ (โน้ตตัวดำ)

Eighth Note (เอ็ทโน้ต) คือ โน้ตแบ่งแปด (โน้ตเขบ็จ1ชั้น)

(โน้ตทุกตัวเราไม่สามารถบอกค่าได้ว่า มีกี่บีท จนกว่าจะกำหนด Time Signature

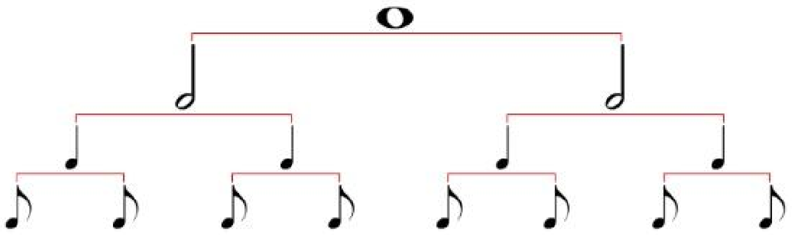

แนะนำให้รู้จักเครื่องหมายต่างๆ และ อัตราส่วนของโน้ต

G Clef = กุญแจบอกระดับ Staff โดยหัวกุญแจ เริ่มจากบรรทัดที่ 2 ของ Staff (ซึ่งก็คือโน้ต G

Time Signature = เครื่องหมายกำหนดการรวมตัวของบีท 4/4 หมายถึง ในหนึ่งห้อง(Bar & Measure) มี 4 บีท และใช้ Quarter-note เป็นตวเดินบีท] ซึ่งถ้าเลขของ Time signature ตัวล่างไม่ใช้เลข 4 ค่าโน้ตจะเปลี่ยนไป เบื้องต้นให้เข้าใจตอนนี้ก่อน แต่ต้องจำไว้

ค่าโน้ตไม่ตายตัว

Bar line = เล่นกั้นห้อง

Double barline = เส้นคู่สองเส้น ใช้กั้นห้องเพลง และ ตอนจบเพลง

Bar หรือ Measure = พื้นที่ระหว่างเส้นกั้นห้อง 2 เส้น กำหนดค่าโดย Time signature

Beat (บีท) = ค่ากำหนดจังหวะดนตรี

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 49 เอกสารประกอบการสอนเรื่องค่าของของตัวโน้ต

เอกสารประกอบการสอนเรื่องสัญลักษณ์ต่างๆ ทางการอ่านโน้ต

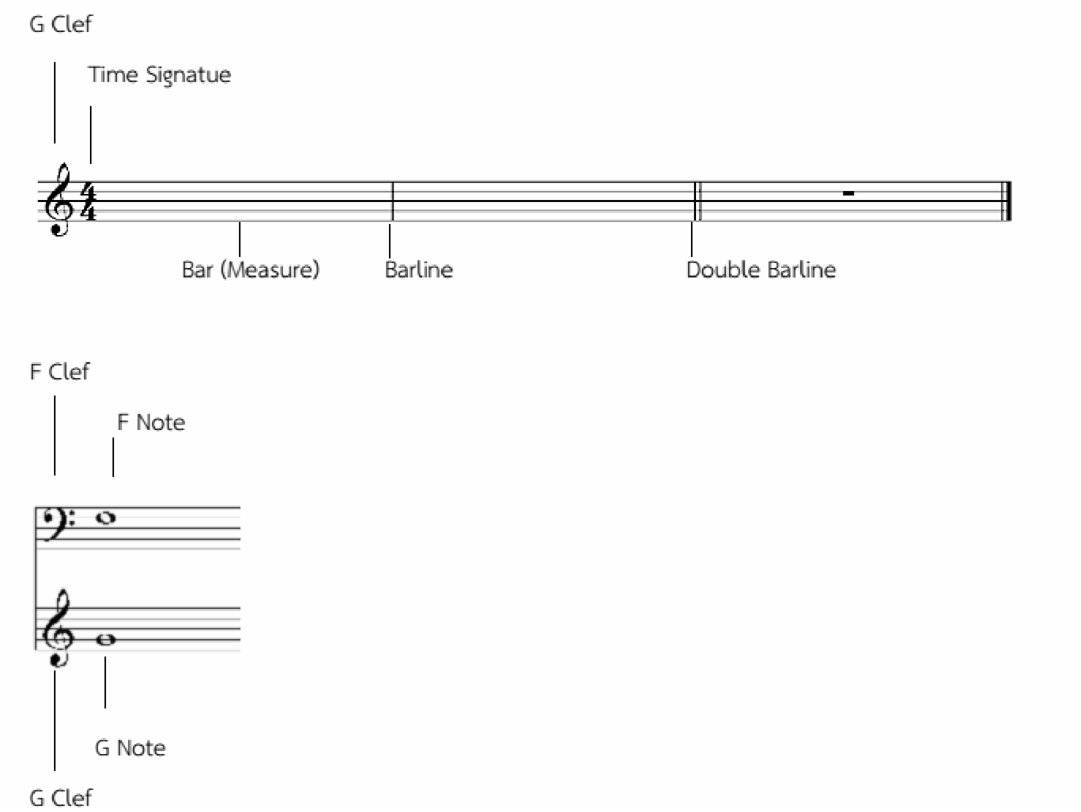

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 50 เอกสารประกอบการสอนเรื่องสัญลักษณ์ต่างๆ ทางการอ่านโน้ต

Mahasarakham University

แบบฝึกหัดเรื่องการอ่านโน้ตเขบ็ต 2 ชั้น เอกสารประกอบการสอนเรื่องการอ่านโน้ตเขบ็ต 2 ชั้น

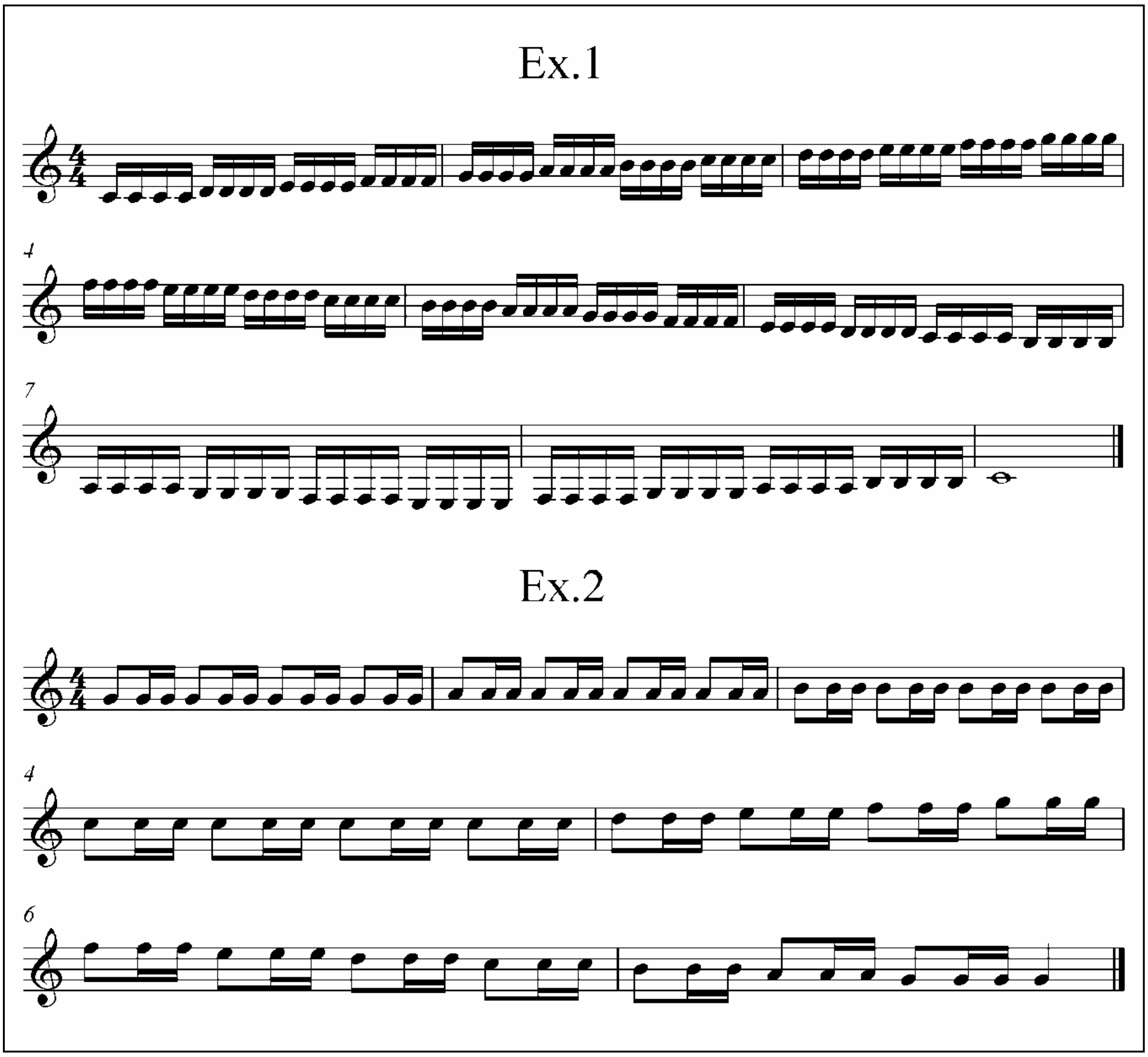

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 51 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการอ่านโน้ตเขบ็ต 2 ชั้น

Mahasarakham University

วิธีจำโน้ตบนคอกีตาร์

เริ่มจากโน้ตบนสาย 6 ให้ได้ ใน Natural key (ไม่มี Accidental)ใน 1 Octave ให้ได้ เพื่อจะได้เห็นภาพรวมของโน้ต ธรรมชาติของเสียงโน้ตจะห่างกัน 1 เสียง (บนกีตาร์ คือ 2 เฟร็ต) แต่เสียงโน้ต B กับ C และ E กับ F จะห่างกัน ½ เสียง (บนกีตารี คือ 1 เฟร็ต หรือติดกัน) (ต่อด้วยสาย 5 ในลักษณะเดียวกัน)

เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์

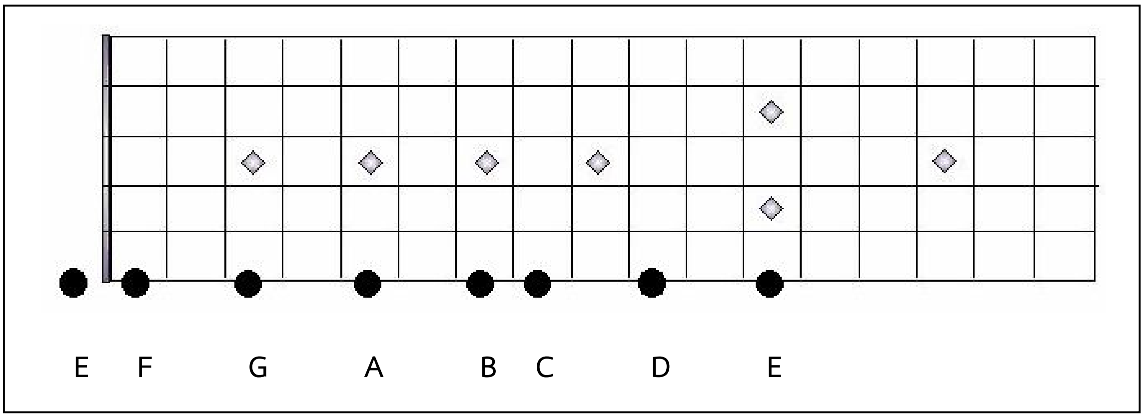

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 52 เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์

ใช้รูปแบบของ สามเหลี่ยม) Triangle Shape (ในการจำและเปรียบเทียบเปลี่ยนเป็นโน้ตตัวอื่นๆ ให้ทั่วคอกีตาร์) Fingerboard

เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์

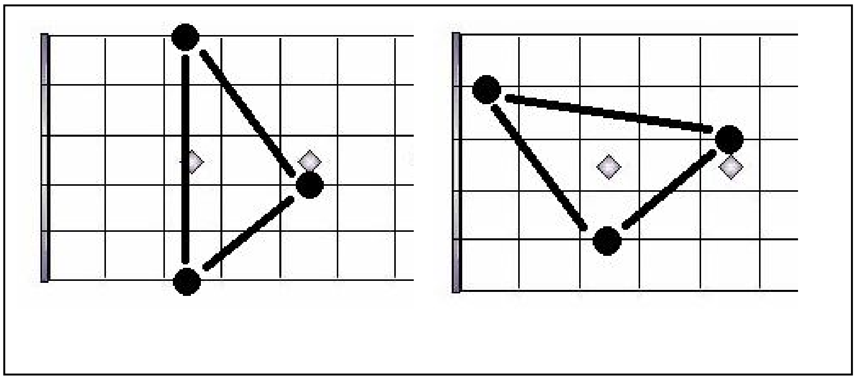

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 53 เอกสารประกอบการสอนเรื่องวิธีการจำโน้ตและตำแหน่งของโน้ตบนคอกีตาร์

Mahasarakham University

2. คอร์ดและจังหวะ

ในหัวข้อคอร์ดและจังหวะจะเป็นการอธิบายให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของหน้าที่ของการบรรเลงกีตาร์ประกอบจังหวะหรือการดีดคอร์ด เรียนรู้การอ่านโน้ตสำหรับการดีดคอร์ดกีตาร์และเรียนรู้รูปแบบการจับคอร์ดกีตาร์ประเภทต่างๆ ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้ การจับคอร์ดประเภท เมเจอร์ (Major) ไมเนอร์ (Minor) และ ดอมิแนนท์เซเว่น (Dominant 7 th) ในรูปแบบสายเปิด การจับเพาเวอร์คอร์ด (Power chord) การจับคอร์ดเซเว่นในรูปแบบต่างๆ ทางเดินคอร์ดในดนตรีบลูส์ ซึ่งแต่ละหัวข้อจะมีตัวอย่างและแบบฝึกหัดประกอบทุกหัวข้อ

เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ด ประเภท เมเจอร์ (Major) ไมเนอร์ (Minor) ในรูปแบบสายเปิด

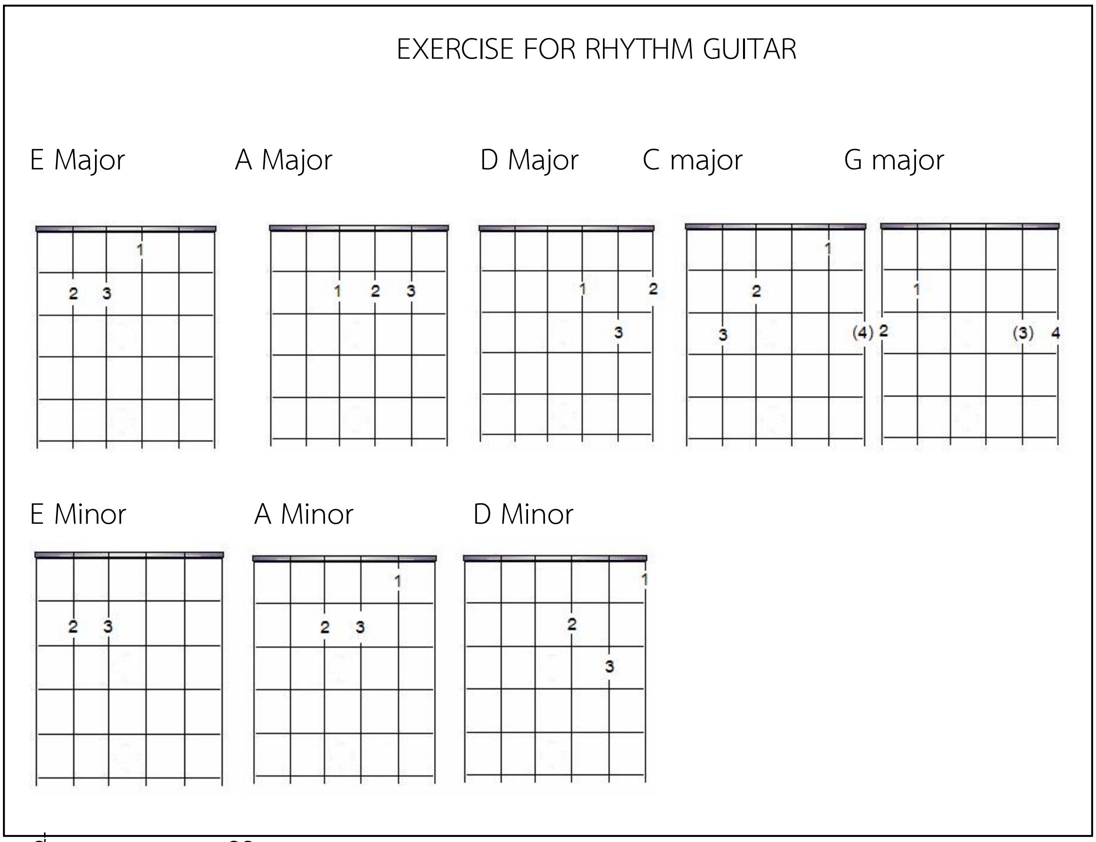

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 54 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ด ประเภท เมเจอร์ (Major) ไมเนอร์ (Minor) ในรูปแบบสายเปิด

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ดดอมิแนนท์เซเว่น (Dominant 7 th) ในรูปแบบสายเปิด

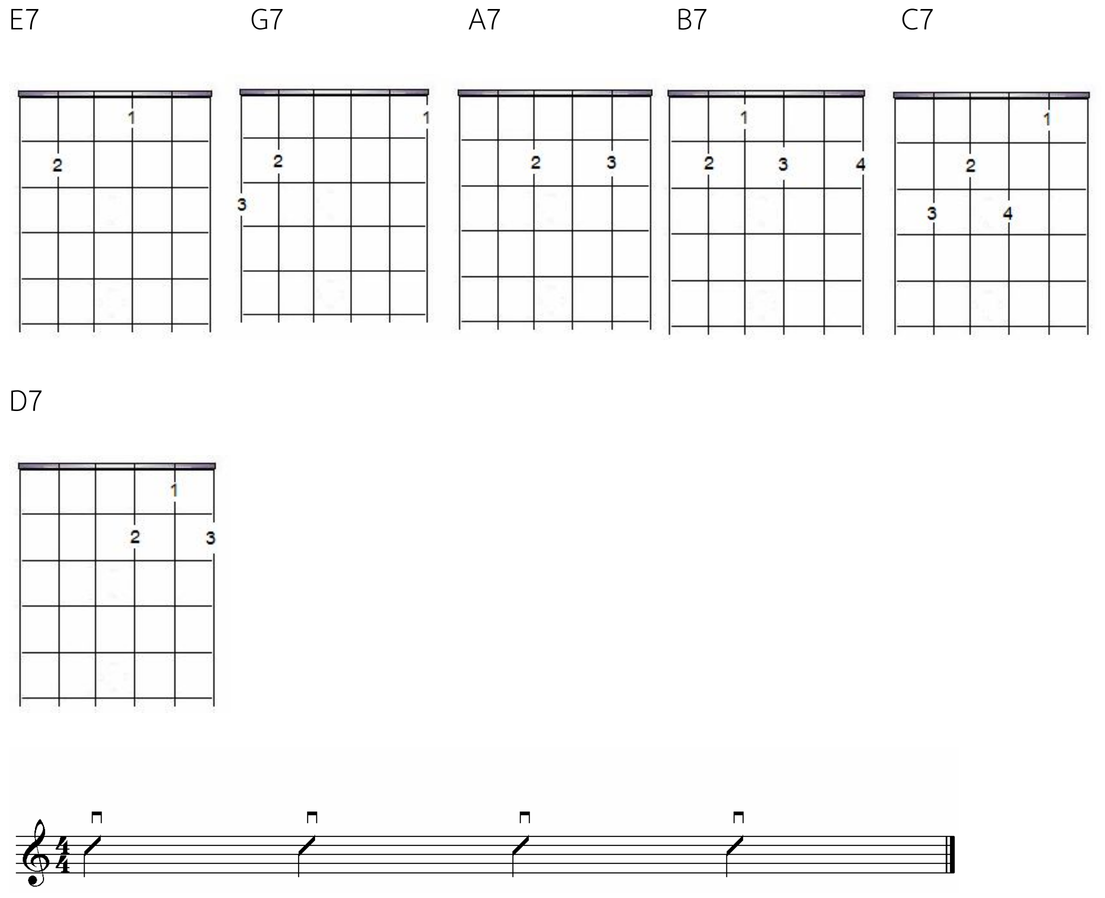

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 55 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ดดอมิแนนท์เซเว่น (Dominant 7 th) ในรูปแบบสายเปิด

Mahasarakham University

คอร์ด Power Chord

คือ คอร์ดที่ประกอบจากตัวที่ 1 และตัวที่ 5 เท่านั้น และ 2 ฟอร์มที่ให้มาก็มาจาก 2 ฟอร์มแรกของ Major Chord Power Chord) Chord ที่มี roots and 5th เท่านั้น

เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับเพาเวอร์คอร์ด (Power chord)

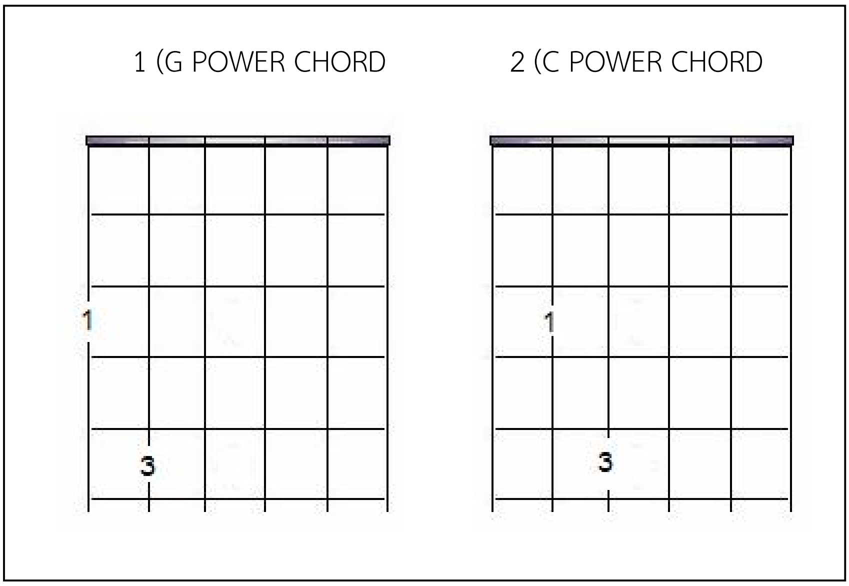

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 56 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับเพาเวอร์คอร์ด (Power Chord)

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ดเซเว่นในรูปแบบต่างๆ

คอร์ด 7th แบบต่างๆ

Major 7 th chord

1. G major7

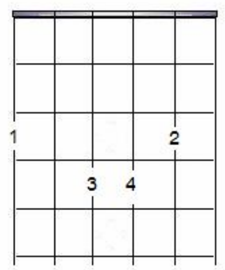

2.C major7

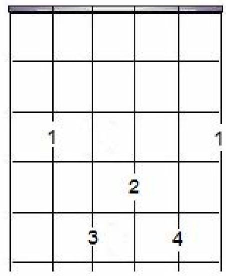

3.D major7

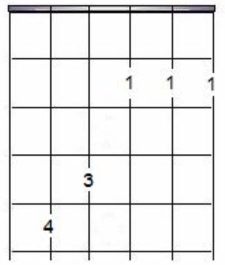

Minor 7 th chord

1. G min7

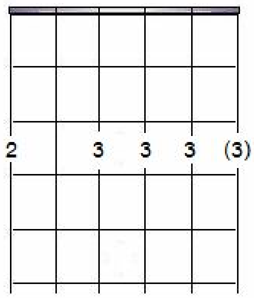

2.C min7

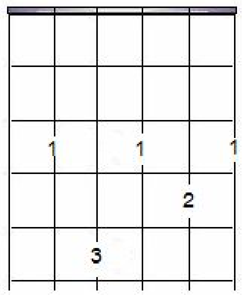

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 57 เอกสารประกอบการสอนเรื่องการจับคอร์ดเซเว่นในรูปแบบต่างๆ

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องทางเดินคอร์ดในดนตรีบลูส์

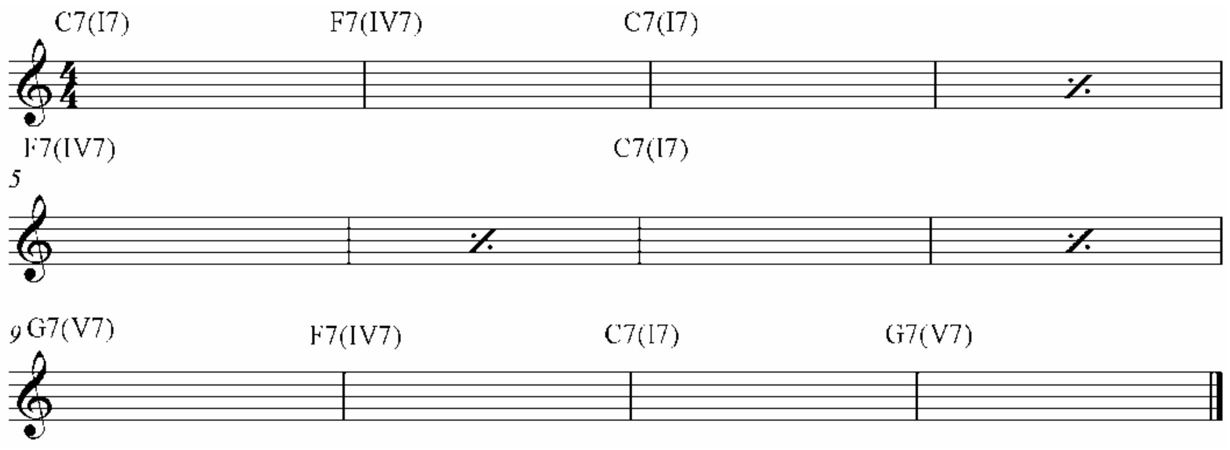

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 58 เอกสารประกอบการสอนเรื่องทางเดินคอร์ดในดนตรีบลูส์

3. การโซโล่กีตาร์

ในหัวข้อการโซโล่กีตาร์จะอธิบายถึงหลักการในการโซโล่กีตาร์ พื้นฐานการวางนิ้ว พื้นฐานการดีด ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้ บันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ บันไดเสียงไมเนอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ บันไดเสียงเมเจอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ บันไดเสียงไมเนอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ เทคนิคต่างๆในการโซโล่กีตาร์ ซึ่งแต่ละหัวข้อจะมีตัวอย่างและแบบฝึกหัดประกอบทุกหัวข้อ ดังตัวอย่าง

Scales

วันนี้เราจะมาพูดถึง Major scales กันใน 2 Pattern จาก 5 Pattern ที่ครอบคลุมทั้ง Fingerboard ก่อน Scales เปรียบเสมือนหนทางที่เราใช้กันอยู่ทุกวัน เป็นแนวทางในการเดินของดนตรี ซึ่งจะเป็นไกด์นำทางที่ดีในเบื้องต้น

Ex.1 C major Scales Pattern 2/Root อยู่ที่สาย 5 นิ้ว2

Ex.2 C major Scales Pattern 3/Root อยู่ที่สาย 6นิ้ว4

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ

Exercise for solo guitar

Ex.1 C major Scales Pattern #2

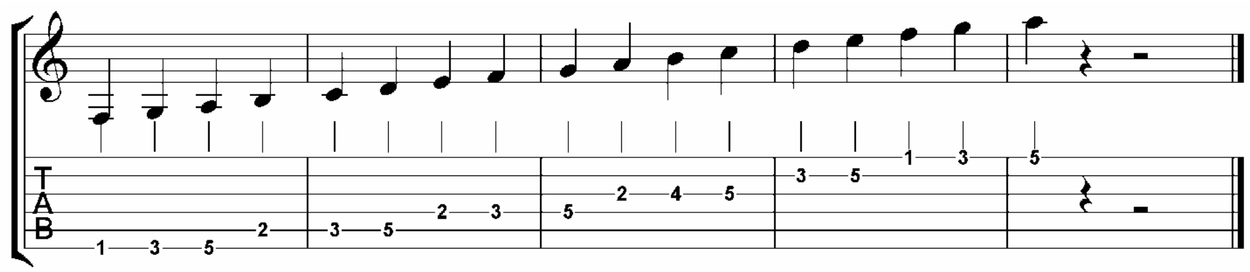

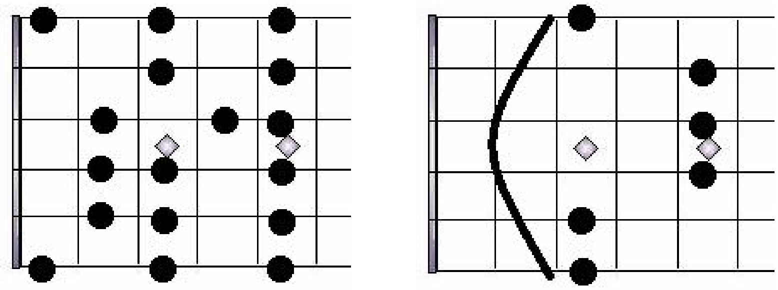

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 59 เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ

Ex.2 C major Scales Pattern #3

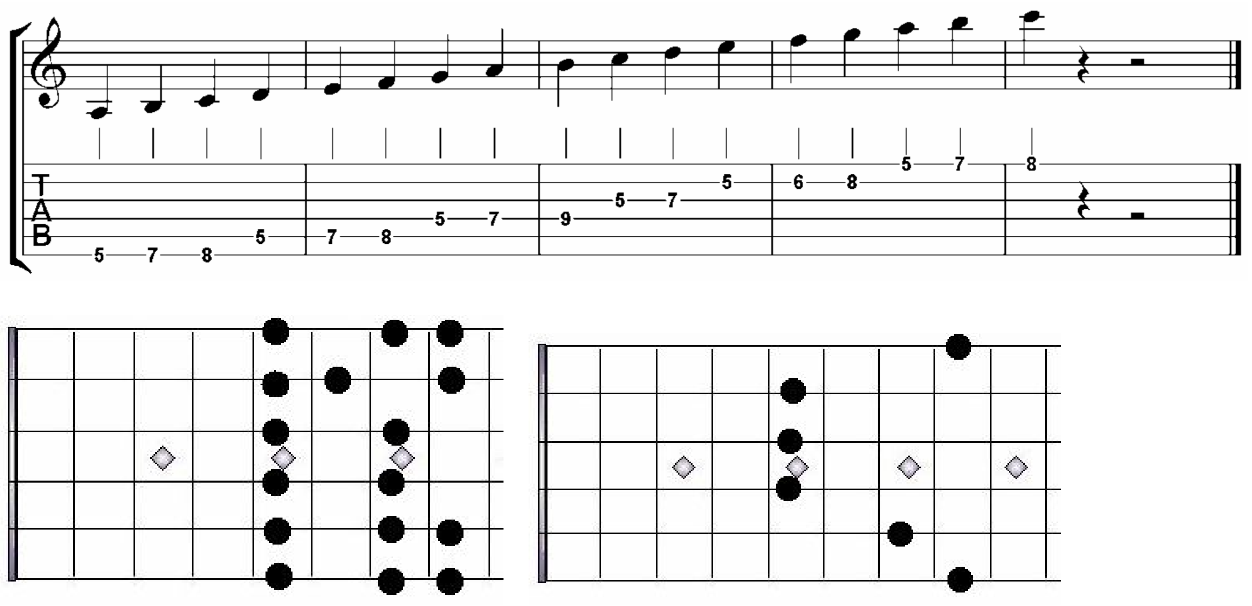

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 60 เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลในรูปแบบต่างๆ

Pentatonic minor มีโครงสร้าง

จากที่ตัดโน้ตตัวที่ 2,6 ออกจาก Natural minor ก็จะได้ Pentatonic minor

Minor scales 1 23 4 56 7 8

C Natural minor scales C DE F GAB C

Pentatonic minor scales 1 34 5 7 8

C Pentatonic minor scales C Eb F G Bb C

Mahasarakham University

เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงไมเนอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ

EXERCISE FOR SOLO GUITAR

C Pentatonic minor scales

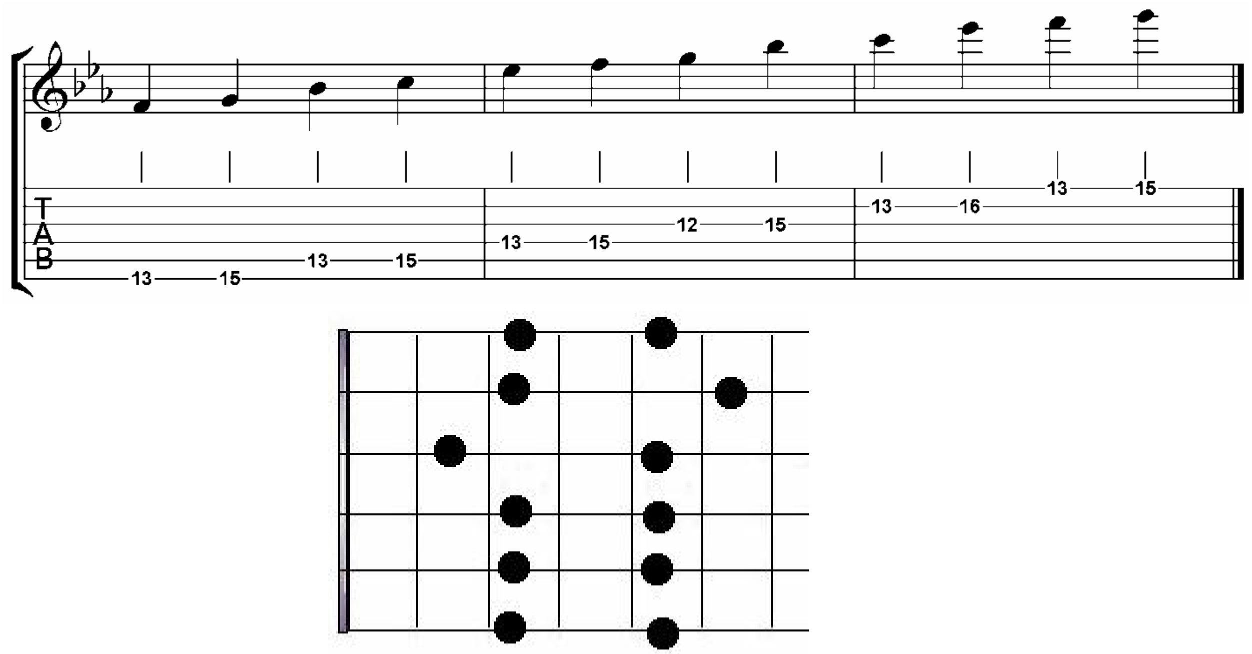

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 61 เอกสารประกอบการสอนเรื่องบันไดเสียงไมเนอร์เพทาโทนิคสเกลในรูปแบบต่างๆ

Technic

เทคนิค หมายถึง การทำให้โน้ตที่เล่นออกมามีความเป็น Music มากขึ้น Bending คือ การดันสายให้เสียงเอื้อนออกจาก Note ตัวหนึ่งไปยังอีกตัวหนึ่ง (ซึ่งสำคัญคือระดับเสียงที่ดันสายขึ้นไปต้องตรง ครูผู้สอนปฏิบัติให้ดู) เอกสารประกอบการสอนเรื่องเทคนิคต่างๆ ในการโซโล่กีตาร์ ดังตัวอย่าง

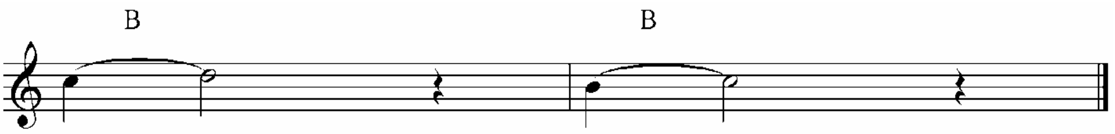

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 62 เทคนิคการดันสาย

Mahasarakham University

Hammer On & Pull Off รวมเรียก 2 เทคนิค นี้ว่า Slur คือการทำให้ Note เอื้อนจากเสียงสูงไปต่ำไปสูง หรือจากเสียงสูงไปต่ำ โดยนิ้วมือซ้าย) Hammer On (หรือเกี่ยวสายด้วยนิ้วมือซ้าย) Pull Off(เอกสารประกอบการสอนเรื่องเทคนิคต่างๆ ในการโซโล่กีตาร์ ดังตัวอย่าง

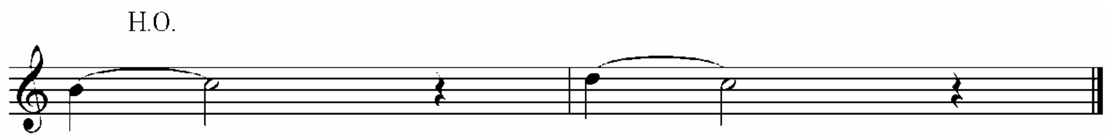

ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 63 เทคนิค Hammer On & Pull Off

Side คือการทำให้เอื้อนเสียงจาก Note หนึ่งไปยังอีก Note หนึ่งเช่นเดียวกับเทคนิค Slur และ Bending แต่จะใช้นิ้วกดและรูดสายขึ้นหรือลง สิ่งที่สำคัญก็คือต้องมีสัดส่วนที่ถูกต้อง เอกสารประกอบการสอนเรื่องเทคนิคต่างๆในการโซโล่กีตาร์ ดังตัวอย่าง
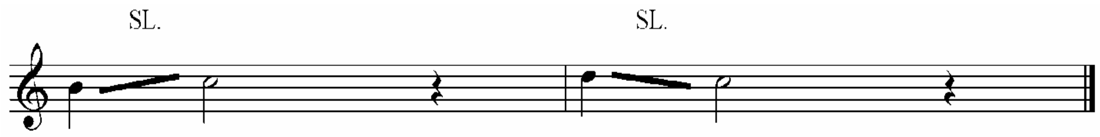
ที่มา : นายกษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 64 เทคนิคการ Side

4. การฟัง

ในหัวข้อการฟังจะเป็นการฝึกทักษะการฟังโดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะเป็นผู้ฝึกด้วยตัวเองโดนจะเล่นกีตาร์และให้ผู้เรียนฝึกทั้งการฟังและการร้อง ซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้ คือ การฟังเสียงสูงต่ำ การฟังระยะห่างของเสียง 1 เสียงและครึ่งเสียง การร้องบันไดเสียงเมเจอร์สเกลและการฟังระยะห่างของเสียง 1 เสียงและครึ่งเสียง และการร้องขั้นคู่

ทั้ง 4 หัวข้อที่กล่าวไปผู้เรียนที่เรียนกับอาจารย์บุญชอบจะต้องศึกษาตามหัวข้ออย่างแน่นอน โดยลักษณะการสอนของอาจารุ์บุญชอบคือเมื่อผู้เรียนมาเรียนในวันที่ได้นัดหมาย อาจารย์บุญชอบจะแจกเอกสารประกอบการสอนทุกครั้งที่ผู้เรียนมาทำการเรียนการสอน โดยรูปแบบของเอกสารประกอบสอนจะมีลักษณะเป็นเอกสารที่อธิบายพร้อมภาพประกอบและแบบฝึกหัดในตัว

Mahasarakham University

โดยถ้าผู้เรียนสามารถเรียนผ่านการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานตรงนี้ไปได้ อาจารย์บุญชอบจึงจะสอนในระดับต่อไปคือการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ส่วนผู้เรียนที่ไม่ต้องการเรียนบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ จะต้องไปเรียนกับอาจารย์คนอื่นๆเพื่อปรับพื้นฐานใรการบรรเลงต่อไป แต่อย่างไรสิ่งที่อาจารย์บุญชอบให้ความสำคัญกับการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานคือการบรรเลงกีตาร์พร้อมร้องประกอบ

จากการศึกษาการบรรเลงกีตาร์ขึ้นพื้นฐานนนั้นผู้เรียนจะได้รับความรู้ในเรื่องของทักษะการอ่านโน้ต การปฏิบัติกีตาร์ที่ถูกต้องและสอดแทรกแนวคิดทฤษฎีดนตรี ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการบรรเลงกีตารีแบบฟิงเกอร์สไตล์ เพราะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จะต้องรวบความความรู้ทั้งทักษะการปฏิบัติและทฤษฎีเข้าด้วยกัน

2. การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

ผู้เรียนที่จะสามารถเรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้นั้น จะต้องผ่านการเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานก่อน การเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานนั้น ประกอบด้วย ทักษะการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานและความรู้ทฤษฎีที่นำไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การอ่านโน้ต คอร์ดและจังหวะบันไดเสียงและทักษะการฟัง ซึ่งผู้เรียนที่ผ่านการเรียนการบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานนั้นจะต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาก็จะเริ่มทำการสอนในขั้นตอนต่อไปคือเรื่องการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์โดยจะเริ่มจากการอธิบายความหมายและลักษณะการบรรเลงของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ว่ามีความหมายและลักษณะการบรรเลงอย่างไร

ความหมายและลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในนิยามของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา คือ การใช้มือขวาบรรเลงกีตาร์โดยใช้นิ้ว ซึ่งปกติแล้วในการบรรเลงกีตาร์ทั่วๆ ไปอาจจะใช้ปิ๊ค (Pick) ในการดีด ซึ่งสามารถใช้บรรเลงได้ทั้งคอร์ดและโซโล่ แต่การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จะแตกต่างจากการบรรเลงกีตาร์แบบทั่วๆ ไปนอกจากการใช้มือขวาบรรเลงกีตาร์โดยใช้นิ้ว แต่คำว่ากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ จะมีอีกความหมายหนึ่งคือ การบรรเลงกีตาร์ที่สามารถบรรเลงทำนอง แนวเบสทำนอง และเสียงประสานไปในขณะเดียวกันได้

เมื่อผู้เรียนเข้าใจความหมาย ลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์แล้วว่าคืออะไรมีลักษณะอย่างไร มีการบรรเลงอย่างไรบ้าง ก่อนที่ผู้เรียนจะเริ่มเรียนอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะกำหนดให้ผู้เรียนที่เรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ใช้ทรัมปิ๊ค (Thumb Pick) ในการบรรเลงและการฝึกทุกคน ทรัมปิ๊ค คือ อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการดีดกีตาร์ชนิดหนึ่ง ซึ่งต้องสวมติดกับนิ้วหัวแม่มือข้างขวา เหตุผลที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา กำหนดให้ผู้เรียนที่เรียนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ใช้ทรัมปิ๊ค เพราะการบรรเลงและฝึกบางเทคนิคของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น เทคนิคการบูมชิค โดยใช้ทรัมปิ๊ค จะทำให้เสียงกีตาร์ที่ถูกบรรเลงนั้นมีความคมชัดมากยิ่งขึ้น ไม่เบาและนุ่มจนเกินไป และที่สำคัญผู้เรียนที่ฝึกบรรเลงด้วยทรัมปิ๊ค เมื่อไม่ต้องการใช้ทรัมปิ๊คทำการถอดออกก็ยังสามารถบรรเลงเพลงเดิมได้แต่ถ้าหากผู้เรียนไม่เคยฝึกใช้ทรัมปิ๊ค ต้องการที่จะบรรเลงโดยใช้ทรัมปิ๊คจะไม่สามาบรรเลงได้เลย

ในการเลือกทรัมปิ๊คนั้นจะต้องอาศัยการลองผิดลองถูกซื้อมาทดลองดูว่าตนเองชอบทรัมปิ๊คในลักษณะไหน เพราะทรัมปิ๊คจะมีขนาดที่หลากหลาย มีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ความหนาของทรัมปิ๊คที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งหากผู้เรียนใช้ทรัมปิ๊คที่ไม่ถนัด ก็จะทำให้ส่งผลเสียต่อการบรรเลง ไม่สามารถควบคุมเทคนิคการบรรเลง สีสันของเสียง และความไพเราะของบทเพลงได้

Mahasarakham University

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 65 Thumb Pick

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 66 Flat Pick

สำหรับกีตาร์ที่จะใช้ในการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์นั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีรูปทรงอย่างไร แต่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามักจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกซื้อกีตาร์โดยให้พิจารณาคอกีตาร์และระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ด หรือทัชชิ่ง (Touching) ของกีตาร์เป็นหลัก โดยคอกีตาร์จะต้องมีลักษณะตรงและมีระนาบที่ดี ระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ด หรือทัชชิ่งกับคอกีตาร์ต้องมีความห่างที่พอดี เพราะกีตาร์ที่จะต้องใช้ในการฝึกและบรรเลงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ส่วนมากมักจะเป็นกีตาร์โปร่ง ซึ่งกีตาร์โปร่งจะต้องใช้สายขนาดใหญ่เพื่อให้คุณภาพเสียงที่ถูกบรรเลงออกมามีคุณภาพที่ดี ถ้าคอกีตาร์และระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ด หรือทัชชิ่งของกีตาร์ไม่ดีเท่าที่ควรจะทำให้การฝึกและบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์เป็นไปได้ยาก

Mahasarakham University

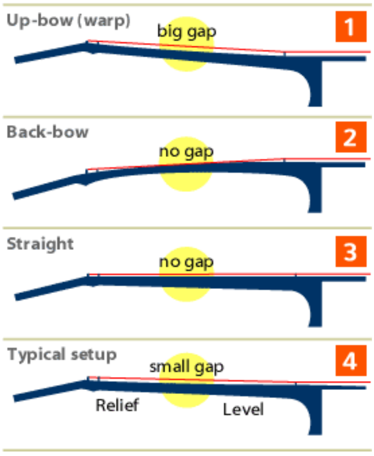

ที่มา : http://www.blog.ruamsin-musical.com/wp-content/uploads/2013/06/gene_necks1-truss-rods.png

ภาพประกอบ 67 แสดงระนาบคอของกีตาร์แบบต่างๆ

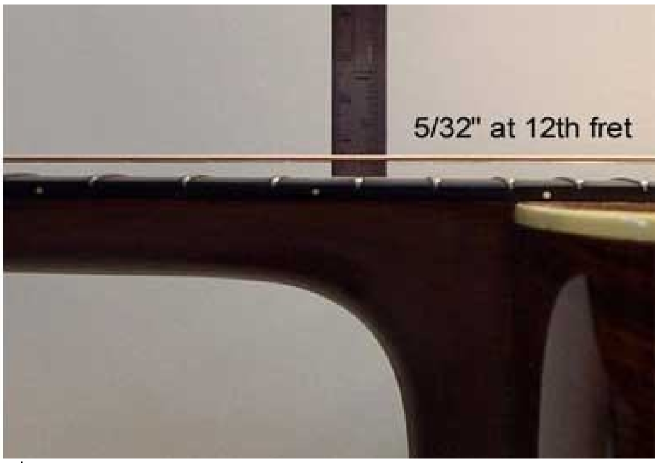

ที่มา : http://www.all-guitar-chords.com/lessonfiles/img/3510_372782610_measurehighaction.jpg

ภาพประกอบ 68 Action ของคอกีตาร์

เมื่อผู้เรียนเข้าใจความหมาย ลักษณะการบรรเลงของกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์และมีอุปกรณ์ที่พร้อมในการเรียนแล้ว อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะเริ่มการสอนการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการบรรเลงมือขวาของผู้เรียน เพราะผู้เรียนที่ผ่านการบรรเลงกีตาร์ ขั้นพื้นฐาน หรือผู้เรียนที่มีพื้นฐานแล้ว ส่วนใหญ่จะมีทักษะการใช้ปิ๊คในการบรรเลงในระดับหนึ่งแล้ว อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ก็จะปรับให้ผู้เรียนฝึกการบรรเลงกีตาร์โดยใช้นิ้วมือขวาพร้อมกับสวมทรัมปิ๊คแทนปิ๊คธรรมดาในการบรรเลง ซึ่งแบบฝึกพัฒนามือขวานั้นจะมีลักษณะเป็นโน้ตพร้อมแทป ประกอบ มีประมาณ 10 ข้อ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการใช้ทรัมปิ๊ค (อันนี้เค้าเพิ่มเอง ถูกไหม) หลังจากนั้นอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะให้ผู้เรียนฝึกแบบฝึกหัดพัฒนาทักษะมือขวาโดยการฝึกบรรเลงด้วยชุดคอร์ดและการบรรเลงกีตาร์ประกอบการร้อง เพื่อเป็นการตรวจสอบผู้เรียนว่ามีทักษะการใช้มือขวาและการบรรเลงกีตาร์ประกอบการร้องได้ชำนาญและเป็นธรรมชาติหรือไม่ หากพบว่าผู้เรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้หรือไม่เป็นธรรมชาติที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรเลงประกอบการร้อง ผู้เรียนจะต้องฝึกซ้อมแบบฝึกหัดนั้นๆ ด้วยตัวเอง แบบฝึกหัดพัฒนาทักษะมือขวา
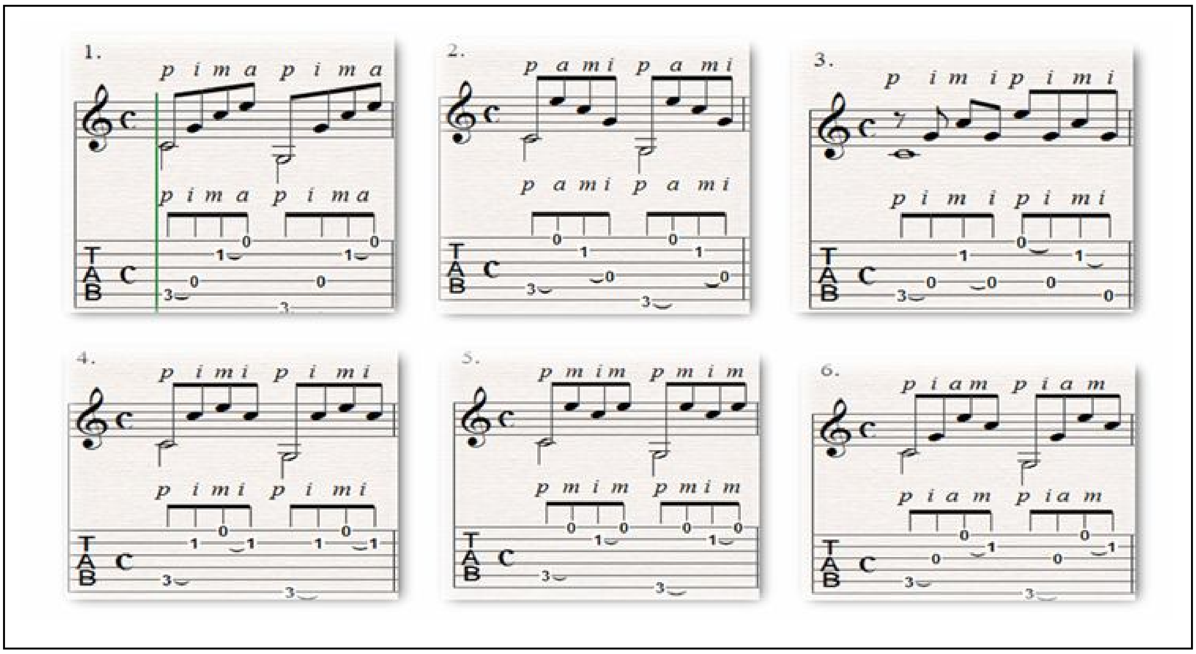
ที่มา : Mel bay’s anthology of fingerstyle guitar by tommy flint หน้า 44 วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 69 แบบฝึกหัดพัฒนาทักษะมือขวา

Mahasarakham University
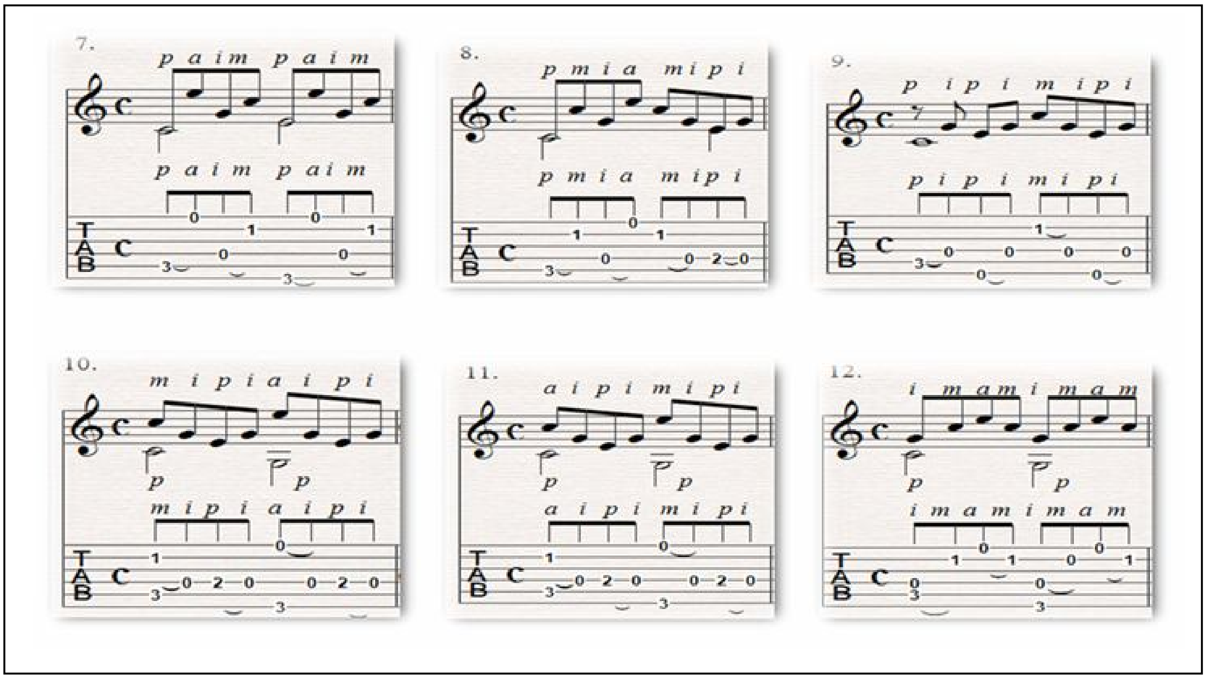
ที่มา : Mel bay’s anthology of fingerstyle guitar by tommy flint หน้า 44 วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 70 แบบฝึกหัดพัฒนาทักษะมือขวา

เมื่อผู้เรียนฝึกแบบฝึกหัดต่างๆ ที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนากำหนดให้จนมีทักษะของการใช้มือขวาที่ดีแล้ว ต่อมาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาก็จะทำการสอนการบรรเลงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ที่สอดแทรกเทคนิคการบรรเลงเฉพาะของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยบทเพลงและเทคนิคการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่ใช้ในการสอนผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างเทคนิคบางอย่างเพื่อความเข้าใจในการวิเคราะห์ พร้อมอธิบายของเทคนิคแต่ละชนิด ดังนี้ 1) เทคนิคบูมชิค (Boom-Chick) 2) เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger Roll) และ 3) เทคนิคฮาร์โมนิค (Harmonic) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เทคนิคบูมชิค (Boom-Chick) หรือ ทราวิส ปิ๊คกิ้ง (Travis Picking) คือเทคนิคที่นิยมใช้กันอย่างมากในรูปแบบของการบรรเลงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เทคนิคการเทคนิคบูมชิคโดยทั่วไปแล้วจะต้องใช้อุปกรณ์เสริมคือ Thumb pick สวมใส่ที่นิ้วหัวแม่มือข้างขวา โดยต้องดีดสายเบสสลับกันไปมาทำให้เกิดแนวเบสทำนอง เทคนิคบูมชิค (Boom-Chick) หรือ ทราวิส ปิ๊คกิ้ง (Travis Picking)

Mahasarakham University

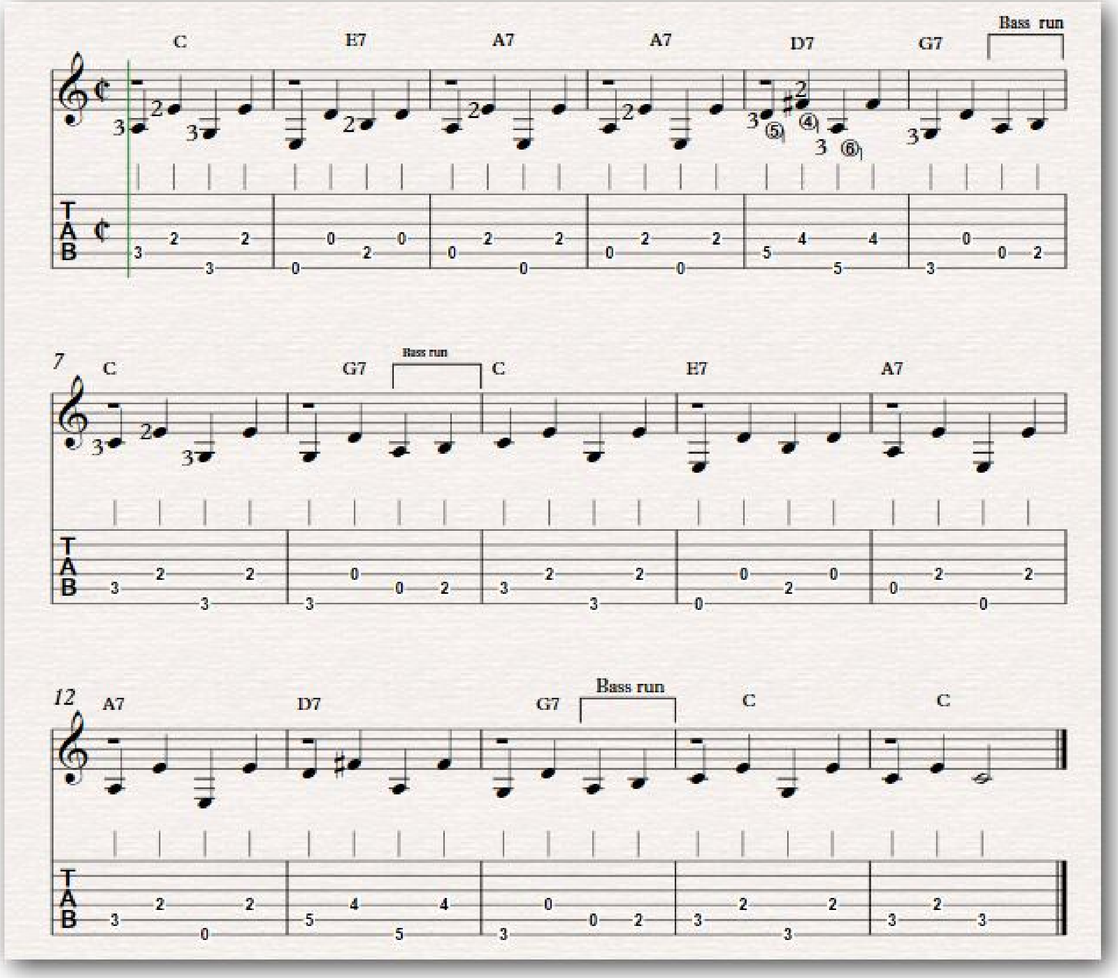

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 71 เทคนิคบูมชิค (Boom-Chick)

2. เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger Roll) คือ เทคนิคหนึ่งของการบรรเลง Banjo เครื่องดนตรีในดนตรีรูปแบบคันทรี่ ซึ่งเรียกว่า Banjo Roll ซึ่งชื่อเทคนิค Banjo Roll ประกอบโดยสองคำคือ Banjo ซึ่งแปลว่าเครื่องดนตรีชนิดหนึ่งของชาวอเมริกัน และคำว่า Roll ซึ่งแปลว่า ม้วน หมุน ซึ่งก็ตรงกับลักษณะนิ้วมือของผู้บรรเลงเทคนิคนี้ ที่ต้องบรรเลงให้เสียงที่ออกมาต่อเนื่อง ม้วน หรือ หมุน อย่างต่อเนื่อง เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger Roll)

Mahasarakham University
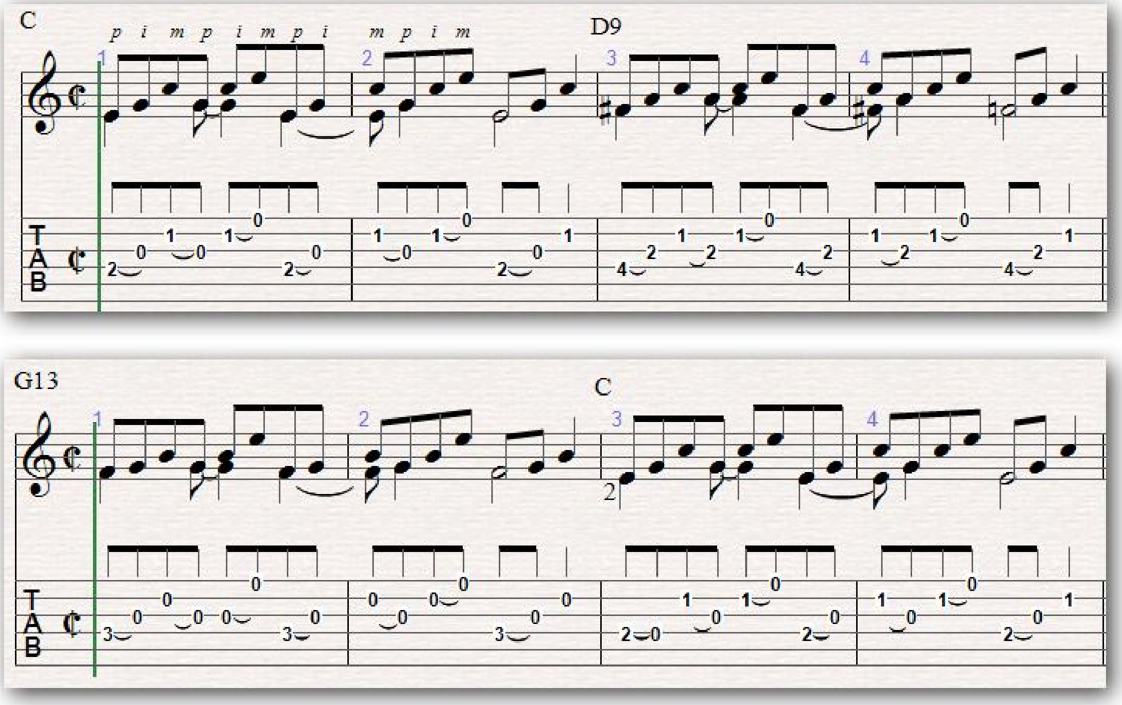
ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 72 เทคนิคฟิงเกอร์โรล (Finger Roll)

3. เทคนิคฮาร์โมนิค (Harmonic) คือ เสียงที่เกิดจากธรรมชาติที่มีลักษณะเสียงซ้อนเสียงสูงขึ้นไป โดยถ้าบรรเลงลงบนกีตาร์ จุดที่สามารถสร้างเทคนิค Harmonic ได้ง่ายและดีที่สุดคือบริเวณเฟรตที่ 12 เนื่องจากเป็นจุดกึ่งกลางของสายกีตาร์ แต่ตำแหน่งอื่นๆ ก็สามารถเกิดขึ้นได้เหมือนกัน เช่น เฟรต5, 7 และ 19 แต่เสียงที่ได้จะไม่กังวานเท่ากับเสียงที่เกิดขึ้นบนเฟรตที่ 12 ซึ่งในการบรรเลงเทคนิค Harmonic สามารถบรรเลงได้ประมาณแบ่งเป็น 2 แบบ คือ 1) Natural Harmonic (N.H.) 2) Artificial Harmonic (A.H.) เป็นเสียงที่เกิดขึ้นบนตำแหน่งอื่นๆ ที่ไม่ใช้เฟรตที่ 12 หลักการคือทำให้เกิดเสียง Harmonic ตำแหน่งใหม่ โดยการเลื่อนนิ้วมือซ้ายแล้วทำให้จุดกึ่งกลางสายเปลี่ยนไป

3. การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ขั้นพื้นฐาน

ในช่วงสุดท้ายของกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนานั้น จะเป็นการเรียนการสอนการเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ขั้นพื้นฐาน โดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะให้ผู้เรียนเรียบเรียงเพลงโดยการบูรณาการองค์ความรู้ที่ได้เรียนมาตั้งแต่การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐานและการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ เช่น ทักษะการปฏิบัติกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ด้วยเทคนิคต่างๆ โดยในการเรียบเรียงจะเป็นรูปแบบการเรียบเรียงเสียงประสานการบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ขั้นพื้นฐานเท่านั้น เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง โดยขั้นตอนการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะให้ผู้เรียนเลือกเพลงที่จะใช้ในการเรียบเรียงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ โดยกำหนดให้ผู้เรียนแกะ ทำนองหลักของเพลงและคอร์ดของเพลงที่ต้องการเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และให้ฝึกการบรรเลงทำนองหลักบนกีตาร์ให้ได้หลากหลายตำแหน่งบนคอกีตาร์ โน้ตสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์
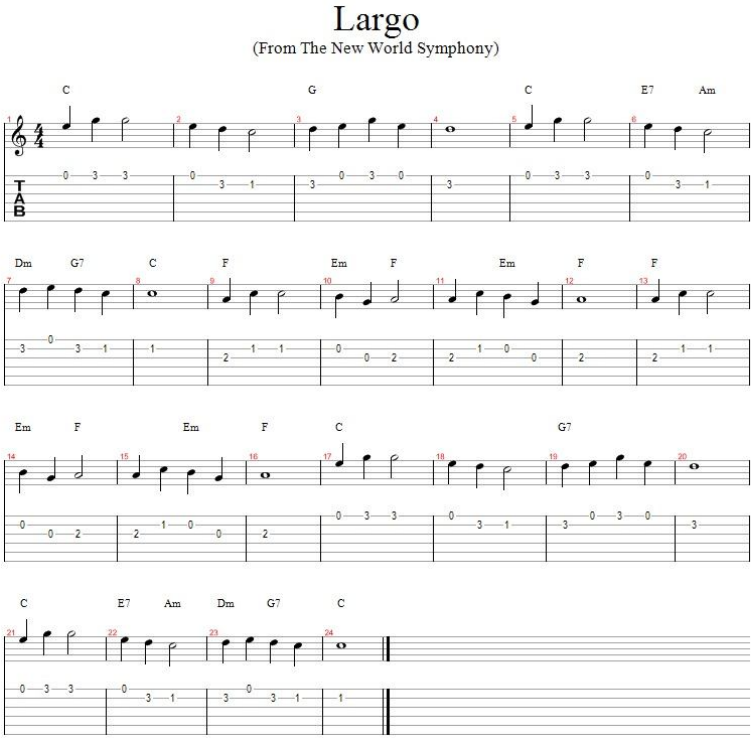
ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 73 ทำนองหลักของเพลงและคอร์ด

ขั้นตอนที่ 2 อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะให้ผู้เรียนทดลองใส่โน้ตแนวเบสในจังหวะที่หนึ่งของห้องเพลง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถคิดตำแหน่งของคอร์ดที่จะใช้ในการบรรเลงพร้อมกันระหว่างโน้ตในแนวเบส และโน้ตทำนองหลักได้ โน้ตสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

Mahasarakham University
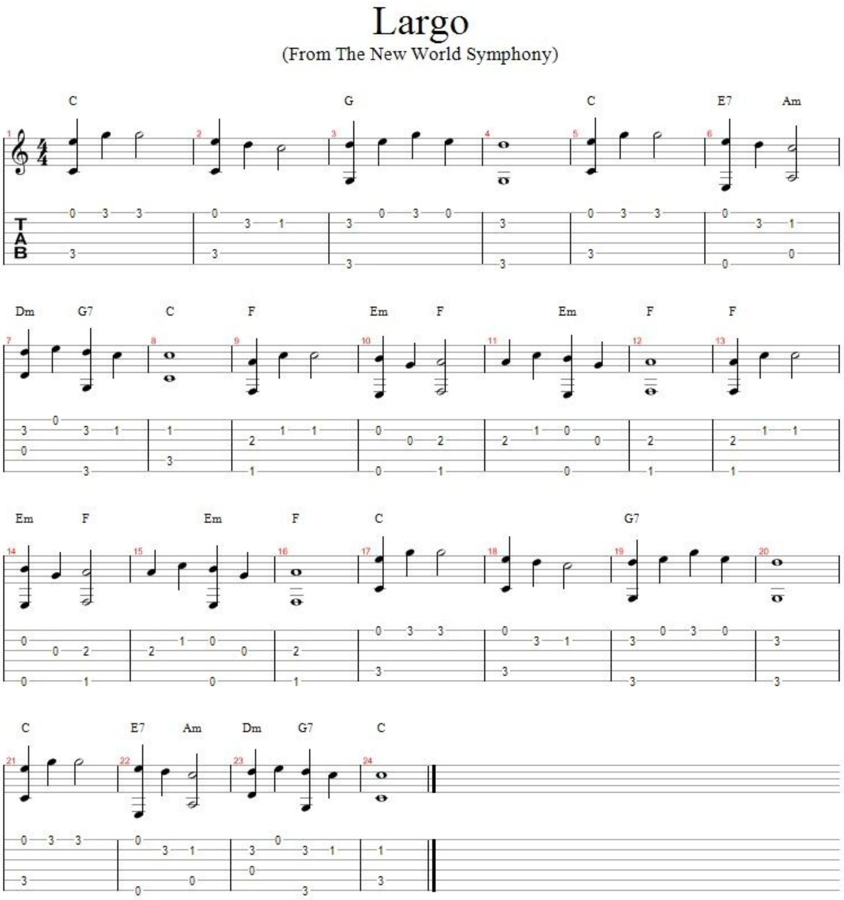
ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 74 ทำนองหลักของเพลงและโน้ตเบส

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อผู้เรียนสามารถบรรเลง โน้ตในแนวเบส และโน้ตทำนองหลักได้แล้ว ขั้นตอนต่อมาให้ผู้เรียนทดลองคิด และฝึกจับคอร์ดในตำแหน่งที่สามารถบรรเลงโน้ตในทำนองไปพร้อมกันได้ โน้ตสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

Mahasarakham University
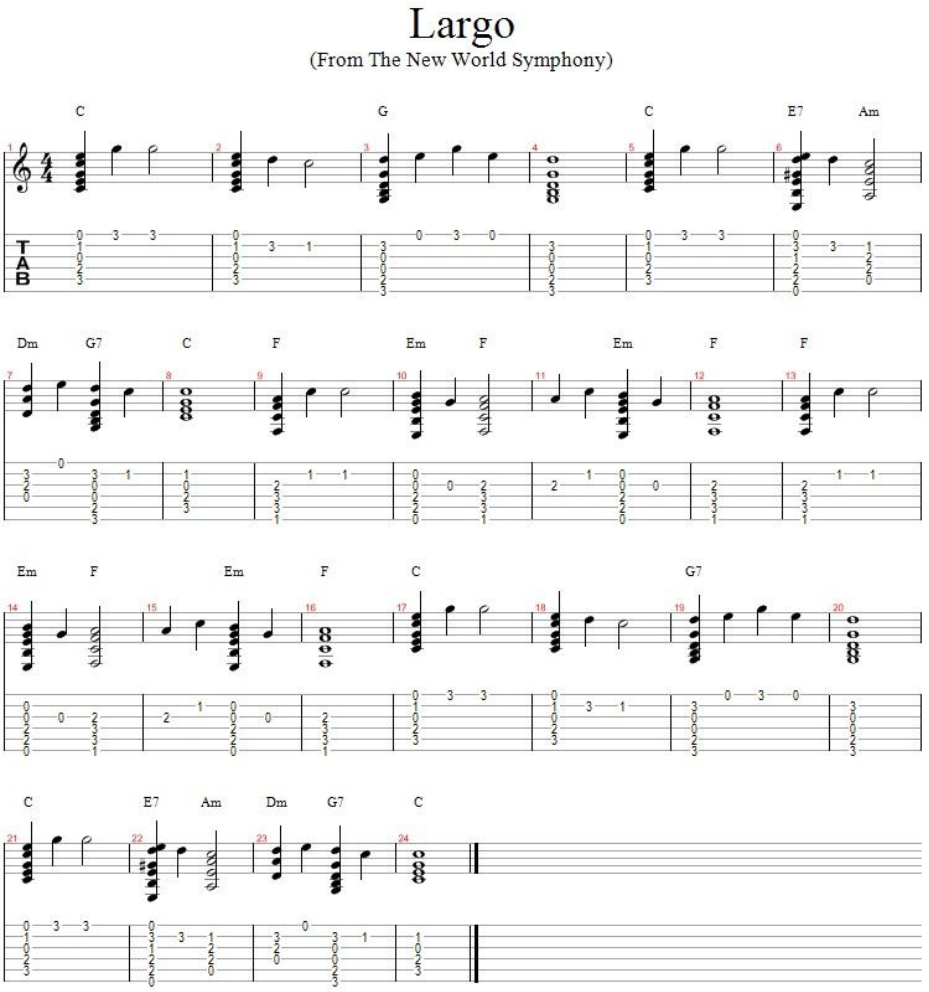
ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล

ภาพประกอบ 75 ทำนองหลักของเพลงและคอร์ด

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อผู้เรียนสามารถบรรเลงคอร์ดในตำแหน่งที่สามารถบรรเลงโน้ตในทำนองไปพร้อมกันได้ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะให้ผู้เรียนทดลองบรรเลงเพลงที่ตนเองได้เรียบเรียงเสียงประสานในรูปแบบของกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งเป็นพื้นฐานในเรียบเรียงและบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์โดยการนำเทคนิคต่างๆ ที่ได้เรียนมานำมาประยุกต์ใช้ เช่น เทคนิคการบูมชิค โน้ตสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

Mahasarakham University

Largo

(From The New World Symphony)
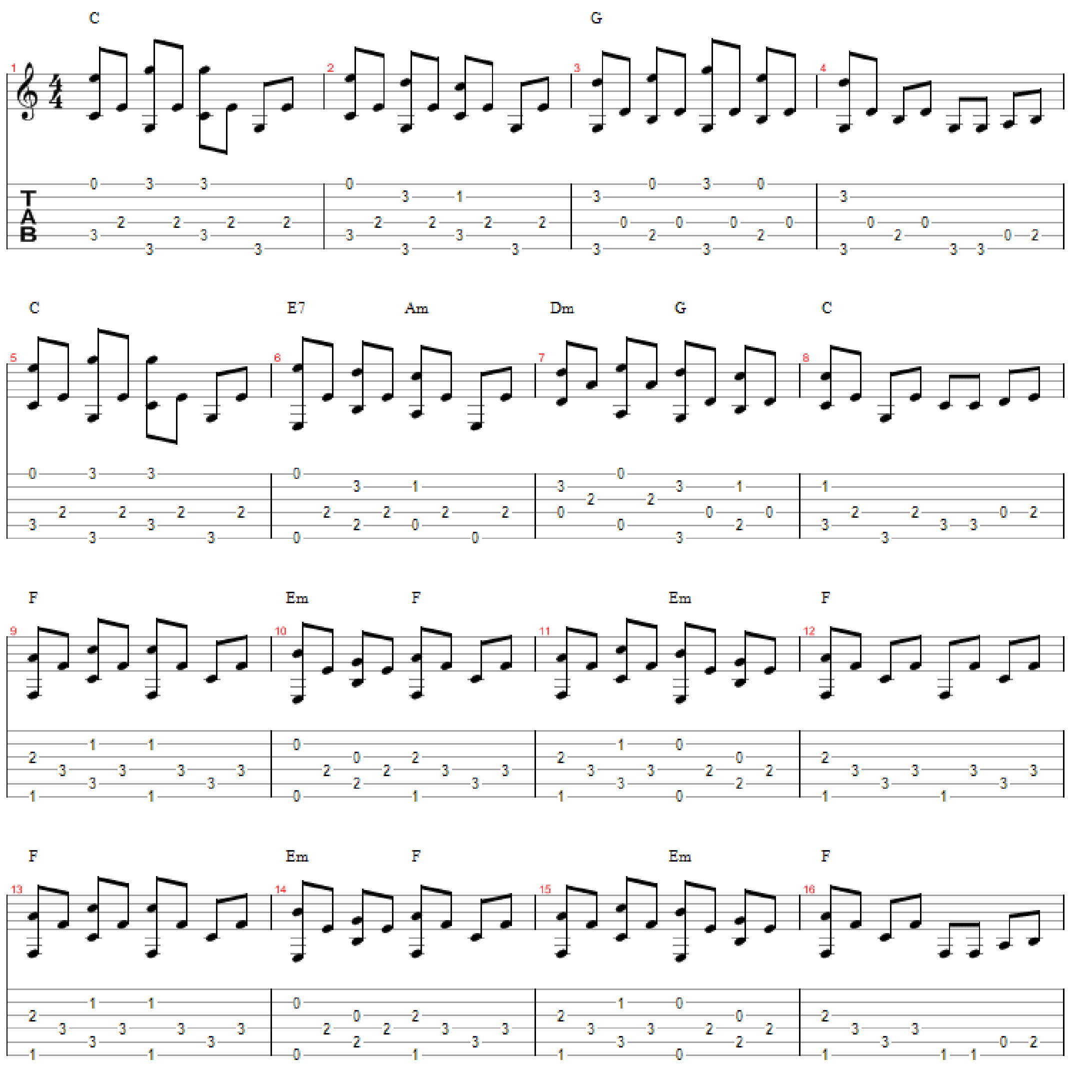
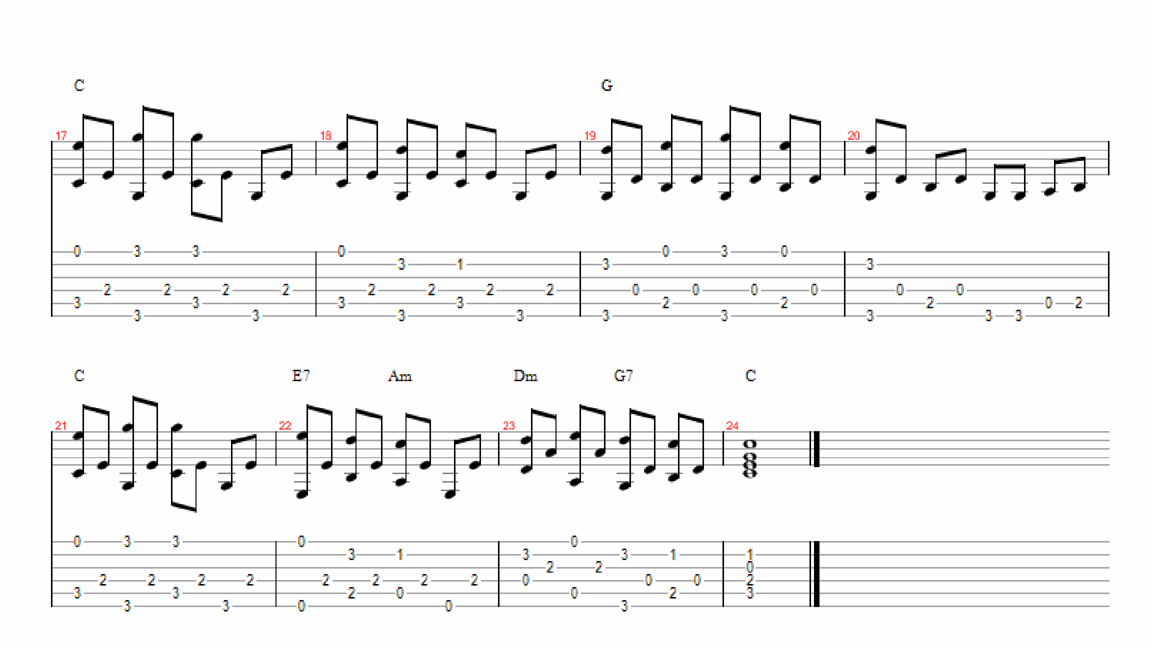

ที่มา : กษมา ศิริมุกดากุล วันที่ 5 ตุลาคม 2556

ภาพประกอบ 76 โน้ตสำหรับการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

สื่อการสอน

ในการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ใช้เอกสารประกอบการสอนทั้งจากหนังสือตำรากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากต่างประเทศ และตำราที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเขียนขึ้นเองจากประสบการณ์การเรียนและการสอน และแนะนำให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีจากสื่อออนไลน์ เช่น ยูทูป (Youtube) เพื่อพัฒนาการในการเรียนการสอน สื่อการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับการฝึกบรรเลงเพลง โดยเพลงที่ใช้ในการเรียนการสอนจะสอดแทรกเทคนิคกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ไว้ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือในการเรียนการสอนแต่ละครั้งอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาจะทำการสาธิตให้ผู้เรียนได้พิจารณาจากการดูและการฟังอย่างชัดเจนทุกท่อนเพลง หรือถ้าผู้เรียนคนไหนต้องการบันทึกเสียงหรือวีดีโอ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาก็ยินดีให้บันทึกเพื่อเป็นต้นแบบในการฝึกหัดสำหรับผู้เรียนที่ต้องการฝึกฝนที่บ้าน

การวัดและการประเมินผล

อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีการวัดและประเมินผลทุกครั้งของการเรียนการสอน โดยผู้สอนจะประเมินจากพัฒนาด้านทักษะและความรู้ที่ได้รับมอบหมายในการเรียนการสอนในครั้งที่ผ่านมา ซึ่งบางครั้งจะเป็นการทดสอบที่ไม่ได้แจ้งล่วงหน้ามาก่อน หากผู้เรียนไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนากำหนดก็จะต้องเรียนในเรื่องหรือเพลงที่ยังไม่ผ่านซ้ำ ซึ่งหากเรียนไปจนถึงระยะหนึ่งที่ผู้เรียนเริ่มมีทักษะความรู้เพียงพอ การวัดและการประเมินผลที่สำคัญ ในการเรียนการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาคือการทดสอบการฟังและการร้องเพลงซึ่งเป็นการทดสอบทักษะของการฟัง ความสัมพันธ์ของมือซ้ายมือขวาได้อย่างดี

Mahasarakham University

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยและกระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา สามารถสรุปตามประเด็นที่ศึกษาได้ดังนี้ ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยแบ่งออกเป็นทั้งหมด 3 ยุค คือ 1) ยุคเริ่มซึ่งเป็นยุคที่มีการเข้ามาของกีตาร์ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงที่เรียกว่าปิ๊คกิ้ง 2) ยุคพัฒนาเป็นยุคที่เริ่มมีการศึกษาการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์และมีผมงานของศิลปินที่มีรูปแบบการบรรเลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) ยุคปัจุบันเป็นยุคที่ มีสื่อการสอนที่ชัดเจน มีการแสดงที่มากขึ้น จึงทำให้มีผู้สนใจบรรเลงกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์เป็นจำนวนมาก และยังมีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์คนไทยสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีโลก กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ประกอบด้วยหลักสูตรกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ที่เป็รหลักสูตรที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้คิดค้นจากประสบการณ์และเรียบเรียงเอาไว้โดยเรียบง่ายโดยมีเนื้อหาที่เรียงลำดับขั้นตอนที่ดีจากง่ายไปหายาก ด้านแนวคิดและหลักการสอนอาจารย์บุญชอบมีความเหมาะสม โดยจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะมีลูกศิษย์หลากหลายวัย ซึ่งจะเน้นการเรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อมกันโดยเฉพาะในเรื่องของการฝึกการฟัง และการในไปบรรเลงใช้ในชีวิตจริง ในด้านวิธีการสอนหรือเทคนิคนั้นจะเป็นการรวบรวมเทคนิคในการบรรเลงกีตาร์ในรูปแบบฟิงเกอร์สไตล์ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนและฝึกไปพร้อมกับเพลงที่ได้รับมอบหมายซึ่งบทเพลงจะมีความสอดคล้องกันการเทคนิคการบรรเลง ด้านสื่อการสอน เป็นตัวช่วยที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรที่สร้างเอาไว้ ด้านการวัดและการประเมินผลอาจยังวัดผมได้ไม่ครอบคลุมนัก เนื่องจากอาจารย์บุญชอบจะตัดสินจากการบรรเลงของผู้เรียนและการคิดสร้างสรรค์ในการเรียบเรียง ซึ่งส่วนประกอบที่ผ่านมานั้นมีความสำคัญกับความสำเร็จของกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

Mahasarakham University

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย และศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษากระบวนการสอนกีตาร์ฟิงเกอร์สไตล์ของ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

สรุปผล

การศึกษากระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย พบว่า การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 3 ยุค ได้แก่ ยุคเริ่มต้น เป็นยุคที่การบรรเลงกีตาร์แบบอเมริกันได้เข้ามาในประเทศไทย โดยมีลักษณะเป็นการร้องเพลงประกอบการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะของการปิ๊คกิ้งหรือการเกากีตาร์ เหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้เห็นว่ามีการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยคือ การเปลี่ยนแปลงสถานภาพของเพลงเพื่อชีวิต จากเพลงเฉพาะกลุ่มมาสู่ความเป็นเพลงสมัยนิยม เพลงเพื่อชีวิตในประเทศไทยเริ่มปรากฏให้เห็นชัดเมื่อปี พ.ศ. 2516 จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

ยุคพัฒนา การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้รับความนิยมมากขึ้น จึงได้มีการสร้างสื่อการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ทำให้เห็นได้ว่าในยุคนี้มีผู้สนใจและมีความนิยมในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากขึ้น และจากการมีสื่อการสอนที่ชัดเจนทำให้ผู้ที่สนใจกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มีแนวทางการฝึกหัดได้อย่างถูกต้อง มิต้องคาดคะเนคิดเอาเองเหมือนที่ผ่าน จนทำให้ศิลปินในยุคนี้เริ่มที่จะมีผลงานการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ออกสู่สาธารณะชนในรูปแบบผลงานเพลง

Mahasarakham University

ยุคปัจจุบัน การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้พัฒนาขึ้นอย่างแต่เนื่อง จากการมีสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้ที่สนใจกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้ฝึกหัดอย่างถูกต้อง ทำให้มีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์หน้าใหม่เกิดขึ้นมากมาย ปัจจุบันยังมีการรวบรวมศิลปินที่รักและชื่นชอบในการบรรเลงเพลงแบบฟิงเกอร์สไตล์ มาทำอัลบั้มเพลงซึ่งเป็นการเผยแพร่รูปแบบการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์สู่สังคมไทยอย่างแท้จริง และสิ่งที่สะท้อนให้เห็นได้ชัดเจนมากที่สุดคือในยุคปัจจุบัน มีนักกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของไทยได้เข้าร่วมประกวดการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ระดับโลกในงาน Canadian Guitar Festival 2014

2. กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเป็นผู้ที่รักในเสียงดนตรีโดยเฉพาะในเสียงของกีตาร์ โดยมีความมุ่งมั่นในการศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆไม่ว่าจะเป็นหนังสือ นิตยสาร สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งสมัยนั้นหาศึกษาได้ยากมาก รวมถึงการได้ไปศึกษาวิชาการดนตรีจากอาจารย์ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยในขณะนั้น เช่น อาจารย์วิชัย เที่ยงสุรินทร์, อาจารย์พจนันท์ เศวตนันต์, อาจารย์สุวิทย์ กลิ่นสมิธ และ อาจารย์ปราชญ์ อรุณรังษี จากการเป็นนักเรียนที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจฝึกซ้อม กลายเป็นผู้ที่เริ่มมีความเชี่ยวชาญจึงทำให้อาจารย์หันเหตนเองจากการเรียนในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มาเดินในสายดนตรีเต็มตัว และในปัจจุบันอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้เป็นนักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของวงการกีตาร์ในประเทศไทย

การสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นการสอนที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ได้คิดค้นขึ้นจากประสบการณ์ที่เคยศึกษาจากอาจารย์หลายๆ ท่าน ผนวกกับประสบการณ์การสอนโดยการลองถูกลองผิดมาอย่างยาวนาน จนเกิดเป็นแนวคิดและหลักการสอนของตนเอง มีแนวคิดและหลักการสอนโดยอาศัยความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้ ร้องได้ มีทักษะการฟังที่ดีหรือหูไม่เพี้ยน ซึ่งมีระยะเวลาในการเรียนตลอดหลักสูตรทั้งหมดประมาณ 48-50 ชั่วโมง โดยเรียนอาทิตย์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาประมาณ 1 ปี โดยในหลักสูตรจะแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ 1) การบรรเลงกีตาร์ขั้นพื้นฐาน 2) การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และ 3) การเรียบเรียงเพลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ด้านสื่อการสอนอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ใช้เอกสารประกอบการสอนทั้งจากหนังสือตำรากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์จากต่างประเทศ และตำราที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาเขียนขึ้นเองจากประสบการณ์การเรียนและการสอน และแนะนำให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีจากสื่อออนไลน์ เช่น ยูทูป (Youtube) ในด้านการวัดและการประเมินผล อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนามีการวัดและประเมินผลทุกครั้งของการเรียนการสอน โดยประเมินจากพัฒนาด้านทักษะและความรู้ที่ได้รับมอบหมายในการเรียนการสอนในครั้งที่ผ่านมา กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ประกอบด้วยหลักสูตรกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ที่เป็นหลักสูตรที่อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนาได้คิดค้นจากประสบการณ์และเรียบเรียงเอาไว้โดยเรียบง่าย โดยมีเนื้อหาที่เรียงลำดับขั้นตอนที่ดีจากง่ายไปหายาก ด้านแนวคิดและหลักการสอนอาจารย์บุญชอบมีความเหมาะสม โดยจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะมีลูกศิษย์หลากหลายวัย ซึ่งจะเน้นการเรียนรู้ทฤษฎีและปฏิบัติไปพร้อมกันโดยเฉพาะในเรื่องของการฝึกการฟัง และการนำไปบรรเลงใช้ในชีวิตจริง ในด้านวิธีการสอนหรือเทคนิคนั้นจะเป็นการรวบรวมเทคนิคในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ซึ่งผู้เรียนจะ

Mahasarakham University

ได้เรียนและฝึกไปพร้อมกับเพลงที่ได้รับมอบหมาย บทเพลงจะมีความสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะเทคนิคการบรรเลง ด้านสื่อการสอน เป็นตัวช่วยที่ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกซ้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรที่สร้างเอาไว้ ด้านการวัดและการประเมินผลอาจยังวัดผลได้ไม่ครอบคลุมนัก เนื่องจากอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะพิจารณาจากการบรรเลงของผู้เรียนและการคิดสร้างสรรค์ในการเรียบเรียง ซึ่งส่วนประกอบที่ผ่านมานั้นมีความสำคัญกับความสำเร็จของกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

อภิปรายผล

การศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา อภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย พบว่ากีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยได้รับการแพร่กระจายวัฒนธรรมการบรรเลงกีตาร์จากต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ ริตซ์ เกรบ (Fritz Graeb) นักมานุษยวิทยาชาวเยอรมัน และวิลเฮล์ม ชมิดท์ (Wilhelm Schmidt) นักมานุษยวิทยาชาวออสเตรีย ได้เสนอแนวคิดเรื่องการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมว่าจุดศูนย์กลางของวัฒนธรรมนั้นมิได้มีเพียงจุดเดียว แต่ละจุดจะแพร่กระจายวัฒนธรรมของตนเองไปรอบๆ เป็นวงกลมเรียกว่า Culture circle หรือ Kulturkreis (ยศสันติ สมบัติ, 2540: 25) โดยในยุคเริ่มต้นเป็นยุคที่การบรรเลงกีตาร์แบบตะวันตกที่เรียกกันว่าดนตรีแบบอเมริกันได้เขามาในประเทศไทย กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นเอกที่ได้รับความนิยม การร้องเพลงประกอบการบรรเลงกีตาร์ในลักษณะของการปิ๊คกิ้งหรือการเกากีตาร์นั้นเป็นกระแสเพลงที่มีความโด่งดัง จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับ เฮอร์เบิร์ตสเปนเซอร์ (Herbert Spencer, 1820-1903) นักสังคมวิทยาชาวอังกฤษได้เปรียบเทียบวิวัฒนาการทางสังคมมีลักษณะเหมือนสิ่งมีชีวิต ซึ่งเจริญเติบโตหรือมีวิวัฒนาการจากเรียบง่ายไปสู่ความสลับซับซ้อน (ยศสันต สมบัติ, 2540: 25) โดยการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ยุค ได้แก่ ยุคเริ่มต้น ยุคพัฒนา และยุคปัจจุบัน ซึ่งแต่ละยุคจะมีการเจริญเติบโตหรือมีวิวัฒนาการจากเรียบง่ายไปสู่ความสลับซับซ้อน

ในยุคพัฒนา การบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ได้รับความนิยมมากขึ้น มีการเลือกเปลี่ยนความรู้กันในเรื่องของการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ ซึ่งสอกคล้องกับ Marshal Mos (1872-1950) นักมานุษยวิทยาชาวฝรั่งเศสกล่าวว่า ระบบการแลกเปลี่ยนจะมีพันธะผูกพัน 3 แบบด้วยกัน คือ พันธะที่จะต้องให้ คือ ยุคนี้จะมีการเลือกเปลี่ยนความรู้การบรรเลงที่ชัดเจนมากขึ้น พันธะที่จะต้องรับ คือ มีผู้สนใจในการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์มากขึ้นจึงทำให้ยอมรับรูปแบบการบรรเลงแบบใหม่ๆ และพันธะที่จะต้องให้คืน คือ เมื่อมีการให้ความรู้ และมีการยอมรับในรูปแบบการบรรเลงแล้ว ยังมีการนำเสนอผลงานในรูปแบบของสื่อต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นพันธะที่จะต้องให้คืน

Mahasarakham University

2. กระบวนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา อภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้ แนวคิดและหลักการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีการแบ่งเนื้อหาการสอนออกเป็น 3 ขั้น โดยมีความสอดคล้องกับตำราการสอนดนตรี ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2554: 97) ได้อธิบายหลักการเรียนการสอนดนตรีของต่างประเทศและในประเทศไทย และหลักการสอนของหม่อมดุษฎี บริพัตร เน้นทักษะการเคลื่อนไหวร่างการเป็นหลัก โดยเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว 3 ระดับ ทักษะเบื้องต้น ชั้นกลาง และชั้นสูง โดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา มีการแบ่งเนื้อหาการสอนออกเป็น 3 ขั้นใหญ่ๆ คือ การบรรเลงกีตาร์ขึ้นพื้นฐาน การเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ และการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ แนวคิดและหลักการสอนของอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกร้องตลอดระยะเวลาของหลักสูตร โดยมีความสอดคล้องกับ หลักการสอนของวิมลศรี อุปรมัย นำหลักการเรียนรู้ภาษามาประยุกต์ใช้ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเมื่อผู้เรียนได้ฟัง แล้วให้ฝึกร้อง แล้วจึงฝึกการสร้างสรรค์ทางดนตรี หลักการสอนของออร์ฟ (Orff) ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้โดยใช้การร้องและเล่นดนตรี ใช้การเคลื่อนไหว เรียนรู้จากส่วนย่อยไปสู่ส่วนรวม ใช้การเรียนแบบนำไปสู่การสร้างสรรค์ โดยมีกิจกรรมทั้งปฏิบัติเดี่ยวและรวมวง ออร์ฟใช้เครื่องดนตรีออร์ฟในการสอน หลักการสอนของโคดาย (Kodaly) จะเน้นที่การร้องเป็นหลัก ใช้เพลงพื้นบ้าน สอนโดยยึดหลักพัฒนาการของเด็กเป็นหลัก มีการใช้สัญลักษณ์มือเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เสียง โดยอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะให้ผู้เรียนฝึกร้องเพลงประกอบกับการบรรเลงกีตาร์เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในเรื่องของการฟังและความสัมพันธ์ระหว่างมือขวาและมือซ้าย และอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะอธิบายลักษณะการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ว่าเป็นอย่างไรและแนะนำให้ผู้เรียนใช้อุปกรณ์ในการเรียนการสอนแบบไหน โดยมีความสอดคล้องกับณรุทธ์ สุทธ์จิตต์ (2544: 68-69) กล่าวว่าองค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ควรคำนึงถึงข้อหนึ่งคือเครื่องดนตรีควรอยู่ในสภาพดีไม่ชำรุด พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542: 155-156) กล่าวถึง ทักษะ (Skill) ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง ครูจะต้องอธิบาย เพื่อแนะนำให้ผู้เรียนทราบว่า ทำอย่างไร และให้ประโยชน์อะไรบ้างเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจไปพร้อมกับการสาธิตวิธีการประกอบ ครูจะต้องพยายามให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดโดยลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทันที ภายหลังจากการอธิบายและสาธิตจบลง ซึ่งอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาการบรรเลงการทุกๆครับ เช่นในเรื่องของลักษณะของรูปแบบการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ว่ามีลักษณะการบรรเลง มีนิยามว่าอย่างไร ในส่วนของอุปกรณ์อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะให้ผู้เรียนใช้ทรัมปิ๊คในการเรียนการสอนเพราะจะส่งผมต่อเสียงของการบรรเลง และอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกนั้นจะต้องมีความสมบูณร์พร้อมที่จะทำการเรียนการสอน เช่นคอของกีตาร์จะต้องมีความห่างของสายที่ไม่มากจนเกินไปเพราะจะทำให้บรรเลงและฝึกซ้อมได้ลำบาก

สื่อการสอน อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนโดยพิจารณาตามความเหมาะสมของทักษะและหัวข้อในการเรียนของผู้เรียนซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกัน และยังให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้จากสื่อต่างๆ เช่น Youtube หรือสามารถให้ผู้เรียนสามารถบันทึกภาพเคลื่อนไหว เสียงไปฝึกซ้อมเองที่บ้านได้โดยมีความสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของปกรณ์ ใหญ่แทนคุณ

Mahasarakham University

และคณะ (2548: 45-46) ได้กล่าวว่า เนื้อหาของหนังสือเรียนเหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นเล่นกีตาร์และต่างการพื้นฐานทางดนตรีที่ดีเพราะในเนื้อหาของหนังสือจะสอดแทรกความรู้ทางดนตรี ฝึกการคิด ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน ตัวโน้ตบนคอกีตาร์ ศัพท์ทางดนตรีและสัญลักษณ์ต่างๆ รวมทั้งคอร์ดด้วย โดยเนื้อหาทั้งหมดจะสอดแทรกในแบบฝึกหัดและเพลงในหนังสือเรียน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524: 97) กล่าวว่า องค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี มีเอกสารฝึกปฏิบัติ เช่นคู่มือหรือแบบฝึกปฏิบัติ กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2529: 271) กล่าวว่า การฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีจะได้ผลดีมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับวิธีต่างๆ การเชื่อมโยงทักษะเดิมก่อนทักษะใหม่ โดยการถ่ายโยงการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนการสอนอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะมีลักษณะเป็นใบความรู้และแบบฝึกหัดอยู่ด้วยกันซึ่งจะทำการแจกให้ผู้เรียนทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา จะทดสอบผู้เรียนในทุกครั้งที่เรียนโดยจะให้ผู้เรียนบรรเลงเพลงที่เรียนไปในครั้งที่แล้วว่ามีความก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหน และขาดไม่ได้คือการประเมินจากตัวผู้เรียนเอง โดยมีความสอดคล้องกับณรุทธ์ สุทธ์จิตต์ (2544: 68-69) กล่าวว่าองค์ประกอบของการเรียนการสอนทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ควรคำนึงถึง มีดังต่อไปนี้การฟังการเล่นของตนเองเพื่อประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2529: 271) กล่าวว่า การฝึกทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรี จะได้ผลดีมีประสิทธิภาพเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับวิธีต่างๆ การเชื่อมโยงทักษะเดิมก่อนทักษะใหม่ โดยการถ่ายโยงการเรียนรู้การวัดความก้าวหน้าของทักษะเป็นระยะๆ แล้วสะท้อนกลับให้ผู้เรียนรับรู้

ข้อเสนอแนะ

กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ในประเทศไทย : กรณีศึกษาอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา ครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 นำผลของงานวิจัยไปทำเป็นคู่มือประกอบการสอนโดยทำเป็นสื่อการสอนในรูปแบบต่างๆ

1.2 นำผลของงานวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์ของอาจารย์ท่านอื่นๆ เพื่อหาความแตกต่างและเพื่อในมาพัฒนา เช่น เทคนิคการบรรเลง และเทคนิคในการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงกีตาร์แบบฟิงเกอร์สไตล์

2.2 ควรมีการนำวิธีการและผลจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางในการศึกษากระบวนการถ่านทอดความรู้ด้านดนตรีในสังคมอื่นๆ นอกเหนือจากสังคมในเมืองหลวง เพื่อศึกษาวิธีการในกระบวนการสอนตาม สภาพสังคมต่างๆ เหล่านั้น ที่อาจมีความแตกต่างจากงานวิจัยในครั้งนี้

Mahasarakham University

บรรณานุกรม

Mahasarakham University

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (2529). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหามกุฏราชวิทยาลัย.

แก้วใส ภูติมหาตม. (2556). *หัดเกากีตาร์แบบ Fingerstyle*. กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส.

ชลกฤษ รัตนนิธิพร. (2556). *หัดเกากีตาร์โปร่ง Picking*. กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส.

ชูชาติ พิทักษากร. (2535). *การฝึกซ้อมทักษะประจำวัน สาระดนตรีศึกษา : แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิต. (2540). *กิจกรรมดนตรีสำหรับครู*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

————. (2541). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

————. (2544). *พฤติกรรมการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ต่อพงษ์ อุดรพงษ์. (2551). *ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาดนตรีปฏิบัติกีตาร์คลาสสิค กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ดุริยางคศาสตร์สากล) มหาวิทยาลัยทักษิณ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ทรงวิรัตน์ สุดงาม. (2550). *ศึกษาวิธีการคัดเลือกบทเพลงสมัยนิยมสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิค ของครูโรงเรียนดนตรีสยามกลหาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิต.

ธิดา สาระยา. (2527). *ทวารวดี: ต้นประวัติศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันอยุธยาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

นิยพรรณ วรรณศิริ. (2550). *มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: เอ๊กซเปอร์เน็ต.

บรรจบ บุญจันทร์. (2546). *ทฤษฎีการเรียนรู้*. เพชรบูรณ์: สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์.

ปกรณ์ ใหญ่แทนคุณ และคนคณะ. (2548). *วิเคราะหลักสูตรกีตาร์พื้นฐาน GUITAR COURSE FUNDAMENTALS ของสถาบันดนตรี YAMAHA*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประดินันท์ อุปรมัย. (2540). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปราชญ์มิวสิค (ผู้ผลิต). (2546). *How to play fingerstyle วีดีทัศน์*. กรุงเทพฯ: Warner Music Thailand.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2524). *หลักและวิธีการสอนดนตรีศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ไพบูลย์ เทวรักษ์. (2540). *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพรส การพิมพ์

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา.

ยศ สันตสมบัติ. (2540). *มนุษย์กับวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วรเทพ รัตนาอัมพวัลย์. (2533). *การสอนกีตาร์ขั้นพื้นฐาน*. ปริญญานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยา วอสเบียน. (2531). *ประวัติความเป็นมาของกีตาร์ตั้งแต่ศตวรรษที่ 15 ถึง ศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์

วิมลศรี อุปรนัย. (2525). *ดนตรีในระบบการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

Mahasarakham University

ศมกมล ลิมปิชัย. (2532). *บทบาทเพลงของธุรกิจเทปเพลงไทยต่อการสร้างสสรผลงานเพลง*. วิทยานิพนธ์ปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สกล ศิริพัฒนกุล. (2539). *การสอนเรียนกีตาร์แจ๊สของคนที่มีพื้นฐานทางกีตาร์คลาสสิค*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิเหร่. (2524). *ผีเพลง*. กรุงเทพฯ: กิติยา.

สุกรี เจริญสุข. (2529). *ศิลปะการเป่าแซกโซโฟน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สมนึก ปฏิปทานนท์. (2545). “การเรียนการสอนตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติแนวทางใหม่สำหรับครูสังคมศึกษา,” *วารสารคุรุศาสตร์*. 2(6): 100-105.

สมศักดิ์ ชูโต. (2527). *ปรัชญาประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: พิฆเณศ.

ใหญ่ นภา. (ม.ป.ป.). *ว่าด้วยเพลงไทยสากล*. ม.ป.ท. (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาส การจัดคอนเสิร์ตเดี่ยวก็ลืม ครั้งที่2).

เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2540). *ภูมิปัญญาสราภาควิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Anglo, Gilardino. (1993). *Role and Function of Musical Analysis in Guitar Teaching*. [Online]. Availible from: http://www.egta.co.uk/contant/analysis. [accessed December 2, 2014].

Bloom et. al. (1966). *Psychcamoter Domain*. USA: Mel Bay.

Chance, A. (2003). *Topography of Behavior*. California: Alfred.

Iconedit pro v6.02. (n.d.). *History of Fingerstyle Technique.* [Online]. Availible from: http://www.fingerstyleguitar.com/history.php. [accessed December 2, 2014].

Jody, Fisher. (n.d.). *Teaching Guitar*. California: Alfred.

Mcshance, S. and Von Glinow. (2000). *The Beginner and Good Movement*. London: Dorling Kindersley.

Nathaniel, Gunod. (n.d). *Fingerstyle guitar: Complete Edition.* California: Alfred.

Rebecca Crosby. (1990). *The Beginner and Good Movement.* [Online]. Availible from: http://www.egta.co.uk/contant/beginner. [accessed December 2, 2014].

Richard, Chapman. (2003). *The New Complete Guitarist.* London: Dorling Kindersley.

Steve, Eckels. (n.d). *Fingerstyle Guitar: Complete Edition.* California: Alfred

Tommy, Flint. (n.d.). *Mel Bay’s Anthology of Fingerstyle Guitar*. USA: Mel Bay

Mahasarakham University

ภาคผนวก

Mahasarakham University

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

Mahasarakham University

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

กฤษ บาลไทยสง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, กษมา ศิริมุกดากุล เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้าน Earth Quake กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557.

การุณปู รามาตร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, กษมา ศิริมุกดากุล เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้านบลูส์ 33 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557.

ชีพชนก ศรียามาตร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, กษมา ศิริมุกดากุล เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ร้าน Earth Quake กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557.

เด่น วิจักษ์โยธิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, กษมา ศิริมุกดากุล เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่หมู่บ้านกลางเมือง (โรยัล โมนาโค) ถนนศรีนครินทร์ (ซอยอนามัย/อ่อนนุช39) แขวงสวนหลวง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2557.

บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, กษมา ศิริมุกดากุล เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนกีตาร์ไทย กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที 4 ธันวาคม 2557.

บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, กษมา ศิริมุกดากุล เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่โรงเรียนปราชญ์มิวสิค กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที 13 กรกฎาคม 2556.

Mahasarakham University

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

Mahasarakham University

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1
แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
เรื่อง กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของ อ.บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยากร

ตอนที่ 2ศึกษากระบวนการเรียนการสอนกีตาร์

ตอนที่ 1ข้อมูลเกี่ยวกับวิทยากร

1.1 ชื่อ..............................นามสกุล..............................อายุ........ปี เพศ.....

เกิดวันที่..............เดือน..............................พ.ศ...................................

เชื้อชาติ..............................สัญชาติ..............................ศาสนา..............

สถานที่เกิด..

ที่อยู่ปัจจุบัน..

อาชีพ...

บิดาชื่อ...

ภูมิลำเนา..

มารดาชื่อ...

ภูมิลำเนา..

1.2 สภาพครอบครัว

คู่สมรสชื่อ..............................นามสกุล..............................อายุ........ปี

ระดับการศึกษา..

ภูมิลำเนา..

เชื้อชาติ....................สัญชาติ..............................ศาสนา..............

บุตรธิดา..

การศึกษา...

สภาพครอบครัวปัจจุบัน..

1.3 การศึกษา

1.3.1 การศึกษาตามระบบ

อนุบาล..

ประถม...

มัธยม..

ปริญญาตรี...

ปริญญาโท...

ปริญญาเอก..

Mahasarakham University

1.3.2 การศึกษาทางด้านกีตาร์

1.4 การทำงาน

ในชีวิตการทำงานมีความเป็นมาอย่างไร

การงานปัจจุบัน

ผลงาน

เกียรติประวัติที่ได้รับ

ตอนที่ 2 ศึกษาเทคนิคการสอนกีตาร์

2.1 กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ที่ใช้ในปัจจุบันเป็นแบบใด และใครคิดค้น

Mahasarakham University

2.2 มีวิธีการแยกแยะกระบวนการเรียนการสอนกีตาร์อย่างไรให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2.3 แบบฝึกหัดที่ใช้ในการเรียนการสอนกีตาร์เป็นแบบใด และใครคิดค้น

2.4 ในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่เริ่มเรียนใหม่จะต้องมีกระบวนการอย่างไร

2.5 มีวิธีการโน้มน้าวจิตใจผู้เรียนอย่างไรในกรณีที่เด็กเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

2.6สิ่งที่นักเรียนต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับการบรรเลงกีตาร์มีหรือไม่อย่างไร

Mahasarakham University

2.7มีการวัดผลประเมินผลหรือไม่อย่างไร

2.8ในเรื่องของเทคนิคต่าง ๆ ในการปฏิบัติกีตาร์ มีวิธีการถ่ายทอดอย่างไร

สัมภาษณ์วันที่..เวลา........................

สถานที่สัมภาษณ์..

Mahasarakham University

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1
แบบสัมภาษณ์สำหรับนักศึกษาที่เรียนกับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา
เรื่อง กระบวนการเรียนการสอนกีตาร์ของ อาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1ประวัติส่วนตัว

ตอนที่ 2ศึกษากระบวนการจัดการจัดการเรียนการสอนกีตาร์

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัว

1.1 ชื่อ.................................นามสกุล..อายุ........ ปี

1.2 เพศ................กำลังศึกษาที่...

1.3 ที่อยู่ปัจจุบัน...

....

....

1.4 เบอร์โทรศัพท์..............................E-mail ....

1.5 ก่อนที่จะเรียนไวโอลินกับอาจารย์บุญชอบ ถนอมวงศ์ธนา เคยเรียนกับใครที่ไหนมาก่อนหรือไม่

....

....

....

....

....

ตอนที่ 2 ศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนกีตาร์ 2 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร

1.1 เนื้อหาการสอนกีตาร์ที่ใช้ในปัจจุบันมี**ความเหมาะสม**กับนักศึกษาหรือไม่เพราะเหตุใด

....

....

....

....

....

Mahasarakham University

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.1 ท่านมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนกีตาร์หรือไม่เพราะเหตุใด

2.2 หนังสือ/ตำราบทเพลงและแบบฝึกหัดที่ใช้ในการเรียนการสอนกีตาร์มีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่าง มีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.3 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนกีตาร์ มีกิจกรรมใดบ้าง จงยกตัวอย่าง

----

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

สัมภาษณ์วันที่..เวลา.............................

สถานที่สัมภาษณ์...

Mahasarakham University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

Mahasarakham University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายกษมา ศิริมุกดากุล
วันเกิด	วันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 352 หมู่ 12 บ้านโนนม่วง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น 40000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002
พ.ศ. 2549	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002
พ.ศ. 2553	ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบันฑิต (ศป.บ.) สาขาดนตรีสากล มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2559	ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบันฑิต (ศป.ม.) สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Mahasarakham University